

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SAMFUNDET
FOR DANSK
GENEALOGI OG
PERSONALHISTORIE
STIFTET 1879

PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFT

51 DE AARGANG

(9. RÆKKE 3. BIND 4. HÆFTE)

1930

UDGIVET AF
SAMFUNDET FOR DANSK GENEALOGI OG
PERSONALHISTORIE

INDHOLD

	Side
Breve fra Christian Winther til Alvilde Müffelmann. Med en Indledning af Forfatterinden Fru <i>Gyrithe Lemche</i>	160
Grundtvigs Sindssygdom. Af Politilæge <i>Søren Hansen</i>	176
Bidrag til Slægten Colbiørnsens Genealogi i Danmark. Af kgl. Ordenshistoriograf, Dr. phil. <i>Louis Bobé</i>	183
Slægten Lomholt (Lomholt - Lumholt - Lumholtz) omkring Aar 1700. Ved fhv. Lektor <i>Adolf Lomholt</i>	189
De danske Auxiliærtroppers Tab af faldne Officerer i Slaget ved Höchstädt den 13. August 1704. Af Kammerjunker, Ekspeditionssekretær O. v. Munthe af Morgenstjerne	196
Breve til Provst Valentin Peter Seidelin fra Kong Christian VIII og Prinsesse Charlotte. Ved kgl. Ordenshistoriograf, Dr. phil. <i>Louis Bobé</i>	200
En Slægt Rosenberg. Af Postmester <i>C. Klitgaard</i>	208
Theodor Mommsen. En Ansøgning. Meddelt af Arkivar i Rigsarkivet <i>E. Marquard</i>	216
Anmeldelse	220
Smaa Meddelelser	221
Spørgsmaal og Svar	223
Samfundets Anliggender	226
Fortegnelse over Medlemmerne af Samfundet for dansk Genealogi og Personalhistorie. (1. December 1930)	227

I KOMMISSION: J. H. SCHULTZ ^{1/2} KØBENHAVN

DECEMBER 1930

Spørgsmaal af genealogisk og personalhistorisk Natur kunne Samfundets Medlemmer erholde optaget i Tidsskriftet. Disse sendes til Samfundets Sekretær: Arkivar og Bibliotekar i Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsenet *H. Hjorth-Nielsen*, Malmøgade 5, St. København Ø.

Samfundet for dansk Genealogi og Personalhistorie.

Medlemsbidraget er 12 Kr. aarlig.

Samfundet har siden dets Stiftelse i 1879 udgivet:

PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFT

1. Række, Bind I—III (1880—82) ved *F. Krarup*.
1. — , — IV—VI (1883—85) ved *G. L. Wad*.
2. — , — I—IV (1886—89) ved *G. L. Wad*.
2. — , — V—VI (1890—91) ved *H. W. Harbou*.
3. — , — I—III (1892—94) ved *H. W. Harbou*.
3. — , — IV—VI (1895—97) ved *G. L. Grove*.
4. — , — I—II (1898—99) ved *C. E. A. Schøller*.
4. — , — III—VI (1900—03) ved *G. L. Grove*.
5. — , — I—VI (1904—09) ved *G. L. Grove*.
6. — , — I (1910) ved *G. L. Grove og Paul Hennings*.
6. — , — II—VI (1911—15) ved *Paul Hennings*.
7. — , — I—VI (1916—21) ved *Paul Hennings*.
8. — , — I—VI (1922—27) ved *Paul Hennings*.
9. — , — I—III (1929—30) ved *H. Hjorth-Nielsen*.

I Aargangen 1930 findes Indholdsfortegnelse til Tidsskriftets første 50 Aargange.

Aargangene 1880—1882, 1898 og 1919 er udsolgt. Prisen for Aargangene 1883—1921 er 3 Kr. pr. Bind. Saalænge Beholdning forefindes, sælges Aargangene 1883—1921, med Undtagelse af de udsolgte Aargange 1898 og 1919, for et samlet Beløb af 100 Kr., der, om ønskes, kan afdrages med 10 Kr. pr. Md. Aftale herom træffes med *J. H. Schultz Forlag*. Aargangene efter 1921 koster 15 Kr. pr. Aargang. — Enkelte Hefter sælges ikke.

Personalhistorisk Tidsskrift kan kun erholdes, naar Medlemsrettigheder i Samfundet erhverves. Henvendelse herom sker direkte til Bestyrelsens Sekretær, Arkivar og Bibliotekar i Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsenet *H. Hjorth-Nielsen*, Malmøgade 5, København Ø. Foreninger og Biblioteker har Adgang til at blive Medlemmer af Samfundet.

Peder Hansen 2 boeder: der i boer Christoffer, en soldatt, den anden staa øde. — Peder Halds boeder: Jens Lauridtzen, arbeidskarll, Rasmus Lauridtzen, arbeidskarll. — Peder Halduors hauffuer¹⁾ sitt egett hus och hauffue. Noch hans 2 boeder, deri boer Karen Niellsdaatter, enke. — Dirich bardschiers hauffue: Anne, Mortten Pedersens encke.

¹⁾ Sikkert en Misforstaaelse for: Peder Halduor haver sit eget hus osv.

Breve fra Christian Winther til Alvilde Müffelmann.

Med en Indledning af **Gyrithe Lemche.**

Den Gang nu afdøde Professor Nicolaj Bøgh i 1893 udgav første Del af sit Værk: *C h r i s t i a n W i n t h e r*, et Livsbillede, sluttede han sit Forord saaledes: »Af personlige Grunde ser jeg mig ikke i Stand til nu at forelægge Offentligheden Mere end første Del af mit Arbejde«.

De personlige Grunde var, at baade Alvilde Müffelmann og Sophie Hansen, som er Hovedpersonerne i anden Del, paa det Tidspunkt levede endnu. Den første døde 1895, den sidste 1900.

Jeg besøgte nogen Tid efter Udgivelsen af første Del Alvilde Müffelmann, som lige havde læst Bogen og var blevet meget foruroliget af den ovenanførte Bemærkning i Forordet.

»Naar jeg og en anden er døde«, sagde hun; »da vil der komme en ny Bog om Christian Winther, og der vil staa noget om ham og mig i den, som jeg ikke maa læse. Men lov mig, naar den Tid kommer, at sige til dem, som læser Bogen, at Christian Winther aldrig har friet til mig, — der har aldrig været mere Erotik mellem ham og mig end bag paa min Haand! — kun Venskab«.

»Det passer kun paa Dig«, kom det stilfærdigt fra hendes Broder, som var tilstede.

Da Bogen udkom 1900, lod jeg ved enhver Lejlighed hendes Ord gaa videre til dem, som læste den. Selv har jeg som hendes unge, lidt fjernere, Slægtning kunnet kontrollere det meste af Professor Bøghs Meddelelser om hendes Familie, som ogsaa var min, og godkende det; men det undrede mig, at han, som havde haft mange Samtaler med hende og kendte hendes Uvilje mod at se offentliggjort det, som efter hendes Mening tilhørte Privatlivet alene, vilde afvente hendes Død for at kunne lægge det hele Forhold frem for Offentligheden, saaledes som han opfattede det. Men han maa jo have ment, at en saadan Offentliggørelse var nødvendig til Belysning af Christian Winthers Karakter, og da Alvilde Müffelmanns Nærmeste selv overlod ham hendes efterladte Breve og Digte fra Christian Winther, maa de jo dele Skylden med ham for, at der her bestemt er handlet i Strid med hendes Ønske. Forøvrig ved jeg ikke, om hun har paalagt nogen at brænde Brevsamlingen, og de, som kunde give Besked herom, er nu døde. Blandt Brevene findes i hvert Fald det, som Chr. Winther i et Postscriptum havde bedt hende brænde.

Efter Professor Nicolaj Bøghs Død er Brevene af hans Efterladte skænket til De Rahbekske Mindestuers Haandskriftsamling, som forestaas af Dr. Louis Bobé, der har overladt til mig Afgørelsen af, om de skal offentliggøres eller ikke, og i bekræftende Fald tilladt mig udskyde, hvad jeg ikke finder egnet. Tillige har man bedt mig, som den, der har kendt Alvilde Müffelmann i hendes gamle Dage, om at indlede Brevene med nogle Udtalelser om hende og min Opfattelse af det Forhold, som nu hundrede Aar efter har henledt Opmærksomheden paa hendes Navn.

Jeg vil straks begynde med at sige, at min første Tanke var at fraraade en Gengivelse af Brevene og lade det forblive ved den Offentliggørelse, som havde fundet Sted i Nicolaj Bøghs Christian Winther-Bog. Det forekom mig, at jeg saaledes handlede mest i Alvilde Müffelmanns Aand. Men straks efter skete der noget, som forandrede min Beslutning. Jeg fik i Hænde tyvende Bind af Gyldendals Bibliotek: *Dansk Lyrik gennem tre Aarhundreder*, ved Professor Hans Brix, og læste, at ogsaa her var Navnet Alvilde Müffelmann draget frem under Skildringen af Christian Winther, men under en Synsvinkel, som forekommer mig lige uretfærdig mod dem begge. Det er i og for sig en betænkelig Sag at drage navngivne Kvinder frem som dem, der til forskellig Tid har krydset en Digtets Bane, men menes det nødvendigt, da er det ligesaa nødvendigt, at vedkommende biografiske Forfatter søger indgaaende Oplysninger om den Kvinde, hvis Navn han udleverer til Offentligheden, — saaledes som f. Ex. Nicolaj Bøgh i sin Bog har gjort det — og ikke tager sig Sagen saa let, som Professor Brix gør, naar han frejdig væk erklærer, at Pigen »hos den røde Ko« i Digtet »Aftenmøde« er den landlig forklædte Alvilde Müffelmann, og at Digteren her foregiver, at baade han og Pigen har bundet sig i en ny Kærlighed, medens det i Virkeligheden kun var ham, »der strejfede paa nye Spor«. — i Morgen frit, Du kysse kan den anden«. Hvis Alvilde Müffelmann ikke har spillet en betydeligere Rolle i Christian Winthers Liv, hvorfor saa belemre Læseverdenen med dette Navn med Udeladelse af de mange Johanner, Dorotheer, Eleonorer m. m., som han ogsaa paa sin Digterflugt har tilkastet Tørklædet? — Det ser ud som om, Professor Brix har bygget sin Antagelse alene paa denne Linie i Digtet: »I mine Viser alle fik — jeg k ø n t D i t N a v n i n d f l e t t e t«; han oplyser nemlig i en Parenthés, at Christian Winther gennem Aarene oftere har hentydet til de kære Initialer A. M. (Alvilde Müffelmann); men Digtet til den tiaarige *Anna Mathæa Aagaard* paa Iselingen, hvori A. M. forekommer flere Gange, er skrevet paa hans Italiensrejse 1830—31, e f t e r at han har forladt det Müffelmannske Hus, hvor han i fem Aar havde været Alvildes Lærer og daglige

Omgangsven, og Digtet til A. M. er skrevet til Alvilde November 1833, samme Aar som »Vandring og Opdagelse«, hvori han indfører Alvilde lyslevende. Og endelig er Digtet »Alfens Brud«, hvori Alvilde kaldes Alfhild, skrevet 1834. »Indfletningen« af Alvildes Navn er altsaa sket e f t e r den Periode, hvortil Prof. Brix henlægger »Aftenmøde«, hans Bevisførelse beror derfor paa en ren og skær Anakronisme. — Hertil kommer, at »Aftenmøde« slet ikke forekommer blandt de Digte, Christian Winther efter eget Opgivende har skrevet i Lyngbyperioden 1825—1830. (Se Nicolaj Bøgh: Christian Winther, et Livsbillede II., Side 89). Men selv om Professor Brix her vil hævde en Bedreviden overfor Nicolaj Bøghs, vil det af de efterfølgende Breve fremgaa, at Forholdet mellem Christian Winther og Alvilde Müffelmann var af en saadan Natur, at han aldrig havde v i l l e t skrive eller v o v e t at skrive til hende i Tonen fra »Aftenmøde«, rent bortset fra, at Brevene viser os ham som den bestandig bejlende men bestandig afviste. Netop Forholdet til Alvilde, som strækker sig over ti Aar af hans Liv, med saa godt som ingen Svinkeærinder til Siderne — herfra dog undtaget hans Forhold til den italienske Pige under Opholdet i Rom, paa et Tidspunkt, hvor han havde opgivet Haabet om at vinde den elskede, og hans Forlovelse med Sophie Hansen 1832, der kun var en Desperationshandling og intet havde med virkelig Forelskelse at gøre — netop Forholdet til Alvilde viser os, at de bestandige Ord om hans Ustadighed og Sammenligningen med Jens Paaskelilje ikke holder Stik. Ingen har heller været en trofastere Ægteemand, end Christian Winther var i sit Ægteskabs 28 Aar.

Jeg kan ligesaa lidt give Professor Brix Ret, naar han siger sammesteds, at Digtet »Flyv, Fugl, flyv!« blev skrevet i Sommeren 1825; første Vers blev skrevet paa Hjortholm ved Fursø Sommeren 1826; jeg har Alvildes eget Ord derfor. De var spaseret derover sammen, og han sagde til hende: »Ti nu stille lidt, saa skal jeg skrive et Vers om Thora og Ludvig.« Thora var hendes ældre Søster og paa det Tidspunkt 1826—27 ved at blive forlovet med Tandlæge Ludvig Voss. Derfor: »s e r D u t o e l s k e n d e . . d e m s k a l D u f ø l g e« Digtet blev ikke færdigt den Aften, men først senere — om ved Furesøen eller andetsteds ved jeg ikke, men det blev trykt i »Københavns Morgenblad« 18de Nov. samme Aar. Man vil af det ovenanførte forstaa, at jeg efter Læsningen af Prof. Brix' Chr. Wintherskildring skiftede Standpunkt med Hensyn til Brevenes Offentliggørelse. Der var kastet en Skygge over den Rolle, Alvilde Müffelmann havde spillet i Chr. Winthers Liv. Nu maatte Brevene tale til Forsvar for dem begge.

Og saa vender jeg mig til disse Breve, som hun med rørende Trofasthed har opbevaret, men sikkert ikke med nogen Tanke paa,

at de skulde faa offentlig Interesse og sandsynligvis, fordi hun ikke kunde faa sig selv til at brænde dem. De falder i to Grupper, den ene fra Tidspunktet før Italiensrejsen, den anden fra de nærmeste Aar efter hans Hjemkomst. De første er endnu præget af Informatoren, den interesserede, samvittighedsfulde Lærer.

Hun har sagt om ham i denne Egenskab: »Alt, hvad jeg har lært grundigt, og overhovedet den Kunst at lære skylder jeg udelukkende Christian Winther fra de tre Aar, i hvilke han underviste mig«. Sin Lyst til at lære bevarede hun lige til sine sidste Aar, skøndt hun blev 85. Jeg husker saaledes, at hun en Tid var meget optaget af at læse »Vie de Jésus« af Renan.

Det første Brev er af 2den April 1830. Det siger os, at Christian Winther, ogsaa efter at han har forladt det Müffelmanske Hus og sagt Farvel til sin fem Aars Huslærergerning der, har vedblevet at færdes som Ven og Gæst i Familien og Vennekredsen og der er truffet sammen med Alvilde. Anledningen til Brevet er, at han ved at vise hende altfor stor Opmærksomhed i et Selskab har givet Folk noget at snakke om, hvorfor hun har behandlet ham med paa-faldende Kulde. Bekymret derover har han henvendt sig til hendes Moder og af hende faaet Grunden til Alvildes forandrede Holdning at vide. Han tilskriver hende derfor et rørende angerfuldt Brev, hvori Angsten for at skulle have forspildt hendes Venskab tydeligt giver sig tilkende.

Det næste Brev er fra samme Aar, skrevet til hendes Fødselsdag d. 6te Juli. Han forsøger her at genoptage den gamle fortrolige Tone og omtaler sig, for at berolige hende, som den salig hensøvede Informator, en gammel Kavaler. Han var dengang 34 og hun 20 Aar. I Begyndelsen af Brevet tiltaler han hende »ærede Frøken« og »kære Frøken«, først henimod Slutningen vover han et »kære Aluilde«, — saaledes staver han gerne hendes Navn. — Enhver vil forstaa, at der ikke har været Tale om Kærtegn mellem de to, saaledes som Professor Brix i sin Omtale lader formode. Christian Winther nævner ogsaa i Brevet sin forestaaende Udenlandsrejse, men nærmest som en beklagelig Nødvendighed. — Det har sikkert været ham svært at skilles fra hende saa længe, men deres Forhold er paa den anden Side kommet til et dødt Punkt, som maaske kun en aarelang Adskillelse kan hjælpe dem over. — Tiden skulde imidlertid vise ham, at ogsaa dette Haab havde været forfængeligt.

Saa vender han hjem i Slutningen af 1831 mere end nogensinde opsat paa at vinde hende. Fra 1832 foreligger ikke noget Brev, men vi ved, at han har været en flittig Gæst baade i hendes Sommerhjem i Lyngby og i hendes Vinterhjem i Bredgade. Disse Besøg har rimeligvis overbevist ham om, at hun er lige fast besluttet paa kun at ville være hans gode Ven, thi i Slutningen af Aaret gaar han

i Desperation hen og forlover sig med Frk. Sophie Hansen, et Skridt han straks fortryder. Hvis han har haabet herved at tænde Alvildes Hjerter i Brand, har han taget sørgelig fejl. Alvilde bliver nu ogsaa Sophies gode Ven og vinder hendes fulde Tillid.

Det tredje Brev er af 8de Febr. 1833. Alvilde har, maaske beroliget ved, at Christian Winther nu er en forlovet Mand, og i Ønsket om at bevare deres gamle venskabelige Forhold, sendt ham flere anonyme Smaagaver, som hun selv har lavet, og han takker hende spøgefuldt derfor. »Neckisch aber lieblich« siger han om hende og betegner med disse Ord det Trylleri, som udgik fra hende, og som fængslede ham saa stærkt. Selv i hendes Alderdom kunde man fristes til at betegne hende ved de Ord.

Samme Aar sender han hende til hendes 23aars Fødselsdag det lange Digt »Vandring og Opdagelse«, som viser os den legende, lette Tone, som nu er blevet den herskende mellem dem. Han smiler sin Alvor og Skuffelse bort og kalder endog sin »Flyv, Fugl« et forfløjent Fuglebrev, skrevet paa Skrømt.

En vemodig Tone sniger sig dog ind i Slutningsverset:

»Tavst er nu det Fuglekør,
som i Lyngby-Skoven bor;
fine Perledraaber glide
fra det hvide
Taageflor«.

Om Efteraaret sender han hende Digtet til A. M. Vi finder i Alvildes efterladte Papirer begge Digte, som han har afskrevet og indbundet i et lille grønt Hæfte med Guldsnit.

Det fjerde Brev i Rækken er dateret Øster-Ulslev, 2den Jan. 1834. Muligvis for at faa sin Forlovede lidt paa Afstand har han sendt hende til sin Familie paa Lolland for at lære Husholdning. Han er nu rejst ned at besøge hende, men føler ikke desto mindre Trang til at skrive til Alvilde.

Han bønfalder hende i Brevet om at skrive til ham; det vil være ham en virkelig Sorg, hvis der ikke ligger Brev til ham fra hende, naar han om nogle Dage ankommer til Maribo. Han synes, hendes Kinder var blege, sidst han saa hende, eller maaske var det hans egen Bedrøvelse over hendes Bekymringer, som lod ham se det? Han slutter med at bede hende vedblive at være hans »kære, velsignede, gode, lille Veninde«. Der staar ogsaa i Brevet, at han har været paa Besøg hos A r e s t r u p og er vendt hjem helt forstumlet af hans dejlige Digte. — »H a n k a n« — »han skriver os andre smaa Poeter sønder og sammen«.

Det ser ud af dette Brev, som om han atter er ifærd med at nærme sig Alvilde paa mere end Venskabsvis, og som om han har lagt Mærke til, at hun lider under dette haabløse Forhold, denne

umulige Situation paa én Gang at være hans forlovedes Ven og attraaet af ham. Derfor hendes »blege Kinder«.

Efter hans Tilbagekomst har hun maaske forsøgt enten personlig eller ved sine nærmeste at gøre ham klart, at hun kun kunde holde af ham som en Ven; det er hende umuligt at træde i erotisk Forhold til nogen Mand.

Samme Efteraar sender han hende i hvert Fald Digtet »Alfens Brud«, hvori han paa den smukkeste og nænsomste Maade søger under digterisk Form at forklare for hende og sig selv, hvorfor det er hende umuligt at tilhøre »en Mand af Støvets Kaste«. Hun tilhører fra sin Barndom Alfernes Verden og er viet til det Kald at vække Digtet i Skjaldens Bryst, men — »elske det maa Du ikke«.

I denne Forklaring finder han en Tid en Trøst for sig selv, og det ser ud, som ogsaa hun har følt sig beroliget og igen tør hengive sig til Glæden ved hans Side. Brevrækken af 1835 aabnes med en Indbydelse til et festligt Bal i Studenterforeningen, hvor hun saa tidt er optraadt som hans kaarne Dame. Han har selv skrevet Indbydelsen, som er stilet »til Alvilde og de øvrige danske Damer, som ville bæare Studenterforeningens Bal med deres Nærværelse.« Med Indbydelsen følger en Sang, han har skrevet til Damerne: »For Skønheds rige Blomsterflor«. Den er optaget i hans samlede Digte og derfor udeladt i Brevene ligesom de andre Digte, han samtidig har skrevet eller afskrevet til hende.

Medens Glædens Brus endnu en Gang slaar sammen om de to, sidder Sophie Hansen nede paa Lolland, ensom og glemt. Chr. Winther har sikkert ikke sendt hende en Tanke, og Alvilde har heller ingen Samvittighed følt, thi hun ved jo nu, at han er klar over, at det aldrig kan blive til andet end Venskab mellem de to; at hun ikke nærer nogetsomhelst Ønske om at skille ham fra Sophie, men at det tvertimod er hende en Beroligelse at vide, der venter ham en sikker Havn, naar alt dette er forbi.

De følgende tre Breve af samme Aar, de sidste, som foreligger fra ham til hende, viser imidlertid, at han ikke er faldet til Ro. Det ejendommelige ved disse Breve er, at de giver det Udseende af, at Chr. Winther efter selv at have opgivet at kunne vække den »fortryllede Prinsesse« med sine Digte, kalder Aarestrup til Hjælp, idet hvert af disse Breve er ledsaget af en Afskrift af et Aarestrupsk Digt.

Brevet af 8de Aug. begynder i en kølig, forretningsmæssig Tone. Hun behøver ikke at svare ham pr. Brev, det er tidsnok, naar de sees. Han naar næppe i Sommer at komme til Lyngby. Han skal hilse fra Sophie. Den halvgale Doktor skriver dejlige Digte til hende. Saa følger Aarestrups: »Der er en Trolddom paa Din Læbe«; og ude i Marginen har Chr. Winther skrevet: »Forresten kan Digtet godt passe anderwärts«.

Brevet af 16de Sept. begynder paa samme Maade kølig formelt: »Min Frøken« — men indsmugler Digtet: »Og Du er lig en Rose rød«. Og saa kommer som et Udbrud af hans indestængte Følelse: »Hvor jeg glædede mig ved at se Dem forleden i Lyngby o. s. v.«. Brevet slutter: »jusqu' à la mort à vous. Chr. W.«.

Disse tre Breve følger hinanden med kun en Maanedes Mellemrum. Det sidste af 14de Okt. indeholder næsten kun Aarestrups Digt »Stævnemødet«, og gør i hele sin Korthed et mærkeligt Indtryk. Forklaringen ligger maaske i Slutningen: »Jeg har jo ikke seet Dem en Evighed! Addio«.

Den Resignation, han har paalagt sig selv i »Alfens Brud«, er tydelig nok ved at briste. I Begyndelsen af 1836 sender han sin Forlovede Digtet »Ravnens Kvide«, som fremtvinger en Opsigelse fra hendes Side.

Maaske har han tænkt derved at forberede en ny Tilmærkelse til Alvilde men har i saa Fald forregnet sig. Der er ikke efterladt os noget hverken mundtligt eller skriftligt derom, vi ved kun at fra det Øjeblik, han igen er en fri Mand, skilles hans og Alvildes Veje. H u n gaar ind til den livslange Jomfrustand, som han selv i »Alfens Brud« havde indviet hende til, og h a n søger bort fra København, ned til sin Familie paa Lolland.

»Jeg har ingen Smerte i min Sjæl,
men jeg har heller ingen Glæde,
jeg føler mig hverken ilde eller vel,
jeg kan hverken le eller græde«.

I 1837 møder han i en Dagvogn en Dame, som »havde en saa frappant Lighed med en Person, med hvem jeg har staaet i et intimt Forhold (legalt), at jeg rystede og bævede som en Asp, da jeg fik Øje paa hende. Hun havde den samme skarpe Forstand, en vis lun Finhed og en Overlegenhed over sine andre Omgivelser, hvilken hun brugte med samme kloge Forsigtighed som hin Dame« — (Nicolaj Bøgh: C h r. W i n t h e r, II., Side 279). Der er ingen Tvivl om, at han med »hin Dame« tænker paa Alvilde M. Hun har forvoldt ham hans Livs største Smærte, men hun er sikkert heller ikke selv gaaet fri. H a n skrev ikke mere til og om A. M. H u n undgik Resten af sit Liv helst at tale om ham. Ligesom ved en stiltiende Overenskomst havde de hver især sat et Segl for deres Læber, og ikke engang da han Aar derefter indviede Julie Werliin til »fra nu til Evighed« at være hans »Hjertes Hjertenskære« brød han Seglet; thi

»jeg svor jo, hverken Du
eller Verden skulde vide,
ved Hvem jeg før og nu
har lidt og maa lide«.

Saadan vilde h a n, saadan vilde h u n have det. Derfor hendes Bekymring, da hun forstod, at Seglet efter hendes Død vilde blive brudt.

Og nu er det altsaa sket, og hun er hundrede Aar efter deres Ungdoms ti Aars Samhørighed genopstaaet ved hans Side, d e r, hvor Livet ikke tillod hende at staa. Men lad det da blive en Opstandelse i Sandhed og Skønhed, dem begge lige værdig.

Maatte de følgende Breve og disse indledende Ord i samme Grad bidragε dertil*).

Til

Frøken Aluilde.

2. April 1830.

Kjære Aluilde!

Naar jeg ikke tiltroer mig selv mundtligent ret at kunne fremsætte min Mening, saa pleier jeg at forsøge det skriftligt. Jeg har da den Fordeel, som hiint latinske Ordsprog antyder, at Bogstaverne ikke rødme, — og dette maatte jeg i Sandhed selv, hvis jeg Ansigt til Ansigt skulde explicere mig for Dem. Tillad mig derfor at gaae denne Vei.

Da jeg aldeles ikke anede den virkelige Grund, hvorfor De hos W's og C. T.'s med en saa paafaldende Tilbageholdenhed fjernede Dem fra den cordiale Tone, hvortil jeg ellers var vant, saa maatte jeg nærmest formode, at een eller anden Yttring fra mig eller noget i min Opførsel enten havde fornærmet Dem, eller i det mindste med Hensyn til de fremmede Omgivelser havde overskredet den Anstandens Grændselinie, som den gode Tone drager mellem Personer, der ikke ere forbundne ved Slægtskabsbaand. Deres fortræffelige Moder, som Gud velsigne! har nu oplyst mig om den sande Anledning, og jeg nægter ikke, den forbausede mig i højeste Grad; thi jeg synes, hverken at De eller jeg ved vor Opførsel i Virkelighed have givet Stof til hiin Snak.

Dog, hvad man saa end kan sige mod Folks urimelige Sladder, saa føler jeg med Smerte, at Skylden eene og alene er og bliver min, og, jeg indrømmer det, jeg bærer en dobbelt Brøde. — Thi, ikke alene har jeg ved min maaskee udelikate eller dog uforsigtige Opførsel foraarsaget Dem, kjære Aluilde! Ubehageligheder af hiint Slags, men ogsaa ved den keitede og plumpe Maade, hvorpaa jeg med min sædvanlige Ubehændighed søgte at gjøre min Feil god, efter Deres kjære Moders Udsagn, gjort Dem bedrøvet. — Jeg var det selv. Jeg kan forsikre Dem, det smertede mig usigeligt, at kunne have gjort noget, der enten havde fornærmet Dem eller nedsat mig i Deres Agtelse, thi paa een af disse Maader, syndes mig dengang, maatte hiin, Deres strenge Tilbageholdenhed forklares. Jeg bærer som sagt, altsaa ene Skylden, thi jeg føler meget vel, at De hverken kunde have forholdt Dem anderledes eller bedre. Jeg beder Dem derfor, kjære Aluilde! ret indstændigen at skjænke mig Deres Tilgivelse for hvad Ubehageligt jeg har forvoldt Dem. Jeg haaber, De veed, at jeg holder altfor

*) Brevene er her gengivne med Christian Winthers Stavemaade, som i Prof. Bøghs Gengivelse er moderniseret.

meget af Dem og Deres til forsættligen at kunne gjøre Dem Sorg. Min Hensigt var god, Middelst var slet. Fremtiden skal vise Dem, at jeg for Deres Skyld mere vil tage Hensyn til Folks Omdømme, hvilket jeg, som De nok veed for min egen Person agter temmelig ringe. Ingen Opofrelse skulde være mig for stor, naar jeg derved kunde bevare mig Deres Venskab. De maa nu troe mig, om De kan eller vil, De er Een af de faa, hvis Hengivenhed jeg nødigst af alle i Verden vilde forspilde, og saalænge der er Liv og Blod i mig, skal det være mig en Fryd — hvis De tillader mig det, — at kalde mig Deres hengivneste Ven thi jeg er det.

Christian Winther.

P. S. Naar Deres Moder har læst disse Linier, saa haaber jeg, De brænder dette Brev.

Sorøe d. 4de Julii 1830.

Jeg veed næsten ikke, om jeg tør skrive Dem til, kjære Frøken! men da man jo dog i ethvert Tilfælde tør spørge sig for, saa vover jeg det for denne Gang. Jeg, en gammel Skolemester, skulde ikke have Lov til at holde en kortvillig, skrivtlig Passiar med min fordums Eleve? Jeg kan vel vide, at Folk — De veed jo nok, hvad jeg forstaaer ved dette bornerede, uliberale, forskruede, meddisante Væsen? — vilde svare Nei paa dette Spørgsmaal, men om jeg end selv, smittet ved Omgang med Folk, deelde nogle af disses Anskuelser, saa vilde dog i dette Tilfælde mit Hjertes Drivt, der med hvert Pulsslag minder mig om min Hengivenhed for Deres fortræffelige Forældre, og, i Sandhed, om mit inderlige Venskab for Dem, gode Aluilde! bringe mig til at glemme ethvert smaaligt, conventionelt Hensyn. Derfor sidder jeg nu ogsaa her i min Søsters Stue i Sorøe, rigtignok ikke uden Angst og Bævelse, men ikke desmindre med en indre hemmelig Glæde over, at jeg, trods min Ængstelse, et Par Minuter kan underholde mig med min ædle, unge Frøken, ligesom jeg havde for Vane om Eftermiddagen, naar vi sad i Vinduet, Deres Fader laae i Sophaen, Deres Moder sad ved Ovnst, og Kaffeent stod paa Bordet og trak af alle Livsens Kræfter. —

Den egentlige Anledning og Forevending, jeg bruger for mit Vovestykke, er, som De vel kan gjette, Deres Fødselsdag, og jeg kunde derfor næsten ogsaa ønske, at De maatte have en Fødselsdag hver Maaned; thi da vilde jeg bruge disse tolv store Fester til Grund for et Maanedsskrivt i Breve, der skulde dediceres Dem. Jeg har jo sagt Dem, og jeg gjentager her, det har altid været mig en usigelig Glæde at tale med Dem, og jeg kan forsikkre Dem, det ikke blot, for, hvad man kalder Moerskabs Skyld alene. Ethvert Menneske er at betragte som en interessant Bog, man ikke ofte nok kan læse, naar man kuns forstaaer den, og hvor meget mere interessant maa det da ikke være, at iagttage dens Character, man kjender saa nøie, som jeg troer at kjende Dem. Deres sunde Dom om saa mange Ting, Deres snorrige Drillerier, Deres Foragt for al Affectation og Spidsborgerlighed, Deres egen Naturlighed og Originalitet have ofte bragt mig i Henrykkelse. Tro nu ikke, at jeg tilegner mig nogen Part heri, fordi Hændelsen gjorde mig saa lykkelig, at jeg fik en liden Andeel i Deres Forstands Udvikling; — sligt tillæres ikke — men tænk heller ikke, at det er tomme Complimentfraser. De veed ret vel — hvis De

vil vide, det — at hvad jeg her siger, er ærligt ment. Gamle Kavalierer, som jeg og mine Lige, lægge sig gjerne efter at reflectere over Alt, hvad de see og høre, — jeg har nu med min Reflexion over Dem faaet hiint fordelagtige Facit ud. Dog — hvis det ikke var i Anledning af Deres Fødselsdag, at dette Brev er blevet til, saa skulde jeg ogsaa vise Dem, at jeg med Hensyn til Dem heller ikke har været blind for enkelte smaae, smaae, smaae Ujævnheder, og ved denne Oprigtighed tillige end mere bevise Dem, at det Ovenanførte var min sande Hjertens Mening; — men Sligt tager sig deels ikke godt ud i et Gratulationsbrev, som dette, deels smager det altfor meget af Hr. Informatoren, der nu er salig hensovet. S a l i g siger jeg med Sandhed; thi det vil altid være mig en Salighed at tænke paa den lykkelige Tid, da jeg har dette Navn i Deres Forældres Huus og Deres Venners Kreds. Hvis nu alt dette ikke har været Dem altfor ubehageligt at høre, saa vil De kjende mit sande Sindelag mod Dem og selv kunne slutte Dem til de tusind Velsignelser og gode Ønsker, som jeg gjerne vilde sende Dem. Men jeg gjør det ikke; thi alle de Ord og Talemaader, hvormed de almindelige Mennesker udtrykke sligt, synes mig forslidte og langt fra gode nok til at skrives paa dette Papir til Dem. At jeg ikke endnu har skrevet til Deres Forældre bør ikke undre Dem. Facta, Begivenheder, som kunde more dem, har jeg endnu ikke at fortælle, og Følelserne af Taknemmelighed og Agtelse og Hengivenhed, jeg af fuldt Hjerte yder dem, og som længe har beskjæftiget mig, og længe vil beskjæftige mig, tør jeg ikke, af Frygt for at trætte dem dermed, i Ord udtrykke, gid det maatte forundes mig i Gjerningen at lægge dem for Dagen. I August Maaned reiser jeg nok ud af Landet; — jeg føler i Grunden liden Lyst dertil, men min Fader raader mig stærkt dertil, og jeg indseer selv, at jeg maaske engang i Tiden vilde komme til at fortryde en saadan Forsømmelse af den givne Leilighed. Med næste Post, som afgaaer efter min Ankomst til Kjøbelev, vil jeg tage mig den Frihed at skrive Deres Fader og Moder til. Jeg haaber at finde Brev i Kjøbeløv fra Hother, hvori jeg vil faa forønskede Efterretninger om Peter og Emils Fremgang og Opførsel i Skolen. Jeg beder Dem, kjære Aluilde! at bringe Deres Forældre, Søster, Svoger, Brødre og ganske Familie min venskabeligste Hilsen.

Deres hengivne

Christian Winther.

Til S. T.

Frøken Aluilde Müffelmann.

Bredgade Nr. 175.

8de Febr. 1833.

Kjære Aluilde!

I nogle Aar har jeg i min Nærhed bemærket et hemmelighedsfuldt Væsen, et Slags elskværdig lille Alf »neckisch aber lieblich«, som — uden at jeg kan opdage, hvorledes? — sender mig snart smukke, bronzerede Blækhorn, snart vidunderlige Skriverpenne, formodentligen røvede af Svingfjedrene paa een eller anden fabelagtig Fugl i Dschinnistan, snart nydelige, broderede Læsepulte, hvor smukke, brogede Blomster spire frem mellem de tørre Bøger, — noget, som er meget sjældent hertillands! — Overalt, hvor jeg færdedes, paa Hav, til Lands, i Dal, paa Fjeld, i Syd, i Nord, i Kirker, Klostere og Templer,

i Huler og paa Snetoppe, forlod den mig ikke, — i det mindste ikke i Erindringen.

Vilde De maaske give mig et godt Raad, hvorledes jeg skulde kunde faae dette lille liflige Væsen at see Ansigt til Ansigt?

Jeg har jo rigtignok i Phantasien dannet mig et Billede af Samme, og — underligt nok! — det ligner altid paa et Haar — De m! Indtil De altsaa ved Deres skarpsindige Kløgt udriver mig af denne Indbildning, — der forresten er mig meget kjær, — maa De, kjære Aluildef sandeligen baade bære det hemmelighedsfulde Væsens elskværdige Skyld og Brøde, og min varmeste Taknemlighed.

Deres hengivneste

Christian Winther.

Øster-Usløv d. 2den Jan. 1834.

Hvad skal jeg vel kunne tilskrive min elskværdige, unge Veninde andet, end hvad jeg altid og ideligen gad forsikre hende om, og give hende Beviser paa? at jeg er saa inderlig lykkelig ved Deres Venskab, at jeg stadig og trofast tænker paa Dem, og at det vilde være mig en uhyre Sorg, hvis De nogentid berøvede mig den Deres venlige Godhed og det Venskab, hvormed De saa usigeligt glæder mig, og hvoraf jeg er stolt. Men jeg kan ogsaa dette med Rette; og jeg skal gjøre mig al mulig, tænkelig Flid for at bevare dette kjære Klenodie. -- Min Reisebeskrivelse er meget kort, kold og tør. Kl. 5 reisde jeg fra Kbhvn.; da jeg Kl. 10 ½ reisde fra Kjøge, havde der begyndt en Storm, som om Himmel og Jord skulde forgaae, og Kassen, hvori jeg som en indesluttet Løve eller Abe sad, var efter Kudskens Paa-stand et Par Gange ved at blæse om. — Jeg maa troe, at jeg har Organ for det characteristiske hos Mnskr., hvis der gives noget sadt, hvilket De vil kunne sige mig, thi jeg erindrer nok, at De engang studerede Phrenologien ret ivrigt. Da jeg nemlig i Rønnede Kroe paa Sophaen tog lidt Hvile, medens Hestene forede i Stalden, indtraadte en ankommen Reisende, og af dennes Maade at gaee, aftage sin Kappe, Reisestøvler etc.; stampe i Gulvet, tage Tobak, nyse, rømme sig, tale til Pigen etc. sluttede jeg — skjøndt aldeles i Søvn — at det maatte være en Lieutenant; og see! da jeg aabnede mine Øjnes Vindvesskaader, stod gandske rigtigt et Exemplar for mig. Men Herregud, hvad kan slig Menneskekundskab vel hjelpe til? Det er ikke alle Folk, som tage Tobak og tale uartig med Kjelderpigerne! — Sundby paa Lolland skulde have været den sidste Station før min Ankomst til Sophie; men da det var silde og mørkt, saa nægtede Postkarlen næsten rent ud at kjøre den didhen førende Vei, da den endog om Dagen var næsten ufremkommelig; den gaer nemlig gennem det lave Lollands laveste Deel, gennem Moser og Skove, der strække sig ned mod Stranden, og paa somme Steder fordem nok have været Havbund. Han foretrak for de samme Penge — at kjøre mig den længere Vei til Maribo, hvorhen jeg da lod mig føre, og traf der min fortreffelige Fader i ret taaleligt Velgaende. Næste Dag gik Touren da til S., hvem jeg traf rask og »guter Dinge«. Hun stod her nys og bad mig hilse Dem og Deres Moder saamange Gange, som der kan rummes i et Brev. Jeg fandt hende til min store Glæde saa aldeles inde i min Familie og i Huusvæsenet, hvortil hun efter hendes eget

og min Søsters Sigende har baade Lyst og Haandelav. Alle Folk, baade Børn og Tjenestefolk holde meget af hende, og det kan heller ikke godt være andet. — Et Par Dage efter min Ankomst hertil var min Svogers yngste Datter i Kirke. Dr. Aarestrups Kone, hvis Navn i Forbindelse med hendes Mands (Caroline Emilie) Barnet fik, holdt hende over Daaben, S. holdt Huen, og jeg tilligemed nogle Dem Ubekjendte vare Faddere. — I Sommer stod S. Fadder til Dr. Aarestrups yngste Datter. — I Gaar havde Dr. A. indbudt os til Middag Kl. 4. Vi vare kun sex Personer samlede, thi saaledes ynder h a n det ligesom jeg. Jeg kan ikke sige Dem, hvor herligt jeg morede mig! Det var et n y d e l i g t lille Diner paa fem Retter; udsøgt Druesaft, petit Bourgogne, Madeira, Champagne, og efter Bordet sad min Svoger og jeg i Doctorens siirlige lille Studerekammer, hvor han, den prægtige Mand, forelæste os en M æ n g d e saa fortræffelige, originale, kraftige, characteristiske, snorrige og alvorlige, dybt tænkte og lette poetiske Productioner, at jeg i 2—3 Timer sad og hørte derpaa som en Billedstøtte. H a n k a n ! som Dr. Voss siger, H a n k a n ! Han skriver os andre smaa Poeter rent sønder og sammen.

At jeg af al Magt trængde ind paa ham med Overtalelser og Bønner, dog endeligt at lade Andre nyde Godt af denne Skat, som nu dog ligger næsten begravet, følger af sig selv. H a n t v i v l e r , — og hvem maa ikke det? — men Ingen dog med mindre Grund end han. Min Svoger, som kjender ham nøie sagde mig, dog, at en Andens fordeelagtigen yttrede Mening nok maaske kunde virke paa ham i denne Henseende, poussere hans Villie lidt. — I Mangel af andet fik jeg saa det sidste Løfte af ham om en Avskrivt af nogle af hans Romanzer, hvilke jeg, tilligemed et langt til S. skrevet Digt, skal have den Glæde at forelæse Dem og Deres velsignede Mama! — Da jeg reiste hjem om Aftenen, var jeg ligesom ør og fuld af Glæde over alt det virkeligen høist Udmerkede, jeg havde hørt.

For Veirets Skyld have vi forresten indskrænket vore Passe-temps inden for vore egne Døre, hvilket — som De veed — er mig det kjæreste. Vi have passiareet, jeg har forelæst »Hverdagshistorier«, man har slagtet Sviin, bagt en Uendelighed af Franskbrød, gaaet lidt i Kirke, tyssset paa den velsignede Flok uregjerlige Unger etc. — et voila tout! — I Morgen er vi indbudne til Kammerherre Wichfeldts paa Engestofte; og paa Mandag forlader jeg Øster-Ulsøv for at tilbringe nogen Tid i M a r i b o e , L o l l a n d , hvorfra jeg vil drage directe tilbage til No 61 i Compagnistræde. —

Er det nu virkeligen Deres Alvor, min fortræffeligste Aluidel! at De vil skrive til mig, gjøre mig saa lykkelig; saa beder jeg Dem — jeg tør jo nok? — lad det ikke vare for længe efter dettes Modtagelse; De adresserer da til mig i M a r i b o e , L o l l a n d . Jeg glæder mig ikke lidt til dette Brev, maa jeg sige Dem, og De gjør mig en virkelig Sorg, hvis det udebliver! — Vær nu stærk og rask og glad, og lad ikke Livets smaa M o d b y d e l i g h e d e r , som dog aldrig kunne mangle, gjøre for stærkt Indtryk paa Dem, og blege Deres Kinder, saaledes som sidst, jeg saa Dem — det forekom mig i det mindste saaledes! Eller maaskee var det m i n B e d r ø v e l s e over Deres Bekymringer, der lod mig see noget, der ikke var? — Tag nu til Takke med dette forvirrede Brev, der ovenikjøbet er saa slet skrevet, at jeg frygter for, det vil koste Dem Møie at dechiffere det; her er saa koldt, uagtet det brænder lystigt i Ovn, at jeg knap kan holde paa Pennen; saaledes med disse stakkels Præstegaardel — Nu lev vel. Tusind

Hilsener til Deres Fader, Moder, Søster og Brødre, og bliv ved, kjære Aluilde! bliv ved at være mig en kjær, en velsignet, god lille Veninde, som jeg til Bestandighed skal være Deres trofaste, hengivne

Ven

Christian Winther.

Marts 1835.

Til Aluilde

og de øvrige danske Damer, som — uden at regrettere Mangelen af Kammerjunkere, Officerer, holstenske Kontorister & & — ville bære Studenterforeningens Bal med deres Nærværelse.

»For Skjønheds rige Blomsterflor — — —

— — — — —«

Til S. T.

Frøken Aluilde Müffelmann.

Charlottendal

pr.

Slagelse.

Ny Kongensgade No. 225

d. 8de Aug. 1835.

Det vil sagtens undre Dem, min kiære Veninde, at modtage Brev fra mig der, hvor De nu opholder Dem; men jeg har en lille Bøn til Dem, et Ærinde at udrette, som helst el. alene d e r kan udføres. — »Man fortæller — ret som et moderne Folkesagn —« at der i Aaret 1807, i en Skov paa Charlottendals Gods eller i Nærheden deraf levede nogle fattige Folk saa aldeles isolerede og udelukkede fra Samqvem med andre Mennesker, at de først efter Byens Brand og Englændernes Bortfart erfarede den Ulykke, der havde rammet Landet«. Denne Anecdote har altid havt noget meget tiltalende for mig, og jeg har begyndt et Digt, hvori denne Begivenhed just er Hovedmotivet. Nu er min tjenstlige Bøn og Begjæring til Dem, der — lidt efter lidt — dog har vundet l i d t Interesse og Kjærlighed for mine aandelige Børn, at De paa en forsigtig Maade vil skaffe Dem — og mig — Underretning om denne Sag. Noget sandt maa der sagtens ligge til Grund, og skjøndt det jo til mit Brug kunde være ligegyldigt om sandt eller ikke, vilde det dog baade interessere mig at faae nøiere Underretning desangaaende, og maaskee forsyne mig med eet eller andet nyt Træk. Den ovenomtalte Forsigtighed, mener jeg, skulde blot bestaae i ikke at nævne mit Navn, eller i det Hele taget ikke røbe Hensigten af Deres Spørgsmaal. — Skjøndt enhver Linie fra Deres velsignede Haand er mig usigelig kjær, saa maa jeg dog bemærke — for at De ikke skal kalde mig ubeskeden, importun, — at jeg med Taalmodighed vil vente Resultatet af Deres Undersøgelser til Deres Tilbagekomst her til Byen; jeg haaber da at se Dem hos Deres Svoger, hvem jeg i Gaar gav en dygtig Portion Skjænd i Deres Faders Overværelse; fordi han ikke havde averteret mig om Deres Nærværelse her i Byen.

Fra Sophie har jeg bestandig Hilsener til Dem, hun er rask og ved godt Lune og Mod. Dr. A. skriver deilige Digte til hende. Om en Maanedes Tid flytter hun med min Svoger til Sjælland mellem Holbech og Kallundborg. Frøken M. Storm, om hvem jeg saa ofte har fortalt Dem, er i denne Tid blevet forlovet med en ung theol. Candidat, Møller. — Rosenkilde er — jeg troer af Fortvivlelse — tiltraadt en Fodtuur til Møen. Jeg fulgte den gamle Seladon paa Vei, og tog en meget rørende Afsked med ham midt paa Landeveien. — At komme til Lyngby i Sommer lykkes mig vel ikke; jeg forsikrer Dem, at jeg, lænket til Skriverpulten fra Kl. 7—8 til 2—3 dog næppe er blevet færdig med mit sædvanlige og nødvendige Dagsarbejde.

At ønske Dem Moerskab og Velvære, hvor De nu er, maa vel være overflødig, men jeg vil bede Dem, hvor De saa færdes, bestandigen at bevare Deres Venskab for

Deres hengivneste

Christian Winther.

(Afskrift) »Der er en Troldom paa Din Læbe,

Der er en Afrund i Dit Blik.

o. s. v. — — — —«

Emil Aarestrup.

Er Doctoren ikke halvgal? Paa dette Digt havde han af Robert Burns sat følgende Motto: »We part — but by these precious drops, that fill thy lovely eyes, No other light shall guide my steps, till thy bright beams arise«. — Det var noget stærkt! Forresten kan Digtet meget godt passe anderwärts! Addio!

Til S. T.

Frøken A. Müffelmann.

Lyngby.

Hermed en Pakke Bøger.

Kbhvn. d. 16 Sptbr. 1835.

Jeg sender Dem herved, min Frøken! to Bøger af Reitzels Læseselskab, som altsaa maae være her paa Tirsdag i det Seneste Kl. 11; — endvidere følger en *P e n e l o p e*, som tilhører Urtekræmmer Petersens Kone, og som De kan beholde i Lyngby til paa Tirsdag om 8 Dage. — Jeg kjender personlig den ene af de Kunstnere, som have leveret Billeder til denne Bog, nemlig Thoermer, en lille pukkelrygget Tydsker med et Par spidse Katteskjæg, som jeg — til min Ven Bødtchers store Fornøielse — lignede med en Hofnar fra Middelalderen; thi saaledes og ikke anderledes maae de have seet udl — Welhaven saae De da, men — til al god Lykke — kun forbigaaende, thi jeg kan forsikre Dem, uagtet al hans mindre graciøse Nonchalance — er han, jo oftere man seer ham et overmaade smukt Exemplar af et Mandfolk; og — man kunde jo aldrig vide — (med et saa let fængeligt — varmt Hjerte,) — hvad der muligen kunde skee! —

En Broder til den gale, tydsk-danske Poet Charles Petit, som er her i Byen, og hedder *E m i l*, har sendt mig g ulykkelige Stakkel en Paquet Vers med et ydmygeligt Brev og udbedet sig en Dom, en Mening! De veed, hvor pinefuldt et saadant Hverv er mig! — Dr. Aarestrup er i denne Tid her; jeg havde troet, at han var paa Veien til det

Sted, hvor S. nu opholder sig; men han har — desværre — ikke Tid til denne divergerende Reise. Han er rasende etc. — Det sidste Digt, han sendte Sophie, staaer her:

»O! Du er liig en Rose rød,
o. s. v. — — — —«

Det skal være af Skotteren Robert Burns; men jeg har forgjæves søgt Originalen i B.'s samlede Værker. — Han har ikke nævnt Sophies Navn for mig; og da Hertz af en Hændelse, i al Uskyldighed taledede om hende, blussede hans Ansigt som en Bagerovn ved Morgenstunden, — og jeg loel! — O dio! hvor det er pudseerligt at »beobachte« Folk saaledes i de inderste Kroge. — Hvor jeg glædede mig ved at see Dem forleden i Lyngby! Hvor jeg saae paa Dem! Hvor jeg lige til nu har haft Trøst og Husværelse deraf! — Men — det er ogsaa ret ærgerligt — sligt lægger De ikke engang Mærke til, men gaaer Deres velsignede, rolige Gang gennem Livet! — ak! ak! — Lorck har spillet en Composition for mig, bestemt til at synges paa Charlotte Hvidts Fødselsdag; Ordene ere af Andr. Buntsen, — og saavidt jeg kunde forstaae, faaer nok min Frøken en Stemme deri; — maaskee er De der allerede? —

Undskyld mig nu, at mit Brev er blevet saa langt; — jeg kan ikke lade være, uagtet jeg af Deres totale, dødelige Taushed maatte kunde gjøre den Slutning, at jeg ikke maa. Hvad? — Jusqu' à la mort à vous.

Christian W.

S. T.

Frøken Aluilde Müffelmann.

Lyngby.

14 Octbr. 1835.

Kjære Aluilde!

Uagtet jeg veed, at Kbhvn. snart er saa lykkelig at indslutte Dem inden sine Mure, saa kan jeg ikke bare mig for at sende Dem følgende Digt af Aarestrup.

(Afskrift)

S t æ v n e m ø d e t.

»Højstærede, forlad mig!
Nu har jeg ingen Stunder;
o. s. v. — — — —«

C. W.

See, det var nu det! — Jeg glæder mig nu til at see min Frue og min Frøken ude i den stille Bredgade, hvor jeg skal give mig den Dristighed at besøge Dem, saasnart Deres Ankomst forlyder. — Jeg har jo ikke seet Dem i en Evighed!

Addio!

Deres hengivne

Christian Winther.

Hermed slutter de af Alvilde Müffelmann efterladte Digte og Breve fra Christian Winther. Dette er alt, hvad der af skriftligt — foruden Digtene til og om Alvilde i hans samlede Digte — foreligger til Bedømmelse af Forholdet mellem ham, den m e g e t elskende, og hende, som aldrig lærte den Kunst at elske, men til Gengæld heller ikke den: at g l e m m e. De gulfede og mørnede Papirer med Christian Winthers afblegede Haandskrift, som fandtes i hendes Gemmer, da hun var død, disse Blade af en Digters Kærlighedsbog, som hun, mig bevidst, aldrig har vist til nogen, er os et Vidnesbyrd om, at havde hun i unge Dage ikke andet end sit Venskab at byde ham, saa var det et Venskab for Livet.

Jeg lærte hende at kende i hendes tyve sidste Aar, hvor hun var vendt tilbage til Lyngby sammen med en ugift Broder, med hvem hun havde levet en Menneskealder ovre paa Gram Gaard i Sønderjylland, og d e r oplevet 64, Kampen, Nederlaget og de første Aar af Fremmedherredømmet.

Der gaar Frasnagn endnu om hendes heltemodige Færd derovre baade under og efter Krigen; — der gaar Frasnagn endnu i Lyngby om hendes stærke og ejendommelige Personlighed, som hverken Sygdom eller Alderdom mægtede at kue, og alle disse Frasnagn fik et samlet Udtryk i d e Ord som ved hendes Baare, Dr. phil. Holger Rørdam udtalte:

»Hun hørte til de ædles Æt her i Landet«.

Grundtvigs Sindssygdom.

Af **Søren Hansen.**

Det er almindeligt bekendt, at Grundtvig gentagne Gange var sindssyg i saa høj Grad, at al Tvivl var udelukket. Enhver udførligere Levnedsskildring omtaler det, om end sædvanligvis i mere eller mindre tilslørede Udtryk og Overlæge Hjalmar Helweg, som har behandlet denne Side af Grundtvigs Personlighed med fuld Forstaaelse af Sindssygdommen og dens Forhold til hele hans Sjæleliv, nævner fire tydelige Udbrud foruden en Række Vidnesbyrd om, at den ogsaa ved andre Lejligheder har ytret sig paa umiskendelig Maade*). Helweg har Fortjenesten af at have paavist, at Grundtvig ikke blot nu og da var »sjælesyg« men i hele sit Liv led af en ganske bestemt, medfødt Sindssygdom, som i længere Perioder var i saa fuldstændig Hvile, at hverken han selv eller nogen af hans samtidige forstod Sammenhængen. Dertil udkrævedes der en gennemført psykiatrisk Analyse, og der er ingen Tvivl om, at Helwegs Opfattelse af Sygdomstilfældet som en manio-depressiv Psykose er rigtig. Denne Sindssygdom, der er ret almindelig, optræder som enhver anden Sygdom med meget forskellig Intensitet og ikke sjældent paa en saadan Maade, at Diagnosen kan være vanskelig, men hos Grundtvig var hele Forløbet saa typisk og foreligger saa klart belyst, at Tilfældet egner sig usædvanlig godt til nærmere Studium. Og Grundtvig vil ikke tabe ved det. Hans Geni var saa stort, at det godt kan taale en alsidig Belysning og, som Helweg fremhæver, en Hjernes Værdi skal ikke maales ved minutiøse Konstatering af dens Fejl eller Mangel paa Fejl, men af dens Frembringelser, af de Tanker der tænkes, og af de Spor disse Tanker sætter sig i Samtidens og senere Slægters Liv.

Grundtvigs Sindssygdom havde dybe Rødder i hans egen Slægt. Den manio-depressive Psykose er en i egentlig Forstand arvelig Sygdom, der optræder i Slægterne paa en Maade, som tyder paa, at den beroer ikke paa en enkelt Anlægsfaktor men paa en Række forskellige Faktorer, af hvilke en eller flere rimeligvis er ejendommelig netop for denne Sygdom, medens de øvrige ved Kombination med andre Faktorer fører til Udviklingen af for-

*) N. F. S. Grundtvigs Sindssygdom. København 1918.

skellige andre Sindssygdomme. Det er disse Faktorer, der gennem Kønscellerne overføres fra det ene Slægtled til det andet ved det man kalder Arv, idet de ved Befrugtningen samles i Ægget, under hvis videre Udvikling de medfører de Afvigelser fra Normen, som hos det fuldt udviklede Individ manifesterer sig som denne eller hin arvelige Sygdom. Om deres egentlige Væsen ved vi saa godt som intet, men det antages almindeligt, at der ikke sjældent er Tale om en Mangel af normale Faktorer eller om saadanne som modificerer, svækker eller forstærker Virkningen af andre Faktorer. Hvorledes det i saa Henseende forholder sig med den manio-depressive Psykose kan der ikke siges andet om, end at dens specifikke Faktor eller Faktorer rimeligvis er negative, hvilket vil sige, at der i det befrugtede Æg mangler en eller flere Faktorer, som normalt betinger Udviklingen af Evnen til at regulere Stemningslivet.

Efter den ejendommeligt springende Maade, hvorpaa Sygdommen nedarves, maa det endvidere antages, at denne eller disse Faktorer maa mangle baade i den mandlige og den kvindelige Kønscele, der smelter sammen ved Befrugtningen, for at Sygdommen skal kunne optræde hos det Individ, der udvikler sig af det befrugtede Æg. For Grundtvigs Vedkommende har man længe vidst, at han havde et medfødt Anlæg, ikke blot, som Helweg fremhæver, til sin Karakterstyrke og sine fremragende Aandsevner, men ogsaa, hvad han ikke omtaler, til sin manio-depressive Psykose fra sin Moder, i hvis Slægt der er forefaldet adskillige sikre Tilfælde af netop denne Sindssygdom. I den fædrene Slægt har man derimod hidtil kun kendt forskellige Tilløb til sygelige Sindsformationer, af hvilke dog ingen har haft en saadan Karakter, at de med fuld Sikkerhed kan betegnes som Tilfælde af manio-depressiv Psykose. Bedst kendt er Farfaderens Broder I s a a k G r u n d t v i g, som i 1725 blev Præst i Frederiksborg, men allerede i 1734 maatte tage sin Afsked, fordi han aldeles ikke kunde tøjle de ryggesløse Elementer i Sognet. Han skildres som en svag Mand, som frygtede for hvert Løv der røres og led af »en fast usædvanlig Svarmodighed og Sindets Banghed«, »en fast utrolig Frygt og Sjæleangst«, der tiltog med Aarene. Det er vel ikke udelukket, at det kan have været en særegen Form af manio-depressiv Psykose, men Tilfældet er ikke typisk, og efter alt hvad der foreligger, synes det naturligere at opfatte Sygdommen som en konstitutionel Neurastheni. N. F. S. G r u n d t v i g s ældste Broder N i e l s har rimeligvis lidt af samme Sygdom, om den end hos ham ytrede sig paa ganske anden Maade. Han døde 26 Aar gammel som Præst paa Guineakysten, hvor hans Opførsel var en saadan, at den maaske bedst med et noget vulgært Udtryk kan betegnes som et Anfald af, hvad man kalder »Tropekuller«.

Selv om disse Tilfælde vel ikke med Føje kan karakteriseres som manio-depressive, maa det dog antages, at de har været arveligt betingede som Udslag af Anlægsfaktorer, som medvirker ved Udviklingen af typisk manio-depressiv Psykose, der saa godt som altid optræder i Slægter, hvor der ogsaa findes saadanne Psykopatier.

I Grundtvigs fædrene Slægt er der imidlertid optraadt et Tilfælde af denne Sygdom, som fjerner enhver Tvivl om, at han ogsaa fra den Side havde et medfødt Anlæg til den. Hans Farbroder Jacob Biørn Grundtvig druknede sig nemlig under et Anfald af dyb Depression, hvorom han selv har fortalt i et efterladt Brev. Helweg omtaler ham ikke, men fra anden Side foreligger der fuldkommen tilstrækkelige Oplysninger om ham.

Jacob Biørn Grundtvig var født paa Sejro 22 November 1738. Han var oprindelig Landmand og bl. a. Forvalter paa Hovedgaarden Aagaard i Gjørlev Sogn, fra hvilken Tid der haves en Anbefaling for ham udstedt 25 Juni 1863 af Byfoged O. Bruun, til Brug ved et Forsøg paa at opnaa en lignende Stilling ved Universitetets Godser. Han omtales her i meget rosende Vendinger, som en Mand, der forstod, hvad der hørte til for at forestaa et Jordegods og Omgang med Bonden og Landvæsenet. En saadan Stilling fik han imidlertid ikke, men han blev samme Aar ansat som Kopist i Konsumptions- og Folkeskattekontoret under det kgl. Generaltoldkammer og Kommercekollegium, hvor han forblev, indtil han i 1769 blev Konsumptionsforvalter i Saks-købing. Allerede Aaret efter mistede han dog dette Embede, fordi Konsumptionen blev bortforpagtet, og i de følgende Aar var han »brødløs« og søgte uden Held forskellige andre Embeder. Han blev ganske vist i September 1772 udnævnt til Kontrollør ved Stranden mellem København og Helsingør, men han frasagde sig Stillingen, forinden han skulde tiltræde den, og F. L. Grundtvig mener*), at han paa det Tidspunkt rimeligvis var sindssyg. Han trak sig dog snarere tilbage, fordi han fandt Stillingen for ringe for en Mand med hans Kvalifikationer. Det samme gjorde en anden Ansøger med et godt Navn (Bartholin). De fra denne Periode foreliggende Ansøgninger er nok holdt i en noget mismodig Tone, men ikke mere end efter Omstændigheden naturligt, og de røber ingen Sindssygdom. Som Bilag til den sidste af dem er der opbevaret en Pro Memoria, dateret 26 December 1773, paa en halv Snes Kvartsider »betræffende Landbrugets Forbedring i adskillige vigtige Punkter«, som giver et godt Indblik i hans hele Mentalitet. Den rummer vel ingen store eller synderligt nye Tanker, men heller ingen Fantasterier, og den er klart og forstandigt skreven

*) Den Grundtvigske Slægts Oprindelse. Den danske Højskole 1904.

og handler om saa jævne Problemer som rigtig Anvendelse af Gødning, Jordbehandling og lignende Ting, som det netop paa den Tid interesserede saa mange oplyste Landmænd at udbrede nyttig Kundskab om. Det var heller ikke nogen daarlig Ide at benytte dette Middel ved et Forsøg paa at vinde Kancelliets Gunst i de Tider, da alt, hvad der kunde tjene til Landbrugets Forbedring, blev mødt med Velvilje. Det var ikke sindssyg Mands Tale.

For saa vidt er der ikke noget paafaldende i, at Jakob Biørn slog sig paa Landvæsenet, da alle hans Forsøg paa at opnaa en passende Embedsstilling havde vist sig frugtesløse. Han havde god Forstand paa det, og om han end selv var ubemidlet, saa maa han dog have haft Adgang til den fornødne Kapital, eftersom han i sine Ansøgninger om et Par Amtsforvalterembeder kunde tilbyde at stille den Kautio, der maatte forlanges.

Den 21 Februar 1775 købte han saa Trudsholm Gaard og Gods i Sonnerup Sogn og Østrup Gaard og Kirke i Kirkerup Sogn af Assessor Anders Dinesen og om denne ejendommelige Handel foreligger der udførlige Oplysninger i Skiftet efter ham*). Købesummen blev, antageligt efter forudgaaende mundtlig Forhandling, fastsat til 48,500 Rigsdaler, hvoraf 23,000 skulde henstaa i Trudsholm og 7000 i Østrup. De øvrige skulde betales til 11te Juni 1777 med 4 pCt Rente fra førstkommende 11 Juni og fra samme Tid Renter af de 30,000 i Prioriteterne. Disse Vilkaar var saaledes klare nok, men i Kontrakten tilføjes det, at »som Køberen har begæret at maatte betale paa Købet efter hans Lejlighed, saa afskriver jeg Assessor Dinesen samme paa Købesum og Renter, og forbinder Køberen sig i den Henseende til at betale derpaa til førstkommende 11te December 1775 1000 Rigsdaler og til 11te December 1776 1000 Rigsdaler«.

Dermed var Handelen sluttet og Jacob Biørns Svoger, den senere Biskop Balle, den Gang endnu Professor i Theologi ved Københavns Universitet, og en O. Kraft, formodentlig den senere Rektor i Odense, skrev under paa Kontrakten til Vitterlighed — ikke som Kautionister, men endnu samme Dag blev der uden disse gode Mænds Bistand føjet et lille Tillæg til Kontrakten, hvorved Assessor Dinesen forpligtede sig til at »udtælle til Grundtvig ved dette Køb 1000 Rigsdaler, nemlig 400 Rigsdaler om faa Dage og inden 1ste Marts og de andre 600 Rigsdaler til 1ste Maj, hvilke Et Tusinde Rigsdaler saa igen betales mig med Rente 4 pCt til 11te Juni 1776«.

Næste Dag kvitterer saa Jakob Biørn paa selve Kontrakten for 200 Rd og den 28 Februar yderligere for 200 Rd.

*) Landsarkivet for Sjælland m. m. Roskilde Amt, 1775, Nr. 62.

At denne Transaktion kunde komme i Stand, kan neppe forklares, uden at antage en manisk Opstemthed hos Køberen, der har imponeret ikke blot Sælgeren, men ogsaa de to Vitterlighedsvidner. Købesummen var rimelig. Dinesen solgte Aaret efter Trudsholm for 34,000 og Østrup for 13,300 Rd, men paafaldende er det, at han ikke betingede sig nogensomhelst kontant Udbetaling, da han solgte begge Gaarde til Jakob Biørn og det saa meget mere, som han kort efter købte det langt større Gods Gyldenholm for 75,000 Rd, og derfor maa have haft nogen Brug for rede Penge. Den Del af Købesummen, der skulde udbetales, kunde det vente med i to Aar, og det var Jakob Biørn, der selv begærede eller dog stillede i Udsigt at betale et ganske vist mindre Afdrag allerede til førstkommende December Termin og et lignende det følgende Aar. Dinesen har vel nok kendt ham, men intet tyder paa et saa intimt Forhold imellem dem, at det kan forklare hans kulante Optræden og de to Vitterlighedsvidner har neppe haft nogen afgørende Indflydelse paa Handelens Forløb. Det var et Par lærde Mænd fra Hovedstaden, som sikkert ikke har haft synderlig Forstand paa Ejendomshandel. Deres Nærværelse var kun et Vidnesbyrd om, at de ansaa Jakob Biørn for en hæderlig Mand, hvad han for saa vidt ogsaa var. At han, efter at de var rejst, slog Dinesen for de 400 Rd, kan ialfald ikke kompromittere ham, da det maa betragtes som et Slags Lidkøb, der ikke spillede nogen større Rolle for den rige Mand, men det er betegnende for Jakob Biørns Sindsstemning i de Dage, at han, Dagen efter at han havde faaet de første to Hundrede, sendte det ene til sin Søster N i n n e C h r i s t i n e, der holdt Hus for Faderen paa Vallekilde, fordi en Del Dækketøj og Sengklæder, som hun havde laant ham, »tog liden Skade paa Rejsen«. Han formanede hende ved samme Lejlighed om at sætte dem paa Rente, og Sagerne skulde hun nok faa igen, hvis hun giftede sig. Saa velhavende følte han sig.

Jakob Biørn Grundtvig overtog saa Trudsholm fra 1ste Marts samme Aar, men allerede den 4de Marts forsvandt han, og da Assessor Dinesen ikke senere hørte fra ham, indrykkede han følgende Bekendtgørelse i Københavns Adresse Kontors Efterretninger for 4de April.

»Da forrige Kongelige Consumptions-Forpagter Sr. Jacob Biørn Grundtvig, med hvem jeg Cancellie Assessor Anders Dinesen havde den 21 Februarii 1775 contraheret om min Gaard Trudsholms Afhændelse, med mere, som han allerede havde nest paafulgte 1' Martii taget i Possession, er den 4de Dito sidstleden derfra afreyst, og skriftlig efterladt sin Declaration til mig, at han ikke kan vedblive Contrakten og Købet, eller deraf vil benytte

sig, men udlader sig med saadanne Udtryk, at jeg kunde antage mig igien Gaarden og det der var contraheret om, siden han ey ventede at returnere. Og da jeg og hans Paarørende ikke siden haver kundet opspørge hans Opholdssted, for derom yderligere at handle, saa haver jeg, som en ved hans Afreyse og Declaration ophævet Contract, nu antaget mig Gaarden og Godset som min Eyendom. Skulde bemeldte Grundtvig eller hans Creditorer og Paarørende herimod have noget at indvende ville de inden 6 Uger a Dato paa lovlig Maade melde sig med deres Prætentioner hos mig, eller siden tie stille.

Den i Bekendtgørelsen omtalte Declaration findes i Skiftet og lyder saaledes:

Trudsholm, den 3' April 1775.

Velædle og Velb.

Allerhøjestærede Hr. Assessor.

Jeg er siden Deres og Families Afrejse herfra bleven saa sindsygt, og en besynderlig Frygt har omgivet mig, saa jeg ret er sat i bedrøvelig Sindsforfatning, og i hvormeget jeg end grubler og grunder, finder at det ikke er hverken Dem eller mig tjenlig at forblive her, især saadan en vis Omstændighed som jeg havde i Tankerne er slaaet, mig Fejl. I besynderlig stor Uro er jeg baade Dag og Nat, og kan aldeles ikke sove, og derfor med den inderligste Vemodighed maa beklage de Øjeblikke, der ere anvendt paa vore Mellemlinger, og endnu mere at de ere komne saa vidt, og ikke kan komme os til den formentlige Nytte og Fornøjelse.

Ak! min Gud! hvor røres jeg ved at tænke paa denne ulyksalige Stund — Nøglerne og Papirerne finder de ligesom det er mig overleveret. Jeg er saa beklemmt, at jeg ikke kan udføre mere, især da jeg tænker paa Deres og min Families Sorg, over den begyndte og fuldendt Oprørighed, der mest geraader til min Ulykke i Tid og Evighed, mine Taarer herover er mange, og de udvælder hyppigt, og jeg er færdig at tabe Pennen af en bedrøvelig Afmagt. — Nogle af Pengene er forbrugt, men dem finder De adskillige Ting for igen, men Kornvarerne er der alle. For Guds Skyld lad Deres dydige Kone, og Jomfru Søster ej for hastig faa denne Ulykke at høre.

Gid jeg vidste at blive ved det, men jeg ser det ikke.

Alt dette skrives og forklares af en ængstelig og beklemmt, som sukker og raaber, men ej tør bede længere, thi min Sindsuro er stor, og jeg har haft allerede de Tanker, med hvilke jeg har for-tørnet den naadige Gud, og derfor ej tør komme til ham i Bøn

og Haab mere. — Jeg forlader da Egn og Sted, og ved ej hvor vi findes mere; Lev derpaa saa vel som det efter saadanne bedrøvelige Omstændeligheder kan ske.

Deres ærbødige

Grundtvig.

Trudsholm d. 4. Martii 1775.

Allerede to Dage efter, at Adresseavisen havde bragt Dinesens Bekendtgørelse modtog Amtsforvalter og Herredsfoged i Roskilde M a n d i x R o s t e d fra en Student B a n g, som Dinesen havde sat til at have Tilsyn med Trudsholm, et Brev, hvori det meddeles, at Jakob Biørn var fundet druknet i Gravene omkring Gaarden. Man havde allerede tidligere søgt efter Liget i dem, men det var trukket ned i Bunden af et Par store Sten, der var knyttet til et Stykke Reb om den Dødes Hals, og det var derfor først kommet frem efter at være gaaet i Forraadnelse.

Der kan efter alt det foreliggende neppe være mindste Tvivl om, at Jakob Biørn tog sig af Dage under et alvorligt Udbrud af manio-depressiv Psykose. Han havde ved Købet af Trudsholm gjort en saa god Forretning, at der ikke var rimelig Grund til at fortynde det, fordi »en vis Omstændighed, som han havde i Tankerne, var slaaet fejl«, som han skriver i det bedrøvelige Afskedsbrev. Der forlyder ikke noget om, hvad det var for en Omstændighed, men der var da over to Aar at løbe paa, og der har rimeligvis været Korn nok paa Lofterne til foreløbig nødvendig Driftskapital, foruden de 400 Rigsdaler, som Dinesen saa rundhaandet havde forstrakt ham med. Naar Jakob Biørn alligevel tabte Hovedet, saa snart han var bleven alene med sig selv paa den store Gaard, kan det kun være, fordi hans opstemte Sindstilstand slog om til en rent sygelig Depression, der ganske tog Magten fra ham, saa der ikke var anden Udvej end Selvmordet.

Men Jakob Biørn Grundtvig var ogsaa kun en jævn Mand, hans store Brodersøn havde andre Udveje.

Bidrag til Slægten Colbiørnsens Genealogi i Danmark.

Af Louis Bobé.

Ophævelsen af det dansk-norske Samvirke indenfor Genealogiens og Personhistoriens Omraade er mindst af alt begrundet ved, at det fælles Arbejdsfelt nu skulde være opdyrket. Endnu fattes mange haardt tiltrængte, tidssvarende Genealogier over fremtrædende Slægter, der har fæstet Rod baade i Norge og Danmark, saaledes i første Række Slægten Colbiørnsen, af hvis Stamtavle nedenfor meddeles et Udsnit, omfattende den Gren, de berømte Brødre Jakob Edvard og Christian Colbiørnsen tilhører. Maaske kan dette Bidrag give Anledning til, at en fuldstændig Stamtavle over Slægten fremkommer.

FØRSTE SLÆGTLED.

Colbiørn Jacobsen, f. 29. Apr. 1714 paa Sørum, 1731 dimitteret fra Christiania Skole, 1741 Regimentskvartermester og Auditor v. 2. oplandske nat. Infanteri-Regiment, 1761 med Bataillonnen til Holsten † 28. Marts 1761 i Oldesloe. G. 24. Okt. 1742 i Ullensaker m. Anna Dorothea Røring (Forældre: Sorenskriver i Øvre Romerige Edvard Petersen Røring og Gidske Eriksdatter Leth), f. 1710 p. Oppen i Ullensaker, døbt 5. Dec., † 31. Dec. 1772. Deres Børn:

ANDET SLÆGTLED.

1. Jakob Edvard Colbiørnsen, f. 19. Nov. 1744 p. Sørum, Ringerike; 1760, 11. Nov., Student fra Christiania, boede 1762 i Kbhvn. i Huset hos Etatsraad Christian Walther, »har ellers Plads paa Regensen«, 1770 cand. jur., fik 1771, 15. Febr., Bestalling som Prokurator ved Højesteret samt Over- og Underretterne i Danmark og Norge, 1772 Professor designatus og Notarius i det juridiske Fakultet, 1774 Dr. jur., s. A. extraord. Assessor i Højesteret, 1775 virk. Justitsraad, 1776 Generalauditor v. Søetaten, 1781 virk. Etatsraad, 1783 Medlem af Overbankdirektionen, 1784 Konferensraad, 1787 Deputeret i Rentekammeret, s. A. Medlem af den store Landvæsenkommission og af den extraord. Finanskommission, 1789 afsk., s. A. Professor juris og udnævnt til 3. Deputeret

Forarbejder til Stamtavlen: Giessings Jubellærere 3. I. 312. Mil. Tidsskr., Christiania XV 88 ff. Moe Tidsskr. f. norsk Pershist. I. 135. Norsk hist. Tidsskr. 3. I. — Colbiørn Jacobsen: Efterl. Papirer fra den Reventlowske Kreds V 271; VI 580.

- i Rentekammeret, 1796 2. Deputeret, 1799 Justitiarius i Højesteret † 13. Febr. 1802 i Kbhvn. Gift 1° 14. Okt. 1773 i Kbhvn. (Garn.k.) »efter mange Aars Forlovelse« m. Marie Hansen, f. 1739, fh. Kammerjomfru hos Overhofmesterinde v. d. Lühe † 10. Juli 1782 i Kbhvn., begr. 15. s. M.¹⁾. 2° 14. Febr. 1789 i Kbhvn. m. Kirstine Hofgaard (Forældre: Kasserer, Veksellerer, senere Direktør f. Kvæsthuset i Kbhvn., Borgmester ssts., Justitsraad Gerhard H. og Margrethe Moss), f. 18. Apr. 1754 i Kbhvn., døbt 23. s. M. (Helligaands Sogn) † 7. Apr. 1806, begr. i Sundby Kirke. (G. 1° 7. Dec. 1775 i Kbhvn. (Trinitatis) m. Kancelliraad Hans Tersling til Vennerslund, f. 20. Okt. 1735 p. Sølstedgaard † 10. Dec. 1785 p. Vennerslund, begr. 29. s. M. i Nykøbing p. F.)²⁾. Efter sin 1. Ægtefælle fik hun 1789 Vennerslund og det efter hende opkaldte Kirstinebjerg, der if. hendes Testamente skulde tilfalde den Colbiørnsen'ske Familie. — Børn: Tredie Slægtled. I.
2. Helene Colbiørnsen, f. 1745; gift 1775 m. Sørenskriver i Mandal Niels Rudolf Edvard Wold † 1801.
 4. Peder Colbiørnsen, f. Nov. 1747, druknet 3. Marts 1764 paa Sognefjord.
 3. Gidske Johanne (Jedschen Johanna), f. 28. Okt. 1746 † 1779. Gift m. Stadskirurg i Flekkefjord, Lic. med. Heinrich Degen, f. 14. Apr. 1742 i Rastede i Oldenburg † 20. Maj 1772 i Flekkefjord³⁾.
 5. Christian Colbiørnsen, f. 29. Jan. 1749 p. Sørum, 1773 Student og s. A. cand. jur. og Prokurator saavel for Højesteret som for alle Over- og Underretter i begge Riger, 1776 Justitsraad, 1780—85 Kammeradvokat, 1786 Medlem af og Sekretær i den store Landvæsenskommission, s. A. Medl. af Overdirektionen f. d. kgl. Bank (til 1813), 1787 ord. Assessor i Højesteret, 1788 Generalprokurør og Deputeret i Danske Kancelli, 1789 virk. Etatsraad, 1792 Konferensraad, 1801 Første Deputeret i Danske Kancelli, 1804 Justitiarius i Højesteret, 1809 Kmd. af Dbg., 1811 Storkors af Dbg., 1812 Geheimekonferensraad, 1813 Dbm. † 17. Dec. 1814 i Kbhvn. Gift 1° 19. Juli 1776 m. Johanne Cathrine Piper (Forældre: Peter Christian Piper og Johanne Nielsdatter Kellermann), f. 22. Maj 1743 † 30. April 1782 i Kbhvn., begr. i Holmens Kirkes Kapel (gift 1° 12. Sept. 1766 m. Superkargo Morten Engelbrecht Mouritzen, f. 1718 † 12. Nov.

¹⁾ Efterl. Reventlowske Pap. V 275.

²⁾ E. A. Thomle. Fam. Hofgaard S. 204. Ph. T. 5 IV 43 f.

³⁾ Enkekasse 296.

- 1773). Gift 2° 26. Sept. 1782 i Kbhvn. m. Engelke Margrethe Falbe (Forældre: Zahlkasserer, Etatsraad Johan Christian Falbe og Anna Catharine Hagerup de Gyldenpalm), f. 11. Apr. 1763 i Kbhvn. † 31. Dec. 1848 sst. — Børn: Tredie Slægtled II.
6. Edvard Røring Colbiørnsen, f. 3. Okt. 1751. 1767 Student fra Christiania, 1773 Hovmester for Friherre Frederik Krag-Juel-Vind-Frijs' yngste Søn Jens Carl, Medlem af det 1772 stiftede Norske litterære Selskab og Forf. af det meget priste Digt »Foraaret« i Selskabets Poet. Saml. (Kbhvn. 1775), 1779 Skifteforvalter p. St. Croix og konst. Landsdommer, 1785 Regeringsraad † 3 Dec. 1792 p. St. Croix. Gift 15. Apr. 1782 i Christianssted »i Huset« m. Caroline Hassell † 19. Nov. 1824 i Christianssted.
7. Meta Johanne Colbiørnsen, f. 1753 p. Nordre Sørum, døbt 16. Juni † 18. Aug. 1810 i Bergen; gift 19. Apr. 1782 i Kbhvn. m. senere Justitiarius i Norges Højesteret Johan Randulff Bull, f. 29. Apr. 1749 p. Rein i Stod † 28. Febr. 1829¹⁾.

TREDIE SLÆGTLED.

*I. Højesteretsjustitiarius Jacob Edvard Colbiørnsens Børn
af første Ægteskab med Marie Hansen.*

1. Jacob Edvard Colbiørnsen, f. 3. Jan. 1768 i Kbhvn. (efter egen Ang.), 1784 Student, 1787 Notarius publicus i Trankebar, 1790 Justitiarius og Medlem af Guvernementet over de danske Etablissementer i Ostindien og Auktionsdirektør, 1792 2. Medlem af Guvernementet, entlediget 1797 og beskikket til Generalkonsul paa Cap, Medlem af Handelshuset Pilgram og J. Courton i Pondichery; druknet 6. Marts 1799 paa Rejse fra Isle de France til Trankebar. Gift 1790 i Trankebar m. Marie Gen(ev)ie ve Fischer (Forældre: Oberst Fischer og Rosalia Journack), f. 17. Jan. 1775 i Trankebar † 5. Dec. 1868 sst. — Børn: Fjerde Slægtled I²⁾.

af andet Ægteskab med Kirstine Hofgaard.

2. Hans Christian Colbiørnsen til Kirstinebjerg (1806—45), f. 1790, døbt 26. Febr. i Kbhvn. (Garnisons K.), 1808 Kornet à la suite i Husarrgmt., 1809 Sekondløjtnant, 1810 à la suite, s. A. Kammerjunker, 1824 Hofjægermester † 15. (16.) Okt. 1849 p. Søholm. Gift 1810 m. Wilhelm

¹⁾ Stamt. ov. den trønderske Slægt Bull, 1886, S. 85 f.

²⁾ Overformynderens Prot. 1790, 2. Jan., 10. Dec. Skifteprot. I 54.

mine Lisette Maack (Forældre: Kunstdrejer Berent Friedrich Maack og Ellen Maria Holm), f. 10. Juli 1793 i Kbhvn., døbt 4. Aug. (Petri K.) † 8. Febr. 1865. Børn: Fjerde Slægtled II.

3. Anne Dorothea Colbiørnsen, f. 1792, døbt 2. Marts i Garnisons K. i Kbhvn. † 13. Okt. 1808 p. Brække ved Skien, begr. i Skien Kirke. Gift 8. Maj 1808 i Kbhvn. m. Stiftamtmand paa Island, senere i Trondhjem, Kammerherre, Dr. jur. Fredrik Christopher Greve Trampe til Løgismose, f. 19. Juni 1779 p. Krabbesholm. † 18 Juli 1832 p. Rotvold ved Trondhjem. (Gift 1° 1797 m. Sophie Frederikke Heinrich (Forældre: Konferensraad Johan Friedrich Heinrich til Sparresholm og Birgitte von Lexmond), f. 1765, † 8. Apr. 1807 (Gift 1° 17. Juni 1783 m. Heinrich Baron Bolten til Asserstrup, Frederiksdal og Sæbygaard, f. 1735 † 7. Marts 1796, skilt 1786; 3° 20. Dec. 1810 m. Amalia Ulrica Frederikke Rigsgravinde Schmettau, f. 29. Apr. 1791 † 27. Okt. 1856¹).

II. Geheimkonferensraad Christian Colbiørnsens Børn af andet Ægteskab med Engelke Margrethe Falbe.

1. Ane Edvardine Johanne Colbiørnsen, f. 1. Okt. 1783 i Kbhvn, † 13. Marts 1785 smst.
2. Ane Edvardine Johanne Colbiørnsen, f. 1786 i Virum, døbt 4. Juli i Søllerød.
3. Anna Jacobine Caroline Johanne Colbiørnsen, f. 17. Jan. 1791; 1828—37 Hofdame hos Dronning Marie † 7. Nov. 1848. Gift 23. Maj 1811 m. Kammerjunker, Kaptajn Detlev Christoph von Buchwaldt til Helmsdorf, f. 20. Okt. 1788 p. Helmsdorf, døbt 25. s. M. i Lütjenburg K. † 31. Okt. 1817 i Kbhvn.
4. Maren Olivia Colbiørnsen, f. 1. Maj 1795 i Virum, døbt 15. s. M. i Søllerød K., Hofdame hos Arveprinsesse Caroline † 26 Nov. 1877 paa Bregentved. Gift 1. Febr. 1825 m. Kammerherre, Hofchef hos Enkedronning Marie Frederik Hermann Rostgaard von der Maase til Stamhuset Krogerup, f. 11. Juni 1800 i Kbhvn., hjdbt. 13. s. M. † 23. Sept. 1866 p. Thurebyholm, bgr. 29. s. M. paa Thureby Kirkegaard.
5. Angélique Wigantine Colbiørnsen, f. 7. Dec. 1798, Hofdame hos Arveprinsesse Caroline † 25. Jan. 1862.
6. Christiane Caroline Colbiørnsen, f. 7. Sept. 1803 † 24. Marts 1881.

²) Trondhjemske Saml. Katalog over Skiens Museum 1901, 26.

FJERDE SLÆGTLED.

I. *Generalkonsul Jacob Edvard Colbiørnsens Børn med Marie Geneviève Fischer.*

1. Daniel Christian Colbiørnsen, f. c. 1790 † 19. Okt. 1822 i Hyderabad som fhv. Løjtnant ved de britiske Tropper i Nizam.
2. Jakob Edvard Colbiørnsen, f. 12. Okt. 1794 i Trankebar, 1813 Student fra Nykøbing, 1817 cand. jur., 1821 Kammerjunker, boede fra 1822 i Birkerød † 27. Nov. 1836 i Kbhvn., Frederiks Hospital.
3. Marie Rosalie Colbiørnsen. Gift m. Alexander H. Hamilton Esq.; levede begge 1822 i Retreate, Devonshire.

II. *Hofjægermester Hans Christian Colbiørnsens Børn med Wilhelmine Lisette Maack.*

1. Christine Marie Colbiørnsen, f. 2. Okt. 1811 † 4. Apr. 1883 i Sorrent.
2. Jakob Edvard Colbiørnsen, f. 12. Aug. 1813 † ½ Aar gl.
3. Christian Colbiørnsen, f. 14. Febr. 1814 p. Kirstinebjerg, 1834 Student fra Nykøbing, 1847 cand. jur. † 18. Aug. 1853 i Kbhvn., Assistent i Finansministeriet. Gift m. Forfatterinden Annette Marie Christine Østergaard, f. 25. Jan. 1818 † 30. Aug. 1887. Børn: Femte Slægtled.
4. Anna Dorothea Colbiørnsen, f. 20. Nov. 1815 † 26. Marts 1898.
5. Vilhelm Colbiørnsen, f. 2. Nov. 1816. Søkadet.
6. Frederik Bernt Colbiørnsen, f. 26. Nov. 1817, cand. jur., Toldoppebørselskontrolør i Højer, 1864 kst. Toldoppebørselskontrolør i Egebæk, 1873 kst. Toldforvalter smst., 1875 Toldforvalter i Stege † 2. Novbr. 1891. Gift m. Caroline Petersen, f. 17. Dec. 1837.
7. Gerhard Colbiørnsen, f. 2. Nov. 1818 paa Gl. Kirstinebjerg, 1836 Student fra Nykøbing, 1842 cand. jur., 1843 Hofjunker, 1846 Kopist i Generaltoldkammer- og Kommercekollegiet, 1847 kst. Fuldmægtig og Kammerjunker, 1848 Fuldmægtig i Finansministeriets første danske Toldexpeditionskontor, 1852 Chef for det slesvigske Toldexpeditionskontor, 1854 tillige Kommittet i Generaltolddirektoratet (for de slesvigske Anliggender), 1858 R. af D., 1864 afsk., 1865 Toldinspektør for Bornholm, 1876 DM., 1878 Toldinspektør i Odense 1881 afsk. † 24. Febr. 1888. Gift m. Louise Rosengreen † 25. Apr. 1872. Datter: Sjette Slægtled II.

FEMTE SLÆGTLED.

*I. Cand. jur. Christian Colbiørnsens Børn med Annette Marie
Christine Østergaard.*

1. Dorothea Colbiørnsen, f. 5. Juni 1838 † 17. Juni 1871; gift m. Grosserer Jacobsen.
2. Christiane Colbiørnsen, f. 23. Juli 1841 † 6. Juni 1895, Lærerinde. Ugift.
3. Andrea Colbiørnsen, f. 20. Marts 1842 † 12. April 1920.
4. Anette Vilhelmine Colbiørnsen, f. 6. Jan. 1845 † 14. Okt. 1923, Kommunelærerinde. Ugift.
5. Johan Christian Colbiørnsen, f. 27. Febr. 1848 † 8. Marts 1889, Expeditionssekretær i Krigsministeriet. Ugift.
6. Ragnhilda Kirstine Colbiørnsen, f. 6. April 1850 † 27. Marts 1923, Plejemoder ved det kgl. Frederiks Hospital (1904, 27. Juli, FM). Ugift.
7. Gerhard Frederik Vilhelm Colbiørnsen, f. 7. April 1852 † Maj 1909, Landmand; gift m. Bodil Kirstine Larsen (Fader: Gaardmand i Budsmark Lars Petersen). — Søn: Sjette Slægtled.

*II. Toldinspektør Gerhard Colbiørnsens Datter med Louise
Rosengreen.*

Caroline Sophie Colbiørnsen, f. 25. Dec. 1841 † 12. Juli 1920.

SJETTE SLÆGTLED.

*Gerhard Frederik Vilhelm Colbiørnsens Søn med Bodil Kirstine
Larsen.*

Hans Peder Kristian Colbiørnsen, f. 12. Okt. 1882 i Tandil (Argentina), Toldkontrollør; gift 19. Febr. 1909 m. Carla Dorothea Dyring (Forældre: Hoboist i Livgarden Christian Marius Dyring og Anna Lund), f. 24. Febr. 1889 (K.). — Børn:

SYVENDE SLÆGTLED.

1. Carl Christian Peder Marius Colbiørnsen, f. 2. Dec. 1909.
 2. Bodil Anna Christiane Colbiørnsen, f. 19. Nov. 1911.
 3. Inge Andrea Marie Colbiørnsen, f. 24. Sept. 1917.
 4. Birgit Carla Colbiørnsen, f. 17. Sept. 1925.
-

Slægten Lomholt (Lomholt—Lumholt—Lumholtz) omkring Aar 1700.

Ved **Adolf Lomholt.**

Der er saa megen Lyd-Lighed mellem de ovennævnte Navne, at man uvilkaarlig fristes til at opfatte dem som afvigende Former af et og samme Navn. De følgende Linier har da til Formaal at godtgøre, at det virkelig forholder sig saaledes. For Overskueligheds Skyld meddeles et Skema (se S. 190) omfattende 15 Personer; heraf de 14 hørende til Slægten, saaledes som det efter mange Aars paa visse Punkter ret vidtløftig Søgen har klaret sig for Forfatteren af disse Linier.

Navnet stammer fra en Bondegaard »L o m h o l t« tæt udenfor Landsbyen Egeskov i Vejlbys Sogn, c. 5 km nord for Fredericia. Gaarden har saa langt tilbage, som den omtales, baaret dette Navn (1575 nævnes den i Kanc. Brevb. som »1 Gaard i Lumholt«), og den har altid ligget adskilt fra anden Bebyggelse. Naar man i de gamle Jordebøger m. m. kommer til Egeskov, hedder det altid: »Egeskov, Gade og Lomholt«. »Gade« er to — eller tre — Gaarde i den sydlige Udkant af Egeskov; Komponisten N. W. Gade siges at stamme herfra. »Lomholt« ligger sydøst for Egeskov. Afdøde Grosserer Søren Lomholt i København, som var født paa Lomholt, og hvis Moder som den sidste Ejer i Slægten solgte Gaarden, da hun i 1848 blev Enke, har meddelt Forf., at der i hans Barndom ved Gravning blev fundet Rester af Murværk i Haven, hvorefter han sluttede, at der fordum har ligget en betydeligere Bygning paa dette Sted, hvilken Opfattelse ogsaa støttedes af stedlig Overlevering.

For at faa lidt mere Klarhed over dette Spørgsmaal aflagde jeg i Sommerferien i Aar et Besøg paa »Lomholt«, og jeg kan da oplyse, at den nuværende Ejer i Lighed med ovennævnte S. Lomholt fortalte, at der paa et nærmere betegnet Sted ogsaa i hans Barndom fandtes en Del Murrester. Endvidere fandt jeg i Grunden til det for Tiden nedbrudte Stuehus en saa overvældende Mængde store Kampesten, at det stod som sikkert for Ejeren m. fl. og mig selv, at saadant umuligt kunde have sin Oprindelse fra et alm. Bondehus. Endvidere kan jeg oplyse, at den stedkendte Lokalhistoriker J. J. Ravn i sin »Beskrivelse af Sognene i Holmans og Elbo Herreder« (S. 343) meddeler, at Hans Lomholt i Vejlbys Kirke i 1710 til et Kapel ved Trinitatis Kirke i Fredericia leverede bl. a. »34

Læs gode og daarlige Sten«; det bemærkes, at der ikke paa »Lomholt«s Jorder findes mange Sten, saa at de sandsynligvis maa være tilført. Endelig kan jeg oplyse, at jeg med Ejeren Tilladelse lod foretage en enkelt Prøvegravning, hvorved imidlertid kun fremkom en enkelt Munkesten af den normale Størrelse (9 × 13 × 29 cm); derimod fandtes der i det nedbrudte Stuehus en meget betydelig Mængde Mursten af Størrelsen 8 × 11 × 24 cm. Saadanne Sten var vist ellers slet ikke i Brug ved Opførelse af Bondehuse for et Par Hundrede Aar siden.

Paa Egnen udtales Navnets første Stavelse med lukket o-Lyd, omtrent som Lum-, og det har jævnlig været skrevet saaledes. Undertiden skrives Navnet med d (Lomholdt o. s. v.), hvilket naturligvis er ulogisk (jfr. Ravnholt, Høgholt, Hønholt o. s. v.).

Efter Fortids Skik tog enhver Mand paa Gaarden Navn efter denne; først som »Hans Jensen i Lomholt«, senere som Hans Jensen Lomholt eller blot Hans Lomholt o. s. v.

Efter disse indledende Bemærkninger vil vi nu søge ved Oplysninger fra Arkivalier og andet at godtgøre Rigtigheden af det opstillede Skema. Da Vejlbys Sogn ligger i Elbo (Eld) Herred, vil der ofte blive Lejlighed til at citere Tingbogen for Brusk, Holmans og Elbo Herreder, hvilket for Nemheds Skyld sker ved Betegnelsen T. Kirkebøger for Vejlbys Sogn findes ikke før i det 19. Aarhundrede.

(1). Mads Jensen. Søn:

(2). Niels Madsen g. m. (3) Johanne Rasmusdatter. Børn:

(4). Mads Nielsen Lomholt. 1685 g. m. (5) Anne Povlsdatter, der levede ²³/₁ 1730 (Retsprt. f. Koldh. B.). Hun 1. G. g. m. (6) Lauge Nielsen. Børn:

(7). Niels Lumholtz (1688—1763).

(8). Lauge Lumholtz (1691—1768).

(9). Anne Johanne Lumholtz (død 1739) g. m. (10) Hans Laursen »Nørkjær« (død før 1759). Børn (if. Rønnernes Stamt. smlgn. Koldh. Rytt. Skifte ¹⁹/₁ 1759):

a. Mads Lumholtz, (ugift), f. c. 1723.

b. Ane Johanne (g. m. Peder Dahl i Vejlbys).

c. Ane (g. m. C. H. Diderichsen), f. c. 1729.

d. Johanne Lucia, f. c. 1731.

e. Ellen Margrethe (g. m. Foersom, Brandtlund), f. c. 1735.

f. Bodil (»Bolette«) (g. m. Alb. Rønne), f. 1737.

g. Hans Hansen, f. 1739, død s. A.

(11). Anne Nielsdatter (1657—92), g. m. (12) Mads Pedersen Lomholt (1661—96). Datter:

(13). Anne Madsdatter.

(14). (Kirsten?) Nielsdatter, g. m. (15) Hans Jensen Lomholt d. æ.

Vi vender os nu til Skemaet:

1) Mads Jensen ses af Jordebøgerne at have beboet Lomholt (som Fæster under Kronen) i 1634 og 1641.

2) Niels Madsen bor paa Lomholt 1653 og 1673 (T. $16/_{12}$). Han har næppe været ældste Søn, da denne efter Egnens paa den Tid sjældent fravegne Sædvane sandsynligvis maa have heddet Jens Madsen; men i de sparsomme Kilder er det ikke lykkedes at finde noget om en J. M.; Niels Madsen var Sandemand og var gift med

3) Johanne Rasmusdatter, der i 1691 (T. $24/6$) nyder Afgift af Gaarden i Henhold til et Tingsvidne af $31/3$ 1685. T. meddeler videre ($14/_{11}$ 1693), at Moderen til Nr. 4, Mads Lomholt, er »hos [Nr. 15] Hans Jensen i Lomholt«. Før dette Tidspunkt (sagtens i 1685) er nemlig Mads Lomholt flyttet til Vejlbj; han efterfulgtes paa »Lomholt« af Svogeren (Nr. 12), som imidlertid ogsaa før det nævnte Tidspunkt, sandsynligvis i 1691, er fraflyttet Gaarden (til Follerup i Herslev Sogn).

4) Mads Nielsen Lomholt er paa et Tidspunkt, der ikke har kunnet oplyses, blevet Mand paa Gaarden. Vi finder Mads Nielsen i Lomholt (første Gang) som »Varselsmand« i 1673 (T. $12/2$); men paa dette Tidspunkt er Niels Madsen endnu Mand paa Gaarden (T. 1673 $16/_{12}$). 1685 ægter M. N.

5) Anne Povelstdatter (T. $14/6$ 1687), Enke efter

6) Lauge Nielsen, som havde ejet den største Gaard i Vejlbj. Gaarden var imidlertid ved Skiftet efter Sl. Lauge Nielsen ($10/4$ 1684; se T. $8/2$ 1687) for Restancer udlagt til Jens Larsen [Risom] paa Nebbe [gaard], som saa — se senere — »afhænder den til Mads Nielsen Lomholt i Vejlbj, hans Hustru og deres Arvinger«. Mads Nielsen har imidlertid (T. $8/2$ 1687) aabenbart »paa-boet« Gaarden med sin Hustru i nogen Tid — naturligvis fra Brylluppet i 1685. Dette Ægtepar har mindst 3 Børn (Nr. 7, 8 og 9).

7) Niels Lomholtz finder man 1712 i Oldesloe som Furageskriver under Krigen 1709—20 ved Generalkrigskommissær Platens Felt-Kasse (Pakke IX—3—Nr. 38, Rigsarkivet), hvor han

paa Bilag 425, dat. $2/_{12}$ 1712, underskriver sig

I samme Pakke finder vi Furageforvalter L.'s »allerunderdanigste Regnskab« for $26/7$ 1719— $30/8$ 1720, hvori omtales »Magasinets Tiltrædelse [som Forvalter] $26/9$ 1716«. Han underskriver endnu som foran. I »Registratur over alle Kongelige fra Krigs-Kancelliet udfærdigede Expeditioner i Anno 1741«, Rigsarkivet, læser vi: »Frederiksborg, 1. Sept. 1741: Afdøde General-

fabrikør L a m b r e c h t s Plads skal ikke genbesættes, men hans Forretninger overdrages til Bogholder og Kontrollør [Niels] Lumholtz, som beholder sin Bogholdercharge og faar et aarligt Tillæg paa 200 Rdl. samt desuden fri Bolig paa Guldhuset«. Her har vi da den Mand, om hvem man bl. a. gennem Erslews Forfatterleksikon erfarer, at han ved sine to Sønner N i c o l a i († som titulær Biskop i Christiania) og M a t h i a s (Faderesn Efterfølger i Embedet) blev Stamfader til henholdsvis en norsk og en dansk Gren af Slægten. Men hvorledes faar vi nu Vished for, at han med Rette er stillet som Nr. 7 paa Skemaet?

Overfor dette Spørgsmaal maa det indrømmes, at det ikke er lykkedes at finde noget, som direkte beviser dette. Men der er nu først Lyd-Ligheden i Navnet, som opfordrer til at finde en Plads til ham. Dernæst læser vi i Koldinghus Rytterdistrikts Skifteprotokol under $10/9$ 1734 (ved et Skifte i Gaarslev, Nabosogn mod Nord til Vejlbj): »Peder Povelsen, tien Niels Lomholt i Kjøbenhavn«. Videre læser vi smst. 1763, $29/3$ ff. (under et Skifte i Erritsø, Nabosogn mod Syd til Vejlbj), at Overskærer paa Uldhuset [skal maaske være »Guldhuset«] H a n s H a n s e n L u n d i et Brev, som fremlægges under Skiftet, meddeler en Broder og Søster i Vejlbj Sogn, at »Hr. Controleur Lumholtz sidstafvigte Paaske[lørdag]aften d. 2. April efter 3 Dages Sygdom ombyttede Tiden med Evigheden«. Af disse to Oplysninger ser vi, at N. L. har været kendt paa Egnen, og at han aabenbart har draget Folk fra Egnen til sig. Tilskyndelsen til at søge ham anbragt i Skemaet stiger! Vi læser dernæst i Københavns Mandtal 1728, Rigsarkivet: »Store Kirkestræde 39 (Østerkvarteret) Niels Lumholtz Bogholder iboende Huset (1 Kone, 3 Børn, 2 Tjenestekarle). Logerer: Hans Broder L a u g e L u m h o l t z« [Nr. 8!]. Vi vender os nu et Øjeblik andetsteds hen og læser i Dansk Religionsblad VII, 1831, Nr. 12 og 13, Præsten Bone Falck Rønnes Mindeord ved sin 93-aarige Moders Død, at H a n s L a r s e n N ø r k j æ r [Nr. 10], en Dattersøn af den sidste H a n s H a n s e n paa Skærupgaard »frie sig ind i en Bondegaard i Vejlbj ved Fredericia, hvor han ægtede en meget from Pige, navnlig A n e J o h a n n e L u m h o l t z [Nr. 9]«. Sammenholdes dette med Retsprotokol for Koldinghus Birk ($23/1$ 1730), hvor H a n s L a u r i d s e n [hos Rønne: Larsen; Faderen hed Lauritz Christensen] taler om »Anne Povelsdatter Lomholdtis, som endnu er lefvendis og er min Hustrues Moder, der haver solgt mig Gaarden. . . . min fornte Svigermoder og hendes første Mand besagte Lauge Nielsen. . .«, saa ser vi, at Ane Johanne er anbragt paa rigtig Plads i Skemaet, ogsaa vel nok med Hensyn til Rækkefølgen mellem de 3 Søsken, da hun dør i Barselseng 1739 (se Dansk Religionsblad). Ser vi endelig paa Nr. 7, 8 og 9 under et, finder vi, at Navnegivningen er

i den skønneste Orden: Søn Nr. 1 har Farfaderens Navn, Søn Nr. 2 har Moderens første Mands Navn [meget almindeligt] og Datteren har Moderens og Farmoderens Navne. Vi lægger endvidere Mærke til, at 1. Søn af Nr. 7 [se hos Erslew] har sin Faders og Oldefaders Navn [Nicolai = Niels], medens Søn Nr. 2 har sin Farfaders Navn [Mathias = Mads]. Niels Lumholtz er jo nu avanceret op i »den finere Portion«, Navneskikken er ikke længer den blandt Bønder fastlagte, men Slægtens Navne bevares dog. Med Hensyn til Navnets Stavemaade ser vi, at Niels L. (Nr. 7) først paa et mere fremskredent Stadium føjer det »finere« z til Navnet, og maaske under Paavirkning heraf træffer vi i flere Tilfælde Lumholtz anvendt som Fornavn i den bekendte Rønne-Slægt, der nedstammer fra Klokker Albert Rønne i Fredericia, som ægtede Ane Johannes yngste Datter »Bolette Lumholtz« [egl. Bodil Hansdatter, f. 1737]. De af Pastor Rønne i det ovenomtalte Mindeord meddelte Oplysninger maa formentlig staa ganske til troende, da de ikke gaar længer tilbage end til hans egen Moders Forældre. Som et sidste Indicium kan meddeles, at vi i Kold. Rytterdistrikts Skifteprotokol (19/1 1759) finder Navnene paa Ane Johannes seks efterlevende Børn, deriblandt »Bolette« og en 6 Aar ældre Søster Johanne Lucie (samme sjældne Navneforbindelse som hos Hustruen til N. L. (Nr. 7), se senere). Navnet »Nørkjær« er det ikke lykkedes at skaffe nogen Forklaring paa. Man skulde tro, det var Navnet paa Gaarden i Vejlbj; men end ikke J. J. Raven kender noget dertil. Med de fremsatte Oplysninger maa iøvrigt Rigtigheden af den betragtede Del af Skemaet anses for at være tilstrækkelig godtgjort.

Inden vi gaar over til at betragte den øvrige Del af Skemaet, vil vi stille det Spørgsmaal: Hvorledes kommer Niels Lumholtz ind paa den militære Løbebane? Da der ikke er fundet noget direkte Svar paa Spørgsmaalet, vil vi forsøge at finde en mulig Forklaring og saa indtil videre nøjes med denne. Vi skal i den Forbindelse nævne, at vi i »Roskilde [Furage-] Magasins Regnskab 10/6 1711—August 1713 ved Søren Lynge« finder et Bilag (Litra B), paa hvilket en Niels Madsen sammen med 7 andre under 24/4 1711 kvitterer for 2Mk. 4Sk., som han har faaet for at skære Hakkelse. N. M. er her den eneste, som kan skrive sit Navn fuldt ud. Antager vi nu, at N. M. er identisk med N. L., kan det være rimeligt at formode, at han er indkaldt under Krigen og havnet i Roskilde. Han er paa den Tid 23 Aar gl., kommen fra et velstaaende Hjem. Faderen har købt sin store Ejendomsgaard, Sognets største, og køber ved Siden deraf lejlighedsvis anden Jord, kaldes lejlighedsvis (T. 22/3 1698) »velagtbare og fornemme« Mand, hvilket dog ikke var helt almindeligt om Bønder; han lærer sin Søn at skrive, hvilket

heller ikke var helt almindeligt. Man bliver ved Magasinet opmærksom paa Niels, og da der i dette Krigs- og Pestaar rimeligvis er godt Avancement, betror man ham en Skriverplads. Niels har Ambition, hedder nu ikke længer Madsen men Lumholt. Han bliver sendt nærmere Krigsskuepladsen; faar dog $^{15}/_{12}$ 1711 Tid til i Kolding at indgaa et aabenbart paatrængende Ægteskab med den kun $17\frac{1}{2}$ -aarige Johanne Lucie Lund (Postmesterens Datter), og allerede $^5/_1$ 1712 døbes deres Datter Anne Margrethe. I Slutningen af samme Aar er det saa, vi træffer ham i Oldesloe (se foran). I denne Forbindelse kan oplyses, at der blandt Efterkommere af N. L. har været en Tradition, meddelt af afdøde Bogholder Lumholtz ved Middelfart Sindssygehospital, om, at han ogsaa var med i Slaget ($^{20}/_{12}$ 1712) ved Gadebusch; og der har nok været noget om denne Tradition; thi en Sønesøns Søn af N. L. opkaldes [se hos Erslew] efter Generaløjtnant F. J. v. Dewitz, der udmærkede sig i dette Slag.

Vi vender os nu til 11) og 12). Om dette Ægtepar erfarer vi først nærmere, da det af T. ($^{21}/_1$ 1690) fremgaar, at Mads Pedersen er paa Lomholt, hvor han rimeligvis er flyttet ind, da Svogeren i 1685 ægtede Enken Anne Povelsdatter, og naturligvis straks flyttede ind til hende i Vejlbj. Det er ikke lykkedes at finde Grunden til M. P.'s Flytning til Follerup. De to Ægtefællers tidlige Død erfarer man af Kirkebogen for Herslev Sogn, der gaar tilbage til 1688. De efterlod sig kun en Datter, som if. T. $^{22}/_6$ 1700 endnu lever paa dette Tidspunkt og har Morbroderen M. N. L. i Vejlbj til Formynd.

15) Ifølge T. ($^{24}/_6$ 1691) »comparerede Hans Jensen i Lumholt her for Retten« og berettede, at han efter sin Formand »haver annammet den Gaardspart, som Mads Pedersen Lumholt paaboede som han godvilligen for hannem hafver afstaaet«. Hans Jensen var (ældste) Søn af Jens Hansen Lassen i Trelde (Vejlbj Sogn) og kaldes »den ældre«, da han havde en yngre Broder, som ogsaa hed Hans Jensen, og som i 1710 fik Lomholt i Fæste »formedelst Broderens tilslagne sengeliggende Svaghed«. H. J. d. æ. efterlod sig 3 Sønner (se »Foreløbig Oversigt over Slægten Lomholt« af Adolf Lomholt. Viborg 1897) og blev gennem disse Stamfader til den talrige Slægt af Lomholt'er, der i de sidste 200 Aar har holdt til og endnu holder til paa Vejle—Fredericia—Kolding-Eggen, men dog har sendt og især i vore Dage sender Udløbere ud til de forskelligste Egne af Landet (og Udlandet).

Navnet paa Hans Jensens Hustru (Nr. 14) har ikke været at finde. Naar hun i Skemaet formodningsvis er kaldt Kirsten, da støttes dette paa den Omstændighed, at Hans Jensens 3 Sønner

og en Datter alle har kaldt deres ældste Datter Kirsten. Det har end ikke nogetsteds kunnet paavises, at hun var Datter af Niels Madsen (Nr. 2). Men da »Lomholt« var Fæstegaard under Koldinghus Rytterdistrikt, vilde Mads Pedersen næppe i andet Tilfælde have kunnet *afstaa* Gaarden til Hans Jensen. Man kunde vel heller ikke godt tænke sig, at den »velagtbare og fornemme« Mand Mads Nielsen vilde have ladet sin gamle Moder blive boende hos helt fremmede Mennesker i samme Sogn, saa meget mindre, som Tingbogen (¹⁴/₁₁ 1693) oplyser om, at M. N. og H. J. ikke altid var fine Venner.

Navnet Lomholt maa have øvet en vis Tiltrækning paa Folk; dette ses af, at »Udvandrede« til andre Egne selv i ældre Tid, hvor saadant ikke var saa almindeligt, især blandt Bønder, har ført Navnet med sig; ja, man træffer endog flere Eksempler paa, at Manden har optaget Navnet efter sin Ægtefælle.

De danske Auxiliærtroppers Tab af faldne Officerer i Slaget ved Höchststedt den 13. August 1704.

Af O. v. Munthe af Morgenstjerne.

Den 15. Juni 1701 sluttedes i Kjøbenhavn en Traktat med Holland og England, ifølge hvilken Frederik IV forpligtede sig til at stille et Hjælpekorps til disse Staters Raadighed under den kommende Krig (Den spanske Arvefølgekrig). I Slutningen af nævnte Aar afsendtes ca. 3500 Mand Kavalleri og ca. 7000 Mand Infanteri, og i Sommeren 1703 yderligere ca. 1000 Mand Kavalleri og ca. 1000 Mand Infanteri. Korpset deltog i hele Krigen og først i 1713, da den blev forbi, vendte det hjem. En af de blodigste Kampe var Slaget ved Höchststedt (ved Donau) den 13. August 1704, i hvilket hele Auxiliærkorpset deltog med Undtagelse af 1ste Bataillon af Sjællandske Infanteri Regiment, Oldenborgske Infanteri Regiment og Infanteri Regimentet Würtemberg—Oels, hvilke paa den Tid laa i Garnisoner i Maestricht, Roermonde og Stevenswerth.

I Rigsarkivet: Krigskancelliet, Refererede Sager for December 1705 findes 4 Fortegnelser vedrørende de danskes Tab i Slaget. Den første er udarbejdet af Chefen for Korpset, Generalløjtnant af Kavalleriet, Carl Rudolph, Hertug af Würtemberg—Neustadt, 4 Dage efter Slaget, altsaa den 17. August, og bestaar af en rubriceret Angivelse i Tal af døde og saarede Officerer, Underofficerer og »Gemene« for hvert Regiment Kavalleri og hver Bataillon Infanteri, men uden Angivelse af de faldnes Navne. Den anden er udarbejdet næsten et helt Aar efter Kampen, nemlig den 27. Juli 1705, af Generalkrigskommissær Schnell, og opgiver Navnene paa de i Slaget faldne eller af deres Saar døde Officerer. Den tredje og fjerde er udarbejdet af de samme Personer, men noget senere, nemlig af Hertugen den 8. December 1704 og af Generalkrigskommissæren den 30. November 1705, og indeholder Fortegnelser over de af de faldne, baade Officerer, Underofficerer og »gemene«, der har været gifte, med Underretning om, hvor Enkerne paa de paagældende Tidspunkter opholdt sig, forsaavidt dette havde kunnet oplyses. Disse sidste Udarbejdelser skete af Hensyn til de skyldige Lønninger, der skulde udbetales til Enkerne, og da det kan være af Betydning, at disses Opholdssted, som i de fleste Tilfælde vel maa antages at have været ogsaa den faldnes Hjemsted, oplyses, er disse Meddelelser optaget i nedenstaaende Fortegnelse, — dog kun forsaavidt angaar Officerer, Vagtmestre og Kvartermestre ved Kavalleriet, Sergenter ved Infanteriet. En-

kernes Opholdssted er i de 2 Lister ikke altid angivet overensstemmende. Da dette for største Delen ligger i, at mange af Hustruene i Krigens Begyndelse havde taget Ophold i Holland, hvor Auxiliærkorpset laa i Vinterkvarterer, er de Opholdssteder for Enkerne, som Schnell angiver i sin — først over fem Fjerdingsaar efter, at Kampen fandt Sted, udarbejdede — Liste, lagt til Grund, idet det vel tør formodes, at Enkerne efter deres Mænds Død atter har søgt tilbage til deres Hjemsted.

De Uoverensstemmelser, der findes i det første Sæt Lister, ligger hovedsagelig i, at Hertugen i sin Liste, der jo er affattet umiddelbart efter Kampen, ikke har medregnet de Officerer, der først er døde af deres Saar efter den 17. August, hvorimod Schnell i sin Liste ser sig istand til at angive deres Dødsdag. Ellers er kun at bemærke, at Hertugen blandt de faldne Officerer opfører 2 Adjudanter i Kavalleriet (1 i Livregimentet og 1 i 2det Sjællandske Regiment), hvilke Generalkrigskommissæren ikke har medtaget, idet han aabenbart ikke henregner dem til Officerer, og at Hertugen blandt faldne Officerer i Livgarden nævner 2 Løjtnanter, medens Schnell kun har 1, — iøvrigt har det været muligt at tilvejebringe Overensstemmelse imellem dem, saaledes at nedenstaaende Opstilling vel skulde være autentisk*).

Kavalleriet.

Livregimentet.

Oberstløjtnant v. Z e p e l i n (Melchior Dietrich). Hans Enke, Marie Elisabeth, f. v. Oyenhausen, boer i Appelhagen i Mecklenburg.

Oberstløjtnant v. O l d e n b u r g (Adolph Georg).

Ritmester J o n a s (Christian Ludvig). Hans Enke boer i Flensborg.

Ritmester v. S c h a c k (Hans), saaret $13/8$ † $31/8$ i Donauwörth.

Kaptejn løjtnant v. Z e p e l i n (Joachim Henrik).

Løjtnant v. O l d e n b u r g (Joachim Didrik).

Løjtnant H a y (Johan Otto).

Kornet E y l s (el. E y l a u, Anton Günther).

Vagtmester Christian K u k a u s k y. Enken boer i Schubü (Skouby) ved Haderslev.

Kvartermester Friedrich T h o m s e n. Enken, Margrethe, boer i Haderslev.

2det Sjællandske Rytterregiment (Generalmajor Johan Rantzau).

Kornet G e i s m a r (Bernt).

Sergent O l z e n s e n. Enken boer i Værløse ved Kjøbenhavn.

*) En i Sorø Akademis Manuskriptsamling beroende: Specifikation over de i Slaget ved Höchstädt faldne og blesserede, indeholder kun en summarisk Opgørelse over de allierede Hæres samlede Tab fordelt over de enkelte Landes Hære, og giver intet Bidrag til Belysning af det her foreliggende Spørgsmaal.

*2det Jydske Rytterregiment (Oberst Adam Marcus v. Uetterwig).*Ritmester Hoff (Peder), saaret $13/8$ † $31/8$ 1704.

Løjtnant Weiss (Hans Peter). Enken boer i Roushagen Landsby i Jylland (skal antagelig være Rønshave i Holmans Herred).

*3die Jydske Rytterregiment (Brigader Ditlev v. Brockdorff).*Kornet Dankwart (Gotfried). Falden $2/8$ paa Marschen mod Höchststedt.

Kvartermester Christoffersen. Enken boer i »Quong Kirchspiel«.

4de Jydske Rytterregiment (Brigader Jørgen Rantzau).

Major Esemann (Esmann, Hermann). Enken boer i Vestbirk i Jylland (Vor Herred).

Løjtnant Hagedorn (Ehlert Nicolai).

Løjtnant Mundt (Mund, Henrik Rosenvinge).

Løjtnant Ruersdorff. Enken boer i Bottrop i Jylland (muligvis Bottrup i Hatting Herred).

Kornet Parup (ogsaa Parup, Severin).

Kornet Rantzau (Christian), saaret $13/8$ † $2/9$ i Donauwörth.

Vagtmester Johan Døren (ogsaa Dohring). Enken boer i Bustrup i Jylland (muligvis Baastrup i Vor Herred).

Vagtmester Hans Rouendal (ogsaa Rondal). Enken boer i Gromsterup (formentlig Grumstrup i Vor Herred).

Vagtmester Peter Mathiesen. Enken boer i Wroll (formentling Vrold i Hjelmslev Herred).

5te Jydske Rytterregiment (Oberst Friedrich Wilhelm v. Schmettau).

Ritmester Gadou (Joachim Tobias).

Kornet Rhode (Johan).

Kornet Bille (Otto), saaret $13/8$, † $17/8$.*Holstenske Rytterregiment (Oberst Frantz Joachim v. Dewitz).*Løjtnant Grabou (Jørgen Henrik), saaret $13/8$, † $18/8$.

Kornet Horst (von der Horst, Peter Herbert eller Herman).

*Dragonregimentet (Carl Friedrich, Hertug af Württemberg-Oels, under Kommando af Oberst von Bonar).*Løjtnant Gottberg (Christian), saaret $13/8$, † $11/10$.**Infanteriet.***Livgardens Bataillon (Oberst de la Pottrie).*Oberst de la Pottrie (Jacques Duval) saaret $13/8$, † $16/8$, Enken boer i Haag.

Major v. d. Decken (Dietrich Gerhard). Enken boer i Friesland i Stift Bremen.

Kaptejn Schwertfeger (Frederik).

Kaptejn v. Vieregge (Carl).

Kaptejn reformé Raabe (Engelhard).

Løjtnant Lente (Johan Hugo).

Fændrik Unger (Rudolph), saaret $13/8$, † $15/8$ i Donauwörth.

Sjællandske Regiment, 2den Bataillon (Generalmajor Andreas v. Harboe).
Løjtnant Bille (Sten).

Prins Carls Regiment, 1ste Bataillon (Brigader Christopher Bielke).
Brigader Bielke (Christopher). Enken »madame la comtesse«,
(Louise Charlotte, f. Comtesse af Aldenburg), bor i Hamborg.
Kaptejn reformé Rantzau (Henrik Siegfred).
Løjtnant Bielke (Christian?).
Fændrik Schwartz (Georg, ogsaa kaldet Friedrich).
Fændrik v. Schinckel (Lars).
Sergent Henrik Wrede. Enken, Anna Maria, boer i Itzehoe.

Prins Carls Regiment, 2den Bataillon (Generalløjtnant Jobst v. Scholten).
Løjtnant Bagge (Leonhardt). Enken, Catharina, boer i Rendsborg.
Løjtnant Stellwagen.
Sergent Nicolas Trever. Enken, Marie, boer i Rendsborg.

Prins Georgs Regiment, 1ste Bataillon (Oberst Claus Ulrich v. Roepstorff).
Oberst v. Roepstorff (Claus Ulrich).
Major Falck (Ernst Ludvig).
Kaptejn Neufville (Charles de la Roquette de).
Fændrik Fuchs (Johan Ludvig).
Sergent Hans Burchard Kayser. Enken, Margrethe Dorthea,
boer i Slesvig.

Prins Georgs Regiment, 2den Bataillon (Generalløjtnant Carl Rudolph, Hertug af Württemberg-Neustadt).
Oberstløjtnant Urne (Christian Jørgen) saaret $\frac{13}{8}$, † $\frac{24}{9}$.
Løjtnant Adeler (Henrik Mathias).
Løjtnant Steckler.
Løjtnant Schade (Gustav Wilhelm).
Sergent Florenz de Nye. Enken boer i Flensborg.

Fyenske Bataillon (Oberst Johan Bernhard Dallwig).
Oberstløjtnant Ellenberger (Henrik Andreas). Enken boer i Odense.
Kaptejn Withaer (Hans Jacob), saaret $\frac{13}{8}$, † $\frac{18}{9}$ i Donauwörth. Enken, Anna Sophie, boer »i Danmark«.
Kaptejn reformé Heering (Christian).
Løjtnant Davier (Carl Gottlieb).
Løjtnant Corbey (Conrad).
Fændrik von Kalben (Conrad).
Sergent Peter Christensen. Enken boer i Nyborg.
Sergent Johan Henrik Blasin. Enken, Gertrud, boer i Mühlhausen.

**Breve til Provst Valentin Peter Seidelin
fra Kong Christian VIII og Prinsesse Charlotte.**

Ved **Louis Bobé.**

Originalerne til de her meddelte Breve findes blandt den af kgl. Fuldmægtig, Cand. jur. O. Bøgh til Bakkehuset skænkede Manuskriptsamling, som har tilhørt hans afdøde Fader, Literaturhistorikeren, Prof. Nik. Bøgh.

Brevene er rettet til Valentin Peter Seidelin, der fødtes 1781 og efter bestaaet theologisk Embedsexamen 1804 blev beskikket til Lærer i Dansk for Prinsesse Charlotte i Ludvigslust, hvor han opholdt sig fra Nytaar 1805. Efter at dette hans Hverv var til Ende det følgende Aar, blev han 1809 Sognepræst i Dreslette, fik Titel af Konsistorialraad og b'ev 1837 beskikket til Provst i Baag og Vends Herreder. Benaadet med Biskopsrang døde han 3 Jan. 1863.

Christian VIII.s Breve til Provst Seidelin, der, kun faa i Tallet, strækker sig over et Tidsrum af over 30 Aar, befæster et tiltalende Indtryk af Kongens trofaste Erindring overfor Menneſker, han har skænket sin Tillid, og hans jævne Udtryksmaade. Med særlig Interesse læser man hans udførlige Beretning om den af ham højtskattede Bibliothekar Carl Hegers Død, i Ord, der gør Kongens Hjerte Ære, og som tillige giver et interessant Bidrag til Forstaaelsen af Kamma Rahbeks Broder, Oehlenschlägers og Steffens' beundrede Ven.

1.

Efterretningen om Deres Ankomst til Ludvigslust og Underviisningens Begyndelse med Prindsessen har været mig meget kierkommen; saa meget meere som alle Efterretningerne ere til Fordeel for Dem og lader Dem forvente ret angememme Dage der. Det Haab, De giver mig om Underviisningens gode Fremgang, især bygget paa den levende Interesse, den gode Prindsesse har for alt hvad der er Dansk, og som jeg har forudsagt Dem, har været mig saare behageligt. Jo mere Dansk, jeg kan gienfinde Hende, des meere Fortieneste for Dem og Erkiendtlighed fra min Side. At Udtalen af visse svære Ord er let for Hende, fornøjer mig; de andre saasom: s t o r e, H o v e d, maae hun jo ej udtale for tvungent eller lespende, hvilket jeg troer Hun let kunde falde til. At De fra Begyndelsen holder Hende til at forstaae Ord og at udtale dem, bifalder jeg fuldkommen, da jeg formoder, at De passer, at denne Omskrivning efter Ordenes Udtale ej kan have nogen skadelig Indflydelse paa Ortographien, der siden bliver at overholde.

Prindsessen roeser, at De ej gjør hende Underviisningen svær, jeg formoder altsaa ikke, at Gramatiken, uden det maatte være lejlighedsviis, falder hende til Last endnu. Hertuginde har skreven mig, at Prindsessen selv havde bestemt at have 10 Timer om Ugen, hvilke jeg seer af Deres hosføjede Seddel; jeg har til begge svaret som om jeg havde forstaaet, at det var to Timer hver Dag; om det forslaaer, veed jeg ikke; men om end disse Par Timer efter mit Ønske ej kommen til, er det en Ting, der længere hen vil være let at afgjøre; Fru Schmäling har netop skreven mig dette, dog synes det som om det ej kunde skee uden at afsige andre Lærere. Hvordan det end bliver, er jeg vis paa, at saavel Prindsessen som De vil anvende den Tid De have, paa det bedste.

Enhver Efterretning fra Dem og om Underviisningens Fremme vil være saare kierkommen for

Deres bevaagne

Christian Friderich.

Kiöbenhavn d. 8de Jan. 1805.

2.

Kiere Hr. Seidelin. Jeg takker Dem for de Efterretninger, De saa ufortrøden har givet mig om den kiere Prindsesses Helbred og om hendes danske Studiers Fremme; min Stiltienhed, som jeg selv skammer mig ved, har ikke i den Henseende været opmuntrende for Dem, men De kiender mig nok til at viide, at ikkun manglehaande Beskieftigelser har kunnet afholde mig fra, saa lidt jeg havde ønsket det, at yttre Dem min Tilfredshed med Deres Flid og ivrige Bestræbelser. De danske Breve, jeg har seet fra Charlotte, har været ret forstaaelige og vel skrevne; vore Sø-officeerer have med Fornøjelse hørt hende tale vort Modersmaal, og særdeles længes jeg efter selv at bedømme hendes Fremgang, for hvilken jeg skylder Dem ret megen Tak. Jeg har det søde Haab om føje Tid at kunne komme derover, min heele Hu staaer dertil.

De vil nu være kommen efter til Schwerin, og Charlotte har lovet mig ret ordentlig at tage Lectionerne. Hun trænger ved de mange Ubehageligheder, hun uundgaaeligen maae have, til denne Beskieftigelse, og jeg beder Dem at gjøre hende den saa angennem og adspredende som muelig; den danske Geographie og Statistik, samt længere hen Historien af disse Stater maae nødvendig interessere hende, og til ydermere Opmuntring og Adspredelse kan De maaskee give den skønne Litteratur og Dramaturgien et Par Timer til. — Gud bevare Meklenborg og os alle fra Krigens Rædsler, Gennemmarcherne ere trykkende nok.

Hvad hendes Sundhed angaaer, som jeg frygter for at have været værre end jeg har troet, da skal jeg bede Dem at meddeele mig ret sanddru Efterretninger. De kan indsee, hvor magtpaaliggende det er mig. —

Deres bevaagne

Christian Friderich

Ploener Slot d. 28. Oct. 1805.

Indlagte Brev til Livchirurg Wittstock har De den Godhed at besørge, dog uden at tale derom til nogen.

3.

Min kiere Seidelin! Jeg takker Dem ret meget for de Efterretninger, De oftere har meddeelt mig, saavel om min Prindsesses Befindende, der Gud skee Lov sielden har forsaget vore Ønsker, som om hendes Fremgang i Deres Underviisningsfag. Jeg er forvisset om, at hun nu forstaaer det meeste Dansk, hvilket jeg og har seet af de Svar, hun fleere Gange har givet mig paa danske Breve. Germanismer ere der freilig endnu, men den daglige Øvelse vil hæve dem efterhaanden.

Den lykkelige og saa længe forventede Foreningsstund nærmer sig nu, jeg haaber til 15. Juni at være underveis, og da skal min huuslige Lykke, som jeg kan gjøre saa sikker Regning paa, ikke bie længe efter at blive grundfestet hos mig. Jeg haaber, at Formælingen skal kunde være efter Bestemmelsen d. 21de. Overbeviist om den varme Deel, De tager i vores fælleds Held, forbliver jeg

Deres velvillige

Christian Friderich.

Plöen d. 26. Mai 1806.

4.

Gode Seidelin

Da jeg er vist paa Deres retskaffenhed og godvillighed, at være mig nyttig, naar det kan staa i Deres Macht, saa sender jeg Dem et Brev til Prinds Christian, som kommer i Deres Egen eller til Odensee eller passerer Assens, naar han kommer Hiem fra Augustenburg; jeg har skreven ham mange Breve, og jeg har Grund at formode, at de er underslaaet, derfor sender jeg Dem denne hersens; denn inholder mit heele Tiemlige Wel; derfor, gode Seidelin, bär ret omsorg, at den kommer i Prinzens egne Händer; skulde de selv være overbringeren, o saa tal med frimodighed

min Sag, sige ham, hvor slemt Kammerherren¹⁾ er imod mig, sig ham alt vad De hørte her i fjor; De er jo Præst, altsaa ogsaa med ret berettiget at tale den undertrycktes sag; De er min Wen, som i saa mange Aar har givet mig umiskjendelige Beviser paa samme Wenskab, som De har velligehold i Lykken og Ulykkens Tid; derfor tager jeg min tilflucht til Dem for at anmode Dem at besørge dette Brev i Prinzens egne Händer. Jeg er syg igjen og ligger til sengs; jeg har været for nogle Dage i Aarhus for at bivaane Slutningen af Ols Markenet — og Figaros Bryllup — deylig Musiek.

Mine hjertelige Hilsener til Deres familie, og jeg beder Dem at wilde ret snart fornøje mig wed et Brev. De faaer ogsaa at see min Søn; han er seglet med Dampskivet til Kiel for at imodtage Hans kjære Fader i Altona.

Nu far wel; husk undertiden paa denne som stetze nevner sich

Deres oprigtige Weninde

Charlotte Frederique

fød Hertuginde af Mecklemburg Schwerin.

Horsens 10 Julli 1822.

5.

Min kiere Seidelin! De vil med mig beklage en Vens Bortgang. Vor troe C a r l H e g e r bortreves pludseligen i Onsdags Eftermiddags. Han havde været nogle Dage upasselig og havde lagt om Tirsdagen, da han klagede over Ømhed i Lemmerne. Onsdag Eftermiddag var hans Søster, Fru O e h l e n s c h l æ g e r, endnu oppe at besøge ham. Kl. 4½ gik han ned i mit Vase Cabinet, men klagede for General Consul F a l b e²⁾, som befandt sig der, over Ildebefindende og bad ham at undskylde for mig, hvis han ei blev i Cabinettet til jeg kom ind i samme. Falbe raadede ham til at gaae op igjen at lægge sig, og Heger fulgte dette Raad forsaavidt, som han gik op og satte sig i sin Lænestoel, lod sig ogsaa give The og drak en Kop. Kl. 6¼ kom Cancellieraad T h o m s e n³⁾, som Heger om morgenen havde tilskrevet om sit Ildebefindende, med Forespørgsel, om han kom i Vase Cabinettet, og Thomsen gik lige op for at see til ham, men fandt ham siddende i Lænestolen, som om han sov. Han betænkte sig, om han skulde vaagne ham, men da han dog talte til ham, og ingen Svar fik, saa han nøjere til og fandt den kiere Heger livløs, Hovedet noget hængende over til højre Side, men dog troede han, at føle Pulsslæg. Han stænkede strax Vand paa Ansigtet og løb ned at hente Naphta, som han ogsaa ved en tilkaldt Læges, E s c h r i c h t s⁴⁾ Hielp, gav ham i Munden. Denne gød koldt Vand paa Issen og holdt varmt Vand

paa Brystet, men den Hensovede gav aldeles intet Livstegn eller nogen Fornemmelse tilkiende. S a x t o r f f⁵⁾, som kom til, aabnede endnu en Aare, men alt beviste Overgangen fra Liv til Død, som for vor afsieledede Ven har været smertefri, umærkelig, apoplectisk og formodentligen i Slummer. Paa hans Bord tæt ved ham laae det nye Testamente, som han syntes at have sammenlignet med en tydsck Udgave. Hans Sødskende og Oehenschlæger kom herhen morgenen efter, og efter Aftale med dem besørgeres Begravelsen paa Mandag.

Hvor meget jeg beklager dette Tab af en saa retskaffen og prøvet Ven som Heger var, vil De selv kunne sige Dem, og da jeg veed, at De oprigtigen elskede den Afdøde, saa kunde jeg ej undlade at meddeele Dem forestaaende Underretning om en for os begge saa nærgaaende Begivenhed.

Da alt hvad der vedkommer denne, vil interessere Dem, saa vedlægger jeg endnu en Svar Skrivelse fra gamle H o r n s y l d⁶⁾, som jeg morgenen efter tilskrev, skiondt med tilbørlig Forsigtighed for ej at skade ham ved den sørgelige Overraskelse. Han tænker som jeg. Gud var ham naadig! hans Minde lever i mange kierlige Hierter!

Siden jeg nævnet gamle Hornsyld, vil jeg dog tilføje, at han vidunderligen er kommet sig. Hoftebenet, som var brukket, er igien fast, og ved Hielp af Krykker gaer han igien i sit Værelse. Derved er hans Aand lige virksom, og han arbejder ufortrødent paa sine kiernefulde Betragtninger over Bibelen, som jeg vilde ønske ham, at han maatte fuldende.

Endnu takker jeg Dem for Brevet modtaget i forrige Maaned. Jeg havde Lejlighed at tage Hensyn paa Deres Anbefaling for Pastor S k i a l d e m o s e⁷⁾, da jeg indsendte Ansøgningen. B u h l⁸⁾ ønskede jeg gierne Held til snarlig Befordring — S e l b o e⁹⁾ er nu her for at sollicitere, gid han ikke længe skulde leve deraf eller derved. — De skulde dog møde d. 29. i det litteraire Selskab, hvor udentvivl noget af Interesse vil forekomme, og det er ønskeligt, at de Mænd, som have en Mening, deeltage.

Det skal være mig kiert, snart at høre fra Dem, og forbliver jeg, Hr. Consistorialraad Sejdelin, Deres

velvilligste

Christian Frederik.

De ville underrette Pastor L a u b¹⁰⁾, Hegers hengivne Ven, om de her meddeelte Detailler.

Kiøbenhavn d. 23. Jan. 1836.

Kiøbenhavn d 29 April 1837.

Hr. Consistorialraad Sejdelin! Ved Provst Birchs¹¹⁾ Forflyttelse til Store Hedinge vil det Provstie, De i denne værdige Embedsmands Fraværelse forestod, blive at besætte, og Biskoppen vil frem for nogen anden foreslaa Dem dertil. Vous avez fait vos preuves, og jeg kan ikke heller ønske at see nogen anden i denne Post. Jeg har spurgt Biskoppen om Provst Birchs Meening, at Provstiet var for stort, for byrdefuldt for een Mand, som tillige skulde varetage sit Kald, ej burde drages til Følge nu, da Vacancen er indtruffen, og Herrederne mueligen kunde adskilles, men han har svaret mig, at De ønskede, naar Embedet overdroges til Dem, at modtage det udeelt. Dette vil altsaa blive Indstillingen, og jeg ønsker Dem og Embedet forud til Lykke dertil.

Min Samtale med Deres Søn¹²⁾ som er en vakker ung Mand, skaffede mig Deres Brev af 1. i denne Maaned; det er mig kiert at kunne takke Dem for samme. De ytrer den almindelige Bekymring, man havde Grund til at nære om Kongens Helbred. Siden den Tid ere atten Uger henrunden, og Tilstanden har forbedret sig, Hosten er mildere, Appetit og Søvn gode, men Kræfterne, som skal bringe den Syge fra Sygestuen i Luften og til Følelsen af Velbefindende, fattes endnu. Den mildere Luft, som iaar saa sent er kommet os tilgode, men som Maj Maaned maae bringe, vil, maae man haabe, ogsaa bringe den fuldkomne Helbredelse.

Glædelig og lønnende er den almindelige Deeltagelse, som Kiernen af Folket viser den elskede Konge. Jeg haaber, naar ingen Forhindringer indtræffe, endnu i Løbet af næste Maaned at see Dem i Odense, og vil det da være mig kiert at underholde mig med Dem om flere Gienstande, som Deres Brev omtaler.

Til den Tid venter jeg ogsaa, Deres Søns Skiebne med Hensyn til det ansøgte Kald vil være afgjort, som jeg haaber, til bedste for ham. Min Hilsen beder jeg formeldt til Fru Ryberg¹³⁾. Det vil nok afhænge af, hvorledes Justitsraad Falbe videre staaer sig, om han kan vedblive som Embedsmand. Jeg veed, at han allerede har indbetalt en ikke ubetydelig Sum paa det tilbagestaaende.

Det skal være mig kiert at faae gode Tidender fra Dem, og forbliver jeg, min kiere Sejdelin,

Deres velvilligste

Christian Frederik.

Kiøbenhavn d. 6. Jan. 1838.

Hr. Provst Sejdelin! De har meget fornøjet mig ved Meddelelsen af gode Tidender fra Deres Embedskreds, men først og fremmest takker jeg Dem for de gode Ønsker, De har tilsendt mig i Anledning af Aarets Vexel. Jeg gaaer det imøde med Tillid til Gud, at han vil skienke sin Velsignelse til hver redelig Bestræbelse, være sig i den større som i den mindre Kreds. I mit Huus kunde det begynde glædeligere, end Tilfældet er, thi min Kone lider siden nogle Uger af et Saar paa Benet — hvis første Aarsag er de gientagne Anfald af Rosen, som hun plages med — imidlertid er der godt Haab til at dette Onde snart vil være overstaaet, men det vil udentvivil fornødige en Baderejse, hvilken jo i andre Henseender kan være saare behagelig og gavnlig.

Mine gode Ønsker til det nye Aar for Dem og Deres ville De her modtage.

At De i afgang Efteraar skulde friste den Skiebne at miste Deres gamle værdige Fader¹⁴), og det paa en saa ulykkelig Maade, har giort mig meget ondt for Dem og De har ej heller tvivlet om min Deeltagelse.

Det var mig saare kiert for Konsistorialraad H v i i d¹⁵) i Ørsted, at Kongen var saa naadig at betænke ham med denne Udmærkelse paa hans Jubelhøjtid.

At Hanebys Sogns Skolebygninger nu haver naaet Licitationen, er meget vundet. Ingen Tvivl altsaa om at de i Sommer bliver opførte. De vil vel stundom see ind til dem, saa kommer det nok istand.

Den vakte Aand for Hielpeskole og Haandgierningskole i Assens glæder mig meget, og jeg vil haabe, at den virkelig vil bære Frugt. Det er ikke meere end billigt, at Communen lettes i Afdragene paa Skolens Giæld, naar den udretter saa meget for Skolevæsenet.

Gid den friere Communalforfatning, som overalt modtages med Erkiendtlighed, maae virke til at Borgerne villigen fremmer alt gavnligt og ej sparer paa nyttige Udgivter.

Om føje Tid kan Kancelliets Resolution ventes paa de indsendte Forslag til et Regulativ for Assens. Det provisoriske bliver langt kortere end Udkastet. Nyligen har Cancelliet refereret Stænder-Petitionerne om Skolelærernes Kaars Forbedring. Et nyt Lovforslag skal udarbejdes, og man tiltænker Skolelærerne skattefri Jord, Offer og Accidenser ubeskaaren, 10 Rbd. til enhver Kirke sanger. Petitionen om Skole Anordningens Modification har Cancelliet viist tildeels at være ufornøden — dog vil alle Børn

over 10 Aar, ej allene de Gaardbrugende, erholde Frihed for Skolegang i Saae- og Pløietids Ferierne.

Lieut. Selboe under jeg særdeles den ansøgte Brand Directeurs Tieneste, og jeg har allerede interesseret mig for hans Ansøgning. Det skulde gjøre mig ondt om en Stænder-Petition skulde komme i Vejen, den vilde have Brand Directeurerne afskaffede og i Anledning af hvilken man har . . . [udrevet] deele Districterne i mindre Afdelinger.

Naar De skriver til Haraldskier¹⁶⁾, beder jeg mig erindret med Hilsener; jeg læste med Fornøjelse, at man finder sig tilfreds i den forandrede Stilling.

Hos Fru Ryberg ville De formelde min Hilsen. Hun vil erfare med Fornøjelse, at min Søsters Helbred i den senere Tid har været ønskeligt.

Jeg henlever, Hr. Consistorialraad Seidelin

Deres forbundne og velvillige

Christian Frederik.

Pr. C. F. er for Tiden i Rom.

Noter.

¹⁾ Røepstorff Carl Henrik Adolph, † 1844 i Horsens, Kammerherre Oberst. ²⁾ Falbe, Christian Tuxen, 1791—1849, Søofficer, Arkæolog, 1820—35 Generalkonsul (Biogr. Lex.). ³⁾ Thomsen, Christian Jürgensen, 1788—1865, Museumsdirektør, 1821 Kancelliraad, 1845 Etatsraad, 1854 Konferensraad. ⁴⁾ Eschricht, Daniel Frederik, 1798—1863, Prof. med., Etatsraad. ⁵⁾ Saxtorph, Johan Sylvester, 1772—1840, Læge, Professor, Konferensraad. ⁶⁾ Hornsyld, Jens, 1757—1840, Sognepræst til Assens, Afsk. 1820. ⁷⁾ Schaldemose, Mathias Christian, 1810—1885, 1837 Sognepræst t. Søby-Turup, 1859 til Assens-Kjærum. ⁸⁾ Buhl, Hans, 1797—1868, 1827—34 Kateket i Assens, derefter Sognepræst til Ærøskøbing. ⁹⁾ Selboe, Jens Chr., Major, var 1841—1855 Brænddirektør i Holbæk Amt. ¹⁰⁾ Laub, Hieronymus, 1771—1848, Sognepræst til Frørup. ¹¹⁾ Birch, David Seidelin, 1780—1854, † s. Sognepræst t. Storehedinge. ¹²⁾ Seidelin, Ivar Jacob, 1810—1868, Sognepræst til Søllesteds-Vedtofte. ¹³⁾ Engelke Charlotte f. Falbe, † 1846 i Assens, g. m. Johan Christian Ryberg, 1767—1832, Agent, Etatsraad Handelsmand, Ejer af Frederiksgave; hendes Broder Herredsfoged i Odense, Justitsraad Christian Andreas Falbe † 1838. ¹⁴⁾ Seidelin, Ivar, 1747—1837, Sognepræst t. Kjæng i Baag Herred. ¹⁵⁾ Hviid, Jens Arreboe, 1760—1847, Sognepræst t. Ørsted i Baag Herred. ¹⁶⁾ Haraldskær, Herregaard i Vejle Amt, solgtes 1838 af Hofjærgermester A. Th. Schütte til D. Neergaard.

En Slægt Rosenberg.

Af C. Klitgaard.

Der har her i Landet levet flere forskellige Slægter Rosenberg, og det er jo heller ikke saa mærkeligt, da der er en halv Snes tyske Byer af dette Navn, og bl. a. findes saadanne baade i Oldenburg og Mecklenburg, altsaa paa Omraader, der har staaet i livlig Forbindelse med Danmark.

Den Slægt, her skal omtales, har i særlig Grad haft Repræsentanter inden for den danske Præstestand, og da den her i Landet kan føres ret langt tilbage i Tiden, kan nedenstaaende Optegnelser om den maaske paaregne nogen Interesse, selv om Slægtens Mandslinier muligt er uddøde; det er i hvert Fald ikke lykkedes mig at finde dem i nyere Tid.

For velvillig Hjælp ved Arbejdet bringer jeg Arkivar S. Nygård min Tak.

Hans Rosenberg var Bartskeer i Aalborg, hvor han 1566 tog Borgerskab og 1567 blev Medlem af Guds Legems Lav.¹⁾ Var antagelig gift med Barbara og Fader til nedenævnte 2 Sønner: A.—B.

A. Hans Hansen Rosenberg, f. 15. ., d. efter 1627, Præst i Skallerup og Vennebjerg (Hjørring A.) 1599 og 1627, muligt død 1640.

En Barbara Hansdatter Skallerup, der o. 1630 var gift med Christoffer Frandsen, Præst i Ugilt og Taars, formodes at være hans Datter (Wiberg).

B. Niels (Jens)²⁾ Hansen Rosenberg, f. 15. ., d. efter 1627, er antagelig den Bartskeer Jens Hansen, der 5. Septbr. 1641 blev begr. i Aalborg (Budolfi K.). Niels Hansen Bartskeer tog 1594 Borgerskab i Aalborg, hvor han allerede 1590 var blevet Medlem af Guds Legems Lav. I Gildebogen kaldes han Roszenborgh.

Var gift med Karen Thøgersdatter.

Efternævnte Børn 1.—4. kendes, men det er muligt, at ogsaa de 3 Søstre: Else, Kirsten og Maren Nielsdatter, der i 1630—40erne var gift med Bartskeererne i Aalborg Stephan Calvile, Jens Pedersen og Hans Henrik Schnell,³⁾ var Niels Rosenbergs Døttre.

¹⁾ Bysbogen og Gildets »liber vivorum« (Landsarkivet i Viborg).

²⁾ Navnene Niels og Jens brugtes paa hin Tid i Flæng.

³⁾ Tauber og Nielsen: Embeds- og Bestillingsmænd i Aalborg, S. 334 f.

1. Barbara Nielsdatter Rosenberg, f. o. 1600, d. 1632? ¹⁾, gift 1617 med Sveder Poulsen Kitting, f. Aalborg, studerede 1609 i Wittenberg, Magister, o. 1614 Rektor i Aalborg, 1616 Sognepræst i Thisted og Tilsted og Provst i Hundborg Herred, d. 16. Juli 1643. Epitafium i Thisted Kirke over ham og Hustru. I Følge dette Epitafium, der bærer Aarstallet 1632, døde Barbara Rosenberg 35 Aar gammel, og hun maa antagelig derfor være født 1597 og død 1632. Paa Epitafiet er afbildet en tredje Person, formodentlig en Søn, der angives død 1655 i sit 38. Aar, hvilket nok kunde passe efter Forældrenes Vielsesaar. ²⁾ En Opnævning efter Præstens Hustru er vel den Barbara Pedersdatter Rosenberg, f. Thisted 1662, d. Aalborg 1734, Datter af Peder Pedersen og Margrete Pedersdatter Brønsdorf i Thisted og gift 1677 med Dr. med. Laurids Foss i Aalborg.
2. Anne Nielsdatter Rosenberg, f. o. 1612, begr. Vilsted 27. Maj 1698, 86 Aar, gift I med Jens Oulfsen, f. 16.., d. 1649, Præst i Vilsted og Vindblæs 1638—49; gift II med Hans Poulsen Grum, f. 16.., d. 1679, Præst samme Sted. Hans Poulsen var fra Skaane, hvor hans Fader var Biskop i Lund, (Moderen var Datter af Historiografen Anders Sørensen Wedel), havde 1663 Proces med Jørgen Kruse til Hjermeslevgaard angaaende Penge, som hans Søster Anne, salig Frands Rosenbergs, havde laant Jørgen Kruse. ³⁾ 3 Sønner.
3. Frands Nielsen Rosenberg, f. Aalborg 8. Jan. 1593, d. Viborg 10. Novbr. 1658. Student Aalborg 1612, studerede i Wittenberg 1616—18, hvor han 1617 fik trykt et Digt til sin ovennævnte Søster Barbaras Bryllup, tog 1623 Magistergraden i København og holdt 1624—26 Forelæsninger over Fysik for de Studerende, men havde ikke fast Ansættelse ved Universitetet. 1627 blev han Professor i Fysik og Matematik ved Gymnasiet i Lund og det følgende Aar tillige øverste Kapellan ved Domkirken der samt Præst i Bjellerup; 1639 var han Professor i Etik, og 1642 udnævntes han til Biskop i Viborg, hvor han tilbragte Resten af sit Liv

¹⁾ I Følge Wiberg døde hun 2. Maj 1660, men dette kan næppe passe. Hun er ikke anført i Thisted Kirkebogs »Døde« for dette Aar, og blev hun kun 35 Aar, maa hun være død længe før, hvorefter Kitting kan have ægtet en anden.

²⁾ P. L. Hald: »Af Thisted Købstads Historie«, S. 165. Hans Død er ikke anført i Thistedes meget medtagne Kirkebog.

³⁾ Jerslev H. Tgb. 15. Okt. 1663.

Det berettes, at hans Død skyldtes Sorgen over de Ulykker, der nævnte Aar ramte Landet, da Karl Gustavs Hær besatte det. Har udgivet en Del Disputatser af teologisk og fysisk Indhold samt 6 Ligprædikener¹⁾, gift I 16.. med Anne Hansdatter, Datter af Hans Ottosen, Kannik i Lund; gift II 17. Novbr. 1644 med Anne Poulsdatter Grum, Datter af Biskop Poul Mortensen i Lund og Søster til forannævnte Anne Rosenbergs 2. Ægtefælle Hans Poulsen Grum. Anne Poulsdatter Grum levede endnu 1665, da hun havde Proces med Jørgen Kruse til Hjermelevgaard angaaende 800 Speciedaler, som hun havde laant ham²⁾, saa hun har vist været velhavende.

Af Biskop Frands Rosenbergs Børn har jeg truffet følgende: (a.—d.)³⁾:

- a. Hans Frandsen Rosenberg, f. Lund 8. Septbr. 1627, død Ribe 15. Okt. 1687. Student Viborg 1646, studerede derefter udenlands bl. a. i Franeker, hans Stambogsblade herfra 1652 findes i kgl. Bibliotek⁴⁾, Konrektor i Viborg 1653—60, Magister 1653, Rektor i Ribe 1660—65, Præst i V. Vedsted og Lektor theol. i Ribe 1665—1687. Omtales som dygtig, from, lærd og retskaffen. 20. Septbr. 1660 gav Anders Olufsen, Borgmester i Christiansstad i Skaane, og hans Søster Inger, Enke efter salig Hr. Mogens Hansen i Aashjem i Skaane, deres »kære Svoger« Konrektor Hans Rosenberg Fuldmagt til at oppebære Indkomsten af det Gods i Vendsyssel, som var pantsat til disse af Kronen for 1145 Rdl.⁵⁾ Hans Rosenberg var ogsaa en velhavende Mand, der kunde laane Penge ud, thi 1664 fik hans Indførsel i Nørkjærgaard.⁶⁾

1661 ægtede han Dorte Pedersdatter Hegelund, f. 1641, d. 2. Aug. 1671, Datter af Biskop Peder Hegelund i Ribe.

Med hende havde han 3 Sønner og 3 Døtre, se 1)—6).

- 1) Frands Hansen Rosenberg, f. Ribe 30. Juni 1662, d. Lemvig 16. Decbr. 1730, Student Ribe 1680, cand. theol. 1682, Hører i Ribe 1685, Rektor i Lemvig 1689, Magister 1692, Præst i Lemvig og Nørlem 1. Maj 1697; omtales som Provst 1708. Var gift

¹⁾ Jfr. Dansk biogr. Leksikon XIV 172.

²⁾ Jerslev H. Tgb. flere Steder.

³⁾ Det er dog ikke konstateret, at c. og d. er Biskoppens Børn.

⁴⁾ Ny kgl. Saml., 4o, 1977b.

⁵⁾ Jerslev H. Tgb.

⁶⁾ »Fra Ribe Amt« 1929, S. 330.

med Margrete Lauridsdatter Borch fra Lomborg Præstegaard.

3 Sønner og 1 Datter, se a)—d).

- a) Anne Dortea Rosenberg, f. 16. April 1697, d. 19. Aug. 1697.
- b) Hans Frandsen Rosenberg, f. 24. Novbr. 1698, d. Lemvig 7. Oktober 1753, begr. 15. s. M.; Student Viborg 1717, cand. theol. 1720, kaldet til Falderens Medhj. og Efterfølger 1722, Præst i Lemvig og Nørlem 1730, Provst 1733. Gift 1725 med Maren Pedersdatter Lemvig, f. ca. 1692, død paa Hesselmed i Aal S., begr. den 10. Febr. 1776, 84 Aar gl. Hun blev gift I Lemvig 17. Febr. 1718 med Hans Nielsen Schousbo, Præst i Ejsing, der døde 1724, og hendes Fader var Købmand i Lemvig.

1 Søn og 2 Døtre, se (1—(3.

- (1 Dortea Margrete Rosenberg, f. Lemvig 21. Maj 1726, d. 21. Juli 1809 paa Hesselmed i Aal S., begravet i Aal Kirke 2. Aug. Gift I 26. Septbr. 1749 med Kancelliassessor Søren Christensen Ryegaard til Hesselmed, Øllufgaard og Hennegaard, døbt Bramminge 17. Okt. 1706, d. Hesselmed 9. Decb. 1768, begr. 20. Decbr. s. A. (Han gift I (med N. N., begr. Aal 12. Juni 1743). Gift II 12. April 1771 med Christen Hansen fra Lønborggaard, som med hende fik Hesselmed, f. Gellerup 4. Novbr. 1739, d. Hesselmed 16. December 1786, begr. i Aal Kirke.

Hun var Legatstifter.¹⁾

- (2 Hans Hansen Rosenberg, f. Lemvig 30. Septbr. 1727, begr. Resen 7. Maj 1792; Student Ribe 1746, cand. theol. 1751, kaldet til Medhj. og Efterfølger i Resen og Humlum 1754, Præst der 1755, Provst 1768. Gift Lemvig 20. Novbr. 1755 med Johanne Marie Christiansdatter Damstrøm af Gudum Præstegaard, f. o. 1728, begr. Resen 23. Maj 1804.

2 Sønner og 2 Døtre, se (a)—(d.

- (a Mette Marie Rosenberg, døbt Resen 1. Novbr. 1756, død ugift i Tangs-

¹⁾ Repertor. IV 229.

gaard i Gudum S. 16. Jan. 1827. Fik 29. Juni 1792 kgl. Bevilling til Selvværge under Kurator.

- (b) Hans Christian Rosenberg, døbt Resen 20. Jan. 1759, d. Resen 25. Febr., begr. 5. Marts 1812; Student Ribe 1777, cand. theol. 1781, kaldet til Medhj. og Efterfølger i Resen og Humlum 1787, Præst der 1792. Gift Thisted 25. Juli 1789 med Gertrud Marie Knackergaard, f. o. 1755, d. 23. April 1825. Ingen Børn.
- (c) Frands Rosenberg, f. Resen 10. Novbr. 1761, begr. s. St. 5. Decbr. 1763.
- (d) Birgitte Johanne Rosenberg, f. Resen 3. Oktbr. 1764, nærmere ukendt.
- (3) Pernille Kirstine Rosenberg, f. Lemvig 2. Novbr. 1729, begr. der Marts 1731.
- c) Laurids Borch Rosenberg, f. Lemvig 28. Septbr. 1700, begr. der 11. Maj 1701.
- d) Laurs »eller« Laurids, f. Lemvig 21. Januar 1702, nærmere ukendt.
- 2) Lene Hansdatter Rosenberg, f. Ribe 29. Decbr. 1663, var 1708 Arving efter Broderen Peder.¹⁾ Hun er muligvis den Jomfru Rosenberg, der 24. Marts 1740 blev begravet i Fredericia; Alder ikke anført (Trinit. Kbg.). Fik 1688 Bevilling paa at være sin egen Værge paa sædvanlige Vilkaar.
- 3) Anne Hansdatter Rosenberg, døbt Ribe 21. April 1665, antagelig død som lille.²⁾
- 4) Anne (Katrine. Dorte) Hansdatter Rosenberg, f. Ribe 27. Febr. 1667, død Ribe 11. Okt. 1697.
- 5) Peder Hansen Rosenberg, døbt Ribe 1. Jan. 1669, antagelig død som lille.²⁾
- 6) Peder Hansen Rosenberg, født Ribe 14. Marts 1670, død Fredericia 31. December 1708, begr. der 8. Jan. 1709; Student Ribe 1687, Hører ved Ribe Skole 1691—1706, Rektor i Fredericia 1706. Rektor Jørgen Seerup i Ribe klagede 1696 over Rosenberg, som en Dag, da der »skulde gaas for Lig« havde behandlet ham med Haan offentligt paa Skolen. De øvrige

¹⁾ »Fra Ribe Amt« 1929 S. 330.

²⁾ Ribe Domsogns Kirkebog mangler »Døde« fra hin Tid.

4 Hørere var Vidner. Det oplystes, at Peder Rosenberg nævnte Dag havde været saa beruset, at han maatte gaa hjem fra Kirken og i Seng; selv erindrede han intet om, hvad der var passeret, men Anledning til hans Vrede mod Rektoren synes at være, at denne et Par Dage i Forvejen privat i sit Hus havde foreholdt Rosenberg, at han forsømte Aftensangstjenesten i Klosteret, at han dikterede Disciplene mange Stile, før de gamle var rettede, samt at han tog sig mere af de velhavende Disciple end af de fattige. Yderligere oplystes, at Rosenberg nogle Gange i Skolegaarden havde slaet Knep for Rektor med Fingrene. Da Rosenberg gjorde Afbigt, afgjordes Sagen med, at han skulde være suspenderet en halv Snes Dage, og derefter skulde han i Provstens og det øvrige Lærerpersonales Nærværelse offentligt i Skolens Forsamling afbede Rektor sin Forseelse samt give 4 Rdl. til fattige Skolebørn.¹⁾

Efter sin Forflyttelse til Fredericia ægtede Rosenberg her 5. Maj 1707 G y d e H a n s d a t t e r B r u n, døbt Fredericia 3. April 1685, d. 17..

Datter af Købmand Hans Iversen Bruun.

Ægteparret havde ingen Børn, og som Rosenbergs Arvinger anføres hans Broder Provst Rosenberg i Lemvig og Søsteren Mll. Lene Rosenberg.

- b. Cecilie Frandsdatter Rosenberg, gift 24. Okt. 1677 med Konrektor i Aarhus, Magister J o h a n R h o d i u s, f. Kettinge paa Als 6. Jan. 1625, d. Viborg Pinedag 8. Juni 1679.²⁾
- c.? Mette Frandsdatter Rosenberg, gift 16.. med Magister Niels Jørgensen Seerup, d. 1690 eller 1695, 1666—1685 Præst i Hobro og Skjellerup. En stridbar Person, der laa i Proces med Byfogeden i Hobro og i Strid med sin Eftermand om Pensionen. Efter at have trukket sig tilbage fra Embedet levede han i smaa Omstændigheder i Hostrup ved Hobro.
- En Søn F r a n d s N i e l s e n R o s e n b e r g, f. 1670, d. 1737, var 1708—1737 Præst i Ulstrup og Gundersted.
- d.? Anne Frandsdatter Rosenberg, f. ca. 1624, begr. Ydby 28. Jan. 1689, 64 Aar 7 Mdr., gift 16.. med Erik Pedersen, Forpagter eller Ejer af Skibsted-

¹⁾ Landemode-Protokollen 19. April 1696.

²⁾ Personalh. Tidsskr. 5. VI. 176.

gaard, hvis ene Halvdel 1669 var blevet udlagt til Laurids Bering i Viborg.

4. Tøger Nielsen Rosenberg, f. Aalborg o. 1614, d. Skallerup (Hjørring A.), 21. Febr. 1683; Student Lund 1632, maaske Rektor i Thisted 1637, Præst i Skallerup og Vennebjerg 1640—1683, hvor han synes at have efterfulgt sin Farbroder. Gift I Aalborg Budolfi 1641 med Maren Thoma sdatter Mummé af Jerslev Præstegaard, gift II med N. N. Winther (?), d. før 1683.

Af Skiftet efter Rosenberg²⁾ ses, at hans Børn af 2. Ægteskab fik ca. 450 Rdlr. i Mødrenearv til Deling.

4 Sønner og 4 Døtre; af 1. Ægteskab se a.—c., af 2. Ægteskab d.—h.

- a. Hans Tøgersen Rosenberg, f. Skallerup 17. Septbr. 1643, d. Vadum 18 Maj 1709, Skifte 17. Juni; Student privat 1660, cand. theol. 1663, Kapellan i Vadum 1674, Præst der 1679—1709, Provst i Kjær Herred 1687; gift Vadum 19. Septbr. 1675 med Birgitte Jørgens sdatter Møldrup fra Vadum Præstegaard, f. 16.., d. Lindholmgaard i Sundby S. 2. Jan. 1718. 1 Søn.

1) Jørgen Hansen Rosenberg, f. o. 1680, Student Aalborg 1698, levede 1709 som stud. theol., men var død før Moderen og uden Livsarvinger.

- b. Karen Thøgersdatter Rosenberg³⁾, f. Skallerup 164., d. Skallerup 30. Okt. 1695, gift med Ove Christensen Bjergby, f. 6. Juli 1640, d. 27. Febr. 1696, Præst i Skallerup og Vennebjerg 1683—1696. Ingen Børn. Hr. Ove var allerede 1670 blevet kaldet til Medhjælper og Efterfølger hos Svigerfaderen og boede som Kapellan i Søndre Lophave i Vennebjerg Sogn.
- c. Elsebe Thøgersdatter Rosenberg, f. Skallerup 164., levede ugift 1695, da hun nævnes i Skiftet efter ovennævnte Søster.
- d. Christen Thøgersen Rosenberg, f. Skallerup 1668, begr. Aalborg Bud. 19. Marts 1703, 34 Aar 3 Mdr. 12 Dage. Boede ved Vesteraa i et Lejehus. Gift Aalborg 3. Novbr. 1699 med Anne Christens datter Humble af Vrejlev Præstegaard; døbt Vrejlev 9. Septbr. 1680, d. 17.. (gift II Aalborg 18. Juli 1710 med Ungkarl Anders Lauridsen; hun havde da Ophold hos Købmand Hans Schløff). 2 Sønner, se 1)—2).

1) Antagelig Søster til Købmand Chr. Jensen Winther i Aalborg, gift Anne Nielsdatter.

2) Aalborg Bispearkiv II Nr. 9.

3) Hun havde en yngre Halvsøster af samme Navn.

- 1) Christen Humble Rosenberg, døbt Aalborg Bud. 27. April 1700.
- 2) Thøger Christensen Rosenberg, døbt Aalborg Bud. 5. Decbr. 1702.
- e. Sveder Thøgersen Rosenberg, f. Skallerup 166., var ikke myndig 1683, da han fik sin Slægtning Købmand Chr. Jensen Winther i Aalborg til Værge.¹⁾ Drev 1689 i Skallerup Skudehandel paa Norge og holdt Udsalg med Maal og Vægt, Hjørring Borgere til Fortrængsel.²⁾ Flyttede sandsynligvis til Norge. Af hans Børn kendes kun Sønnen Thøger Svedersen Rosenberg, f. o. 1696, d. Christianssand 13. Febr. 1741, der 1723 fra Norge besøgte sin Faster Karen i Rubjerg³⁾, og som var gift med Engel Lucie, f. o. 1692, d. Christianssand 31. Maj 1772. Af denne Gren er muligt ogsaa den Rosenberg, der 1767 var Baadsmænd paa Fregatten »Fredensborg«, og som 1769 døde i Norge.⁴⁾
- f. Laurids Thøgersen Rosenberg, f. Skallerup ca. 1660, levede 1695.⁵⁾ Blev 11. Juli 1682 ansat som Assistent paa St. Thomas, Instruk. 18. Aug. s. A. Afrejste 6. Novbr. s. A. fra København med »Havmanden«, blev skaanet da Besætningen gjorde Mytteri og blev landsat paa Øen Flores i Azorerne, hvorfra han reddede sig hjem. Blev 9. April 1687 kgl. Lærling og rejste s. A. udenlands for at perfektionere sig.⁶⁾
- g. Maren Thøgersdatter Rosenberg, f. Skallerup, o. 1663, begr. Skallerup 6. Marts 1738, 75 Aar; var 1695 gift med en Laurids Andersen i Aalborg.⁷⁾
- h. Karen Thøgersdatter Rosenberg, f. Skallerup o. 1665, død i Tversted Præstegaard 1. Marts 1750, gift Skallerup 27. Juli 1697⁸⁾ med Jens Christensen Elling, f. Elling 5. April 1666, d. Skallerup 1716, Præst i Skallerup og Vennebjerg 1696—1716. Hans Enke boede 1723 i Rubjerg og havde her Besøg af sin Brodersøn Thøger Rosenberg fra Norge. Ægteparret havde 7 Børn.

¹⁾ Skiftet efter Faderen.

²⁾ Hjørring Tingbog 28. Jan. 1690.

³⁾ Vennebj. H. gejstl. Justitspr. 1723. fol. 14.

⁴⁾ Kay Larsen: Krøniker fra Guinea.

⁵⁾ Skiftet efter Søsteren Karen.

⁶⁾ Kay Larsen: »Dansk Vestindien S. 36« og »Vestind. Personalialia«.

⁷⁾ Skiftet efter Søsteren Karen, se foran.

⁸⁾ Biskop Bircherods Dagbøger.

Theodor Mommsen.

En Ansøgning.

Meddelt af E. Marquard.

Det er en kendt Sag, at Danmark flere Gange har hjulpet tyske Aandens Stormænd i disses unge Aar og derved jævnet Vejen for dem paa en Tid, da Tilværelsen var særlig haard mod dem (Schiller). Derimod er det vist lidet eller slet ikke kendt, at dette ogsaa er Tilfældet med den store tyske Videnskabsmand Theodor Mommsen, en af de største Forskere af Romerrigets Historie og Udgiver eller Medudgiver af en Række Kilder til Roms Historie. Hans »Römische Geschichte«, hans forskellige Udgaver af latinske Indskrifter, hans Andel i »Corpus inscriptionum Latinarum« o. s. v. behøver kun at nævnes for at vise hans Betydning. Samme Aar som han i Kiel havde taget den juridiske Embedseksamen, indgav han en Ansøgning til Kongen om et Rejsestipendium, og ved den første derpaa følgende Uddeling af Rejsestipendier i April 1844 fik han i Henhold til Finansdeputationens Indstilling tildelt et saadant paa 600 Rdlr. aarlig i 2 Aar. Hans nedenfor meddelte Ansøgning¹⁾ er særdeles karakteristisk for ham, fordi den viser, at han allerede i den unge Alder — han var født den 30. Novbr. 1817 i Garding — havde sat sig sit Maal, men ikke mindre interessant er den Karakteristik, som Konsistoriet i Kiel giver af ham, og den varmt anbefalende Tone, der følger hans Ansøgning igennem alle Instanser.

Ansøgningen lyder saaledes:

Allerdurchlauchtigster Allergnädigster Erbkönig und Herr!
Ew. Königliche Majestät sind es gewohnt, dass vor Ihrem Throne nicht bloss das ganze Volk sondern auch der Einzelne seine Wünsche niederlegt. So wage auch ich es jetzt Ew. Majestät allerunterthänigst eine Bitte auszusprechen, deren Gewährung mich dem Ziele, das ich mir vorgesteckt habe, näher führen und Ew. Majestät wiederum die immerwährende Dankbarkeit eines Ihrer Unterthanen versichern wird.

Ich habe fünf Jahre auf Ew. Majestät Universität Kiel das Studium des Alterthums und der Jurisprudenz getrieben und Ostern d. J. in dem dortigen juristischen Amtsexamen den ersten Charakter erhalten. Es ist mein eifriges Bestreben gewesen in diesen Jahren

¹⁾ Den findes i »Finansdeputationens Sager ang. Rejseunderstøttelser« 1844 i Rigsarkivet. Ansøgningen er gengivet ord- og bogstavret.

mir die Kenntnisse zu erwerben, welche für die akademische Laufbahn erforderlich sind; die Ermunterung meiner Lehrer lässt mich glauben, dass meine Bemühungen nicht vergebens waren. Ehe ich indess diesem Berufe mich gänzlich widme, ist es mein lebhaftester Wunsch durch ein von Ew. Königlichen Majestät mir allergnädigst zu ertheilendes Reisestipendium in den Stand gesetzt zu werden das Ausland zu besuchen und mich dort für meinen Lebenszweck fähiger zu machen. Ich habe die Mittel, die unsre Landesuniversität darbietet, sorgfältig benutzt, und was ich erreicht habe, habe ich ihr zu verdanken; mittellos wie ich von Hause aus war und grossentheils auf fremde Beihülfe angewiesen, musste ich während meiner Studienjahre den Wunsch bekämpfen auch ausländische Akademien zu benutzen. Jetzt aber kann ich das Verlangen nicht bergen, dass mir durch Ew. Königlichen Majestät Gnade Gelegenheit werden möge das Versäumte nachzuholen. Eine grössere Arbeit, die ich während meiner Universitätsjahre begonnen habe und von der meine zu Ostern d. J. erschienene Schrift »de collegiis et sodaliciis Romanorum« nur ein Bruchstück ist: die Sammlung und Bearbeitung aller aus dem römischen Alterthum uns übrigen Gesetze und Volksschlüsse, macht mir die Benutzung ausländischer Sammlungen zu einem dringenden Bedürfnis. —

Ew. Königliche Majestät fördern so gern alles Streben in der Kunst wie in den ernstern Wissenschaften! Mir ist es Ernst mit meinem Plane und es ist sehr schmerzlich Halbes und Unvollendetes geben zu müssen, wenn man unter andern Verhältnissen etwas Gutes leisten könnte. Möge es denn Ew. Königlichen Majestät gefallen bei der nächsten Vertheilung der Reisestipendien meiner in Gnaden gedenken zu wollen! Es wird mein eifriges Bemühen sein das Empfangene mit der Ueberzeugung zu benutzen, dass ich dereinst Ew. Königlichen Majestät und meinem eigenen Gewissen über die Verwendung werde Rechenschaft abzulegen haben.

Dass ich diese Gelegenheit benutze um Ew. Majestät zugleich meine obenerwähnte Schrift zu überreichen, wollen Ew. Majestät gnädig aufnehmen.

Ich ersterbe in tiefster Ehrerbietung Ew. Königlichen Majestät
allerunterthänigster und treuehorsamster Unterthan

Theodor Mommsen,
candidatus iuris.

Altona, den 20sten Junius 1843.

Ved Ansøgningen ligger kun et Bilag, en bekræftet Afskrift af hans Eksamensbevis, udstedt af Overappellationsretten i Kiel den 11. Maj 1843, hvorefter »der Candidat der Rechte Christian Matthias Theodor Mommsen aus Garding« har faaet første Karakter.

Ansøgningen er indsendt til Konsistoriet ved Kieler Universitetet, der fremsendte den til Universitetets Kurator Dr. jur. I. F. Jensen med følgende, den 5. Juli 1843 daterede, til det Slesvig-Holsten-Lauenborgske Kancelli i København stiledede, usædvanligt varmt anbefalende Udtalelse:

Von dem Candidaten der Rechtswissenschaft Christian Matthias Theodor Mommsen aus Garding ist das angeschlossene allerunterthänigste Gesuch um Bewilligung eines Reisestipendiums dem akademischen Consistorium mit dem Ersuchen übergeben worden, dasselbe an Eine Höchstpreisliche Königliche Kanzlei einzusenden und dabei durch einen empfehlenden Bericht zu unterstützen. Das Consistorium entspricht dieser Bitte um so lieber, da es kaum je Gelegenheit gehabt haben oder erhalten dürfte, einen würdigeren Bewerber für die Gewährung eines Reisestipendiums vorzuschlagen. Der Candidat Mommsen, welcher zwei Mal den Schassischen¹⁾ Preis neben sehr tüchtigen Concurrenten durch gelungene Abhandlungen und seine in der mündlichen Prüfung an den Tag gelegten Kenntnisse erworben und im letzten juristischen Amtsexamen den ersten Character erhalten hat, vereinigt in einem seltenen Grade ausgezeichnete Fähigkeiten mit wahrhaft eisernem Fleiss, so dass er schon jetzt als ein Gelehrter betrachtet werden kann. Zugleich schätzen ihn Alle, die ihn näher kennen, wegen seines sittlichen Characters, seines wissenschaftlichen Sinnes und seiner anspruchlosen Bescheidenheit. Es steht daher zu erwarten, dass er ein vorzüglicher akademischer Lehrer werden wird, wenn er seinem Wunsche gemäss dereinst als Docent auftreten kann, und es wäre sehr Schade, wenn er der Ausbildung entbehren müsste, welche eine wissenschaftliche Reise ihm zu gewähren im Stande ist. Nicht nur erscheint er als hinreichend vorbereitet, um den grössten Nutzen von einer solchen Reise zu ziehen, sondern seine besondere Neigung und sein Geschick sich mit Inschriften und ähnlichen Denkmälern des Alterthums zu beschäftigen berechtigt auch zu der Annahme, dass diese Reise, vermöge seines Plans, eine kritisch bearbeitete Sammlung der älteren Römischen Rechtsquellen zu veranstalten, wirklich fruchtbringend für die Wissenschaft seyn werde. Ihm selbst fehlen jedoch die Mittel für einen längeren Aufenthalt im Auslande gänzlich und deshalb erlaubt sich das Consistorium die gehorsamste Bitte, Eine Höchstpreisliche Königl. Kanzlei möge geneigen, das Gesuch des Candidaten Mommsen Sr. Königl. Majestät zur allergnädigsten Gewährung aneigentlichst zu empfehlen.

Universitetets Kurator sendte Sagen med en anbefalende, væsentlig refererende Skrivelse til Kancelliet, som under 16. Septbr. s. A. lod den gaa videre til Finansdeputationen, ligeledes med en kort, varm anbefaling, der ikke indeholder noget nyt ud over det ovenfor meddelte. Finansdeputationen forelagde Ansøgningen — sammen med en Række andre — for Kongen ved Forestilling af 29. Febr. 1844, og ved kgl. Resolution af 6. April 1844 bevilgedes der ham et Rejsestipendium paa 600 Rdlr. aarlig i 2 Aar.

¹⁾ Samuel Schass, f. 1. Febr. 1635 i Rendsborg, senere bosat paa Schass i Nærheden af Haag, oprettede ved Testamente af 13. Novbr. 1675 et Stipendium paa 10,000 Fl.: Stipendium studiosorum optimarum litterarum ved Universitetet i Kiel; jvfr. Ztschrft. f. Schlesw.-Holst.-Lauenb. Gesch. III. S. 1 ff.

Theodor Mommsen benyttede Stipendiet til en Rejse til Frankrig og Italien i 1844 og følgende Aar. Efter sin Hjemkomst sluttede han sig til den slesvig-holstenske Bevægelse og redigerede bl. a. »Schleswigholsteinische Zeitung« i Rendsborg i 1848. Allerede samme Aar forlod han dog Landet og blev juridisk Professor i Leipzig, 1852 blev han Professor i Romerret i Zürich, 1854 i Breslau og fik endelig i 1858 Stillingen som Professor i Oldtidshistorie i Berlin.

Theodor Mommsens Betydning behøver ikke at fremhæves her. Han hørte til Videnskabens Stormænd, og sikkert vilde hans Evner og Flid have hjulpet ham frem ogsaa uden denne Bevilling, men derfor har det alligevel sin store Interesse at se, at man fra dansk Side paa en Tid, da han endnu var ganske ung og ukendt og næppe kunde vente Støtte fra anden Side, jævned Vejen for ham ved at give ham Midlerne til en Studierejse, der sikkert har været af afgørende Betydning for hans Forskning og hans senere Verdensberømmelse.

Anmeldelse.

Vierteljahrsschrift für Wappen-, Siegel- und Familienkunde 1930 indeholder en Afhandling af Friherre Karl von Bothmer, Arnswalde: »Die niedersächsische Familie v. Schilden (Schild, Schildt). Eine genealogische Studie vom Aufstieg einer Familie unter Einbeziehung der kognatischen Fortsetzungen nach Erlöschen des Mannesstammes under den Namen v. Friccius-Schilden, v. Oppen-Schilden, Frh. v. Berner-Schilden, Prinz v. Schönaich-Carolath-Schilden«. Familien Schildens Stamtavle, af hvilken Danmarks Adels Aarvog XLIII har bragt et Udsnit, er, hvad de ovenanførte Navne viser, af ikke ringe Interesse for danske Slægtsforskere. Som den ældste paaviselige Stamtavle anføres Gerd Schild, † o. 1569, Organist ved St. Ægidiekirken i Hannover, hvis mandlige Efterkommere i to Slægtled var fremragende Musikere og Komponister, saaledes hans præsuntive Sønesøn Melchior Schild (f. 1593, † 28. Maj 1667 i Hannover), Organist ved Hovedkirken i Wolfenbüttel til 1626, derefter i København og senest ved Marktkirche i Hannover. Ogsaa dennes Broder Ludolf Schild († 29. Aug. 1672) var Organist i Hannover, gift 1637 med Lucia Herbst, i hvis Ægteskab fødtes Sønnen Johann Erich, der kaldte sig Schilden (dbt. 29. Juli 1653 i Hannover, † 29. Mai 1717), kgl. storbrittansk og kurbrunsvigsk Overkammerer, gift 1693 m. Anna Rosine Hattorf. Deres 3 Sønner Jakob Christopher († 1745), kurbrunsvigsk Overkrigskommissær, Heinrich Andreas (f. 3. Maj 1692 i Elbingerode, † 16. April 1755 i Hamborg) og Bodo Friedrich til Goldenbow (1698—1765), Overamtmand i Wustrow, optoges 1738 i Rigsadelstanden. Heinrich Andreas og Bodo Friedrich købte i Forening 1731 det gamle ahlefeldtske Gods Haseldorf med Hetlingen ved Uetersen, hvilken Besiddelse de delte i 1742, saaledes at den førstnævnte Broder fik Hovedgodset, medens den anden fik Giessensand, Holmersand og Altenkoog. Heinrich Andreas udvidede sine Besiddelser ved Købet af de to tilstødende Godser Haselau og Heustaken; han var ugift, men fik ved kejserlig Diplom af 22. Sept. 1744 en Datter, Anna Henriette (f. 1725, † 1752), legitimeret, hvis Moder snart siges at være en ellers ukendt Person i Hamborg, der senere giftede sig med en Købmand de Hertoghen, snart at være en Frk. v. Monjou. Hun ægtede 1744 Konferensraad og Landkansler i Hertugdømmerne Friedrich Carl v. Friccius (1706—61), der 1751 ophøjedes i Rigsadelstanden, og havde med ham Sønnerne Geheimekonferensraad Hans Heinrich Friccius v. Schilden (1745—1816) til Haseldorf, der i Ægteskab med Frederikke Juliane Huitfeldt fik Clausholm og 1805 fik dansk Navneforandring von Schilden-Huitfeldt (død barnløs), og Kammerherre, Landraad, Amtmand over Steinburg Christian Friedrich Friccius v. Schilden (1747—1804), der kun efterlod Døtre, nemlig Emilie (1784—1859) til Haseldorf, gift m. Joh. Friedr. Wilh. v. Schilden til Rodenwalde, Sønesøn af ovennævnte Bodo Friedrich v. S.; Rosalie (1786—1864) til Clausholm og Haseldorf (efter Søsteren), gift m. Major, Kammerherre K. R. A. von Oppen, og Magdalen (1797—1846), gift m. Geheimekonferensraad Baron Adam Christoph Holsten-Charisius. Af de 1816 af Geheimeraad Schilden-Huitfeldt som Fideikommissar erigerede Godser, Haseldorf og Clausholm, arvedes det første af Major v. Oppens Søn Kammerherre Adolf Rudolf Wilhelm v. Oppen-Schilden (1824—96), og

gik, da han var ugift, ved hans Død over til hans Søstersøn, den som tysk Digter bekendte Prins Emil Schönaich-Carolath (1852—1908), hvis Søn er den nuværende Besidder, medens Clausholm nedarvedes gennem Baron Holsten-Charisius, Svingersøn Baron Alexander Gustav Bernerschilden-Holsten, hvis Sønnesøn er den nuværende Besidder.

Nye og selvstændige Forskningsresultater bringer Afhandlingen mest om Slægtens Oprindelse og dens øvrige Forgreninger og talrige kognatiske Descendenter.

L. B.

Smaa Meddelelser.

Sommersted Latinskole.

Af Th. O. Achelis.

Listen over de fra Sommersted Latinskole dimitterede Studenter, som jeg har offentliggjort i dette Tidsskrifts 8. IV. 241—53, kan paa Grundlag af Københavns Universitets Dekanatsmatrikel og andre Kilder endnu suppleres med følgende Navne:

- 7a. 1712. Elieser Beyerholm, Haderslev Købstads Protocollum iudiciale $\frac{12}{3}$ 1712: »Es erscheinet Elieser Bayerholm, begehret einen Gesundheitsschein von hier über Hamburg nach Wittenberg, daselbst seine Studia fortzusetzen, Wie er nun hieselbst und in Sommerstedt hiesigen Ampts frequentiret und also an keinem inficirten Orte gewesen, als ist demselben præstito iuramento solcher zugestanden und unter der Stadt Insiegel ertheilet worden« (Acta C. XIX 5 No. 10 Statsarkiv Kiel); f. Herridslev (Faderen stammede fra Haderslev: Anders Eduardsen B., f. ca. 1620, † Saxkøbing 1695, jfr. P. Rhode, Samlinger til Laalands og Falsters Historie I² [1859] S. 363), imm. Wittenberg $\frac{9}{4}$ 1712, København $\frac{6}{3}$ 1714, Kiel $\frac{16}{9}$ 1730, † Aarhus $\frac{15}{6}$ 1738 som Sognepræst ved Frue Kirke.
- 12a. 1714. Adam Jantzen, * Drenderupgaard $\frac{15}{7}$ 1696, stud. Halle $\frac{22}{6}$ 1715—1718, † $\frac{13}{3}$ 1731 som Sognepræst i Olderup ved Husum (jfr. A. Jantzen, Familien Jantzen fra Drenderupgaard [1911] S. 6).
- 19a. 1720. Johannes Kiersing, * Spandet ca. 1700 som Søn af Sognepræsten Rasmus Hansen K. (1689—1723), imm. København $\frac{28}{5}$ 1720 e priv., D. M.: e priv. Sommersted., 20 ann., Kiel $\frac{30}{5}$ 1722 Spandaviensis (af Udgiveren tydet som Spandau!).
23. 1727. Oluf Bagge, f. $\frac{13}{3}$ 1708 Linnetskov Skovridergaard (Vis. Prot. Tønder Provsti 1741, Statsarkiv Kiel), † 1785 som Sognepræst i Braderup, Tønder Provsti.
- 24a. 1727. Niels Hansen Fries, jfr. nærværende Tidsskrifts 8 VI. 258.
- 28a. 1734. Petrus Christianus Møller, imm. København $\frac{11}{12}$ 1734, D. M. tilføjer: »e priv. Dn. Vøldiche«.
- 32a. 1737. Christophorus Wøldicke, f. Helsingør 1720, som Sommerstedensis imm. København $\frac{31}{7}$ 1737 (se Birket-Smith III 665) 18 annos natus, † 1761 som Sognepræst i Taarnby.
- 38a. 1739. Wolfgangus Christianus Fogh, e phrontisterio Sommerstediano imm. København $\frac{18}{12}$ 1739 (se Birket-Smith III 665) 21 annos natus.

- 38b. 1739. Nicolaus Knub, e phrontisterio Sommerstediano imm. København $18/12$ 1739 (se Birket-Smith III 665) annos natus 22. Mon den 1784 i Gjern afdøde Præst?
- 38c. 1739. Johannes Stibolt, e phrontisterio Sommerstediano imm. København $18/12$ 1739 (se Birket-Smith III 665) annos natus 18.
- 41a. 1742. Christianus Gyberg, f. Harlev 1722, imm. København $31/7$, 1742 Sommerstadiensis (Art. Prot., Birket-Smith III 666), † 1796 som Sognepræst i Linæa og Dallerup.
- 41b. 1742. Christinus Otthonis Sommer, f. 1722, imm. København $31/7$, 1742 Sommerstadiensis (Art. Prot., Birket-Smith III 666), † 1815 som Sognepræst i Sønder-Vissing og Voerladegaard.
- 44a. 1744. Laurentius Munch, f. ca. 1725, imm. København $28/7$, 1744 e privata Sommerstadiensi (Birket-Smith III 666).
- 47a. 1746. Christian Ehr Gott Jantzen, f. Olderup $27/8$ 1725 som Søn af No. 12a, $6\frac{1}{2}$ Aar i Sommersted, 1745 Gymnas. Altona, imm. København 1746, Degn for Vestenskov og Kappel Sogne paa Laaland, † Vestenskov $12/11$ 1778 (jfr. A. Jantzen, Familien Jantzen fra Drenderupgaard [1911] S. 7).
48. (Jfr. Birket-Smith III 667: e ludo Sommerstediensis.)
50. Udgaar, Præstesøn fra Asker i Norge, døde sammesteds som Faderens Efterfølger 1799. (Venlig Meddelelse af Pastor Vesten i Sulsted.)
53. Er født i Aabenraa 1728, døbt $18/4$, Søn af Jacob Lorentzen, der snart efter blev Transportforvalter i Sønderborg.
- 65a. 1754. Gotthilf Leberecht Jantzen, Broder til No. 47a, f. Olderup $29/9$ 1728. Af Wøldicke dimitteret til Københavns Universitet 1754, Sognepræst i Wardenburg, Hertugdømmet Oldenburg 1758, i Jade 1789, † $29/8$ 1798 (jfr. A. Jantzen, Familien Jantzen fra Drenderupgaard [1911] S. 11).

Dermed forhøjes Antallet paa Studenterne fra Sommersted Latinskole til 79 (No. 50 udgaar), hvoraf de 25 besøgte Skolen i Peter Wøldicke den Ældres Tid, Resten nød Sønnens Undervisning.

En Arenfeldt, men hvilken?

Store Magleby Kirkebog indeholder under døbte 25. Aug. 1689 følgende Notits:

Eines Schwedischen quartiermeisters Echte-gebohren Kindt, So auffm Schiffe unter der von Stockholm nach den Öresund hier vor Drackø (Dragør) gebohren Anders Stockenstrup. Das Kindt wurd genannt Iöran. Der Vater Nahmens Anders Stockenstrup war Quartiermeister unter Niels Guldenstierns Regiment unter Rittmeister Lübeckers Compagnie. Die Mutter so bemt. quartiermeisters Ehefrau aus landacrone bürtig, mit nahmen Dorothea Sophia Arenfeldt. Sein Quartier hatt bemt. quartiermeister in Schonen in Ingelsted bey Hans Olszen.

Er der mon her Tale om Løjtnant Jørgen Arenfeldt til Rugaards Datter Anne Sophie, der var gift med den svenske Kammerherre Christoffer Frederik Buck, som løb bort fra hende »for hendes Skarvornheds Skyld«? En Opkaldelse efter den 1658 afdøde Morfader er jo sandsynlig.

Hauch-Fausbøll.

Grosserer Ove Juel-Christensen, Herluf Trollesgade 23. Kbhvn. K. tilbyder Særtryk af Albert Fabritius: Slægten Edinger, mod Fremsendelse af 75 Øre i Frimærker.

Spørgsmaal og Svar.

Spørgsmaal.

1.

I.

Styrmænd **Jonas Kirsebom Pettersen** (f. ca. 1762, † 1814) Skudsnæshavn — blev $12\frac{1}{2}$ 1786 gift med **Anna Gise Buchoff** (f. $20\frac{1}{2}$ 1760, † $6\frac{1}{7}$ 1831). Er han en Søn af Handelsmand i Skudsnæs **Carsten Petersen (Pieters)**, f. paa Føhr i Slesvig $24\frac{1}{8}$ 1720, † $2\frac{1}{4}$ 1800 (Forældre?), gift ca. 1750 med **Margaretha Kirsebom Krag** (f. $15\frac{1}{7}$ 1729, † 1815)? — Kan der oplyses noget om Anna Gise Buchoff's Herkomst?

II.

Der søges Oplysninger om Etatsraad **Hans Meyer's** og Hustru **Ingeborg Meyer's** Afstamning og mulige Søkende. — **Hans Meyer** var oprindelig Lakaj hos Kongen — senere Justitsraad og Toldinspektør i København. — Etatsraad **Marts 1726** — død 7. Febr. 1733. En Broder hed **Johan**. — **Ingeborg M.** døde 1731.

Enhver Oplysning modtages med Tak af

Sønderborg Centralbibliothek.

2.

1. **Hans Broch** bodde i 1620-Aarene paa Huglen i Søndhordland, Norge, og er vistnok den samme H. B., som i Begyndelsen af 1630-Aarene var Sorenskriver i Hardanger. **Hans Hustru** var vistnok **Mette Nielsdatter**. Trolig var begge af dansk Byrd. Kan nærmere Oplysninger gives om dem og deres Forfædre?
2. Hr. **Gabriel Andersson Bang** døde ca. 1622 som Sognepræst til Fjeldberg i Søndhordland, Norge, efterladende Hustru **Eldrid Søfrensdatter**, som senere bodde paa Nettelund i Kvinnherred, vistnok gift igjen med Præsten Hr. **Anders Olufsson Horsens**. Ifølge Slægtstraditioner var Hr. **Gabriel Bang** og **Eldrid** fra Danmark eller af dansk Byrd.

Jeg vil være meget taknemmelig for Oplysninger om nævnte Personer og deres Forfædre.

H, Chr. Hjortaa.

Minneapolis, Minn.

3.

Ole Nilsen Sandberg er f. 1692, død 1734 (Kjøbenhavns universitet Bacc. og Mag. 1726) prest i n. Aurdal, Norge, senere i Henne og Lønne i Danmark. Om ham anfører Schiørn i sitt presteregister at hans morfar var presten **Knud Nielsen Schytte** til Søndbjerg på Jylland. Da **Ole S.** i Wibergs: Dansk Prestehistorie anføres som **Oluf Nilsen Søndbjerg** eller **Sandberg** ligger det nær å anta at han stammer fra en av gårdene Søndbjerg eller Sandberg i Søndbjerg sogn hvor Schytte var prest og at hans far der lærte dennes datter å kjenne. Dette at **Wiberg** betegner ham som **Oluf Søndbjerg** synes således i noen grad å bestyrke Schiørns anførsel om presten **Knud Schytte** som hans morfar. Da denne **Ole Nilsen Sandberg** antas å være av samme familie som de norske Sandbergere som nedstammer fra **Hans Larsen Sandberg** (klokker

og skoleholder på Fredrikshald) er det for studiet av den norske grens avstamning av interesse å få bekreftet den nevnte forbindelse med Knud Schytte, idet de fortsatte undersøkelser da kan konsentrere sig om gårdene Søndbjerg i slutten av det 17de århundre. Om Knud Schytte anfører Wiberg (prestehistorien I s. 598—99) at han av døttre hadde 3, hvorav jeg antar kun én kan komme i betraktning som mor til Ole Sandberg, nemlig Anne Chr. Schytte som angis å være gift ved hertugens hoff i Holsten. Dette ekteskap har jeg ikke kunnet finne bekræftelse for da jeg ikke har hatt anledning til å foreta de nødvendige arkivstudier. Jeg har imidlertid funnet at Ole Sandbergs mor var Anne Cathr. Sandberg død $\frac{2}{3}$ 1741 i Lund, gift med Niels S. som må være død før 1734. Som det sees stemmer morens fornavne hvis man antar uoverensstemmelsen Chr.-Cathr. kan tilskrives utydelig skrivemåte el. lign. Men tilstrekkelig bekræftelse på at hun er datter av presten Knud Schytte er hermed ikke opnået og således heller ikke tilstrekkelig støtte for den antagelse at presten Ole Nilsen Sandberg og dermed formentlig også den nevnte norske Sandbergfamilie stammer fra Søndbjerg i Jylland.

Muligens vil Holstenske arkiver, slektsnotater over Schytttefamilien eller de av Schiørn benyttede notater til presteregisteret, — hvis de finnes — kunne gi opplysninger av interesse. Det kan nevnes at Nils og Anne Cathr.'s børn synes å være føtt i Ystad i Skåne men at undersøkelser der ikke har gitt noen opplysninger om Nils eller holdepunktene for hans avstamning.

For enhver opplysning som muligens kan bringe mig på spor efter forannevnte Nils Sandberg er jeg meget taknemlig.

J. Sandberg,
Generalsekretær,
Kronprinsensgt. 19, Oslo.

4.

Pernille Dinesdatter Pontoppidan * Sdr. Broby 1668 var gift to Gange. Først med Forvalter ved Birkelse Jens Jensen Schalsdorff, som er død før 1709. 2. Gang med Simon Lund, der døde 1730 som Forpagter paa Odden. Enken overtog Forpagtningen efter hans Død, og levede 1734 (jfr. Anna Levin: Ferslev Slægten fra Skagen S. 58 f).

Opl. om hendes og første Mands Død, samt om Simon Lunds Begr. søges.

Jørgen Dinesen Pontoppidan * S. Broby ca. 1673 Stud. Odense 1693, skal have været Hører ved Viborg Skole. Han nævnes ikke i Skiftet efter Faderen Dines Hansen Langeland, $\frac{28}{3}$ 1709. Nærmere Opl. savnes.

Mette Dinesdtr. Pontoppidan * sstds. ca. 1677 † 1754. Iflg. Gjessing ω Apotheker Jacob Wagner † Grünstadt 1750. Nærmere savnes.

Børge Dinesen P. Sgpr. til Torkildstrup ω Kbh. Vor Frelsers Sg. $\frac{3}{4}$ 1723 Magdalene Sophie Leegaard * 1700 † Stubbe-købing 1760. Var hun Datter af Etatsraad Christian Leegaard?

Charlotte Am. Pontoppidan blev gift $\frac{23}{6}$ 1766 Jørgen Schaarup † som Kap. i Mariager. Hvor blev de viet, hvem var hans Forældre?

Abild Pontoppidan ω Lundum $\frac{4}{7}$ 1788 Møller i Klostermølle Hans Peter Møller † paa Besøg i Bredvad Ml. 1825 begr. Træden. Hvem var hans Forældre? Nærmere biogr. Opl. savnes.

Christian Jochum P., Kartograf. s 1 Lundum ²/₁ 1776 Marie Elisabeth Friderici. Iflg. Gjessing er hun født 1749 og Plejedatter af Slotsforvalter Bruun. Hvor er hun født og hvem var Forældrene? Hun døde ²⁰/₁ 1785, men synes ikke begr. i København.

Oplysninger om ovenstaaende modtages med Tak af

Kaptajn Axel Pontoppidan,
Parkvej 14, Klampenborg.

Svar.

(7. VI. 204).

Præsten Niels Basse og Anna Catharina Laurentin havde iflg. Højrup Kirkebog flg. 3 Børn:

1. Carolina Andrea. Konfirmeret Højrup 1801.
2. Dorothea Friederica. Konfirmeret Højrup 1801. Konfirmationsdato og Alder er ikke angivet.
3. Hans Nielsen Basse. Begravet Højrup 10 VI 1794.

Alle 3 Børn maa efter Alderen være født i St. Laurentii Sogn (Vesterland), Føhr, hvor Faderen var Res. Kpl. fra 1780 til han 1790 kaldedes til Sp. Højrup i Hvidding Herred.

1796 konfirmeredes i Højrup Louise Basse. Hvorledes hendes Slægtskab til Præsten er, har jeg ikke fundet noget om. Af nævnte Ægteskab kan hun ikke være, og jeg har intet fundet om, at Pastor Basse havde været gift tidligere. Muligen er hun en Broderdatter.

Aage Dahl,
Sognepræst i Egen.

Samfundets Anliggender.

Paa et d. 20. Oktober afholdt Bestyrelsesmøde vedtoges det at udnævne Formanden for »Personhistoriska Samfundet« i Stockholm, Righeraldiker Øverste Kammerjunker, Greve **A d a m L e w e n h a u p t** til Æresmedlem af Samfundet.

Samfundet har i Aarets Løb afholdt to Medlemsmøder. Paa det første Møde, der afholdtes Torsdag d. 20. Februar, holdt Museumsinspektør, mag. art. **C h r. A z e l J e n s e n** et af Lysbilleder ledsaget Foredrag »Om danske Gravsten i det 16. Aarhundrede og deres Portrætter«. Paa det andet Møde Mandag d. 1. December, holdt Professor ved Universitetet, Dr. jur. **F r a n t z D a h l e t** Foredrag om »Frederik VI. og A. S. Ørsted i 1826«. Sidstnævnte Foredrag fulgtes af en livlig Diskussion, i hvilken deltog Højesteretssagfører **K a r s t e n M e y e r**, Byretsdommer **A. D r a c h m a n n B e n t z o n**, Dr. phil. **E i l e r N e t s t r ø m**, Underarkivar **F l e m m i n g D a h l o. f l.** Begge Møderne var godt besøgt og prægede af god Stemning.

I Aarets Løb er følgende Medlemmer optagne i Samfundet:

Frk. **B e n d z**, Hr. **C. R i i s J a c o b s e n**, Landsretssagfører **O. L i n d e**, Politiaadvokat **H. P r y t z**, Overretssagfører **H. R e p s d o r p h**, Politiaadvokat **A s g e r S e e r u p**, stud. mag. **P a u l S ø r e n s e n** og Forfatteren Forlagsboghandler **C a i M. W o e l**, alle af København.

Fra 1. Januar 1931 har Underarkivar, cand. mag. **H a r a l d H a t t** indmeldt sig.

Ved Udgangen af Aaret har Samfundet 349 Medlemmer, heraf 269 i Danmark, 2 paa Island, 58 i Norge og 20 i det øvrige Udland.

Samfundets Bestyrelse bestaar for Tiden af nedennævnte Medlemmer:

Ordenshistoriograf, Dr. phil. L o u i s B o b é* , Formand.	Arkivar og Bibliotekar i Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsenet H. H j o r t h - N i e l s e n , Sekretær.
Byretsdommer A. D r a c h m a n n B e n t z o n .	Postmester C. K l i t g a a r d .
Hofjægermester, Lensbaron H. H. B e r n e r - S c h i l d e n - H o l s t e n .	Underarkivar i Rigsarkivet, Dr. theol. B j ø r n K o r n e r u p *
Fuldmægtig i Nationalbanken O. H. C l e m e n t s e n , Kasserer.	Kammerherre, Etatsraad. G. K r a g .
Direktør T h. H a u c h - F a u s - b ø l l .	Arkivar i Rigsarkivet S. N y g å r d *

De med * betegnede Herrer danner Skriftudvalget.

Samfundets Revisorer er Kontorchef i Landmandsbanken **L. B i e** og Overretssagfører **S t. H e t s c h**.

Samfundets korresponderende Medlemmer er:

Dr. jur. **L o u i s B o u l y d e L e s d a i n**, Dunkerque, Sekretær i Styrelsen for Genealogiska Samfundet i Finland, Kamrerar **O s m o D u r c h m a n n**, Helsingfors, Registrator i den svenske Generalpoststyrelse **G u s t a f E l g e n s t i e r n a**, Stockholm, Kammerherre, Dr. phil. & jur. **S t e p h a n K e k u l e v o n S t r a d o n i t z**, Berlin, Arkivar, Dr. phil. **H a n s K e l l i n g h u s e n**, Hamburg, og Forstander for Letlands genealogiske Selskab, Friherre **N i c o l a i v o n R a h d e n**, Mitau.

Fortegnelse over Medlemmerne af Samfundet for dansk Genealogi og Personhistorie.

(1. December 1930.)

Æresmedlemmer.

Statsarkivar *E. A. Thomle*, Oslo.
Rigsheraldiker, Greve *Adam Lewenhaupt*, Stockholm.

Medlemmer i Danmark.*)

Hs. Majestæt Kongens Haandbibliotek.

Aalborg Haandværkerforenings Bibliotek, Aalborg.
Aalborg Stiftsbibliotek, Aalborg.
Abildgaard, Carl, Apoteker, Nykøbing Falster.
Adeler, C. H. Baron, cand. jur., Ekspeditionssekretær.
Ahlefeldt-Laurvig, C. J. F. Greve, Hofjægermester, Lundsgaard,
Kerteminde.
Ahlefeldt-Laurvig, C., Greve, Overretssagfører.
Andersen, A. H., Sognepræst, Lille Næstved.
Andersen, J. O., Dr. theol, Professor v. Universitetet.
Antropologiske Komité, Den
Arctander, C., Forfatter.
Arends, Otto Fr., Kommunelæge, Overby, Nykøbing Sjælland.
Arhnung, J. O., Adjunkt, Roskilde.
Askovs Højskoles Bibliotek, Askov, Vejen.
Barth, E. D., Overretssagfører.
Behrens, Carl, Redaktør.
Bendz, Frk.
Bentzon, Poul, Etatsraad.
Bentzon, A. Drachmann, Byretsdommer.
Berner Schilden Holsten, H. H. A. Lensbaron, Hofjægermester,
Langesø.
Biblioteket for Thisted By og Amt, Thisted.
Bie, L., Kontorchef i Landmandsbanken.
Binzer, O., Kolonibestyrer.
Blomberg, Aage Fasmer, stud. mag., Hillerød.
Blædel, Werner, Kontorchef.
Bobé, Louis, Dr. phil., Kgl. Ordenshistoriograf.
Boeck, H., Kaptajn, Kammerjunker.
Bojesen, Magnus, Kommandør.
Bornholms Centralbibliotek, Rønne.
Brandorff, I. O., Kæmner, Kolding.
Brandt, J., Bankdirektør.
Brenner, Franz, Dr. med., Læge, Tønder.
Bruun, A., Dommerfuldmægtig, Køge.
Bryndum, V. G. F., Stadsingeniør, Horsens.
Bøgh, O., cand. jur., Kgl. Fuldmægtig.
Bøie, Fuldmægtig.
Carlsen, Olaf, Forfatter, Taastrup.

*) Hvor ingen Bopæl er anført, er denne København.

Centralbiblioteket, Holstebro.
Centralbiblioteket for Hjørring Amt, Hjørring.
Christensen, Lærer, Skive.
Christensen, Harry Christian.
Christensen, S., Realskolebestyrer, Vamdrup.
Christensen, Will., Dr. phil., Arkivar i Rigsarkivet.
Classenske Bibliotek, Nykøbing Falster.
Clausen, Julius, cand. mag., Bibliotekar.
Clément, Ad., Ingeniør.
Clementsén, O. H., Fuldmægtig i Nationalbanken.
Cold, Fr., Kontreadmiral.
de Coninck, Gerda, Frk.
la Cour, G., Ingeniør.
Dahl, Franz, Dr. jur., Professor ved Universitetet.
Dahl, Aage, Sognepræst, Guderup.
Damm, Harriet, Frue, Raahaven, Gislev.
Døvstummeskole, Den kgl., Fredericia.
Ebstrup, H., Overretssagfører.
Eegholm, A. J. P., mag. art., Registrator i Rigsarkivet.
Ehrenreich-Hansen, Frk., Randers.
Eigtved, V., Bankdirektør.
Eigtved, Inger, Frue.
Engelstoft, J. C. T., Dommerfuldmægtig, Toftlund.
Esmer, Einar, Grosserer.
Estrup, J., cand. theol., Godsejer, Skafføgaard, Mørke.
von Eyben, Werner, Fuldmægtig.
von Eyben, N. C. C. A., Postmester, Ruds Vedby.
Fabritius, F. V., Læge.
Fabritius, Albert, Genealog.
Falk-Jensen, A., cand. jur., Kgl. Fuldmægtig.
Finansministeriet.
Finsen, V., Overpostkontrolør, Charlottenlund.
Flensborg, Andreas, Boghandler, Roskilde.
Foreningen til Udgivelse af Danmarks Adels Aarvog.
Forplejningskorpsets Bibliotek.
Foss, E., Frue, Aalsgaarde.
Frederiksberg Kommunalbestyrelses Haandbibliotek.
Frederiksberg Kommunes Følgebibliotek.
Friis, Aage, Dr. phil., Professor ved Universitetet.
Friis-Petersen, H., Forretningsfører, Aarhus.
Friis-Petersen, Fr., Vice-Skoleinspektør.
Fugl, I. F., Apoteker, Vejen.
Fyns Stiftsbibliotek, Odense.
Fyns Stifts Læseforening, Odense.
Fællesrepræsentationen for dansk Industri og Huandværk.
Færø Amts Bibliotek, Thorshavn.
Galskjøl, J., Overretssagfører, Køge.
Garnisonsbiblioteket.
Geill, H., Overlæge, Charlottenlund.
Gentofte Kommunebibliotek.
Glahn, Hans Egede, cand. jur., Kgl. Fuldmægtig.
Gram, C. H. O., Kontorchef.
Grandjean, Louis, Kontorchef.
Gribsvad, Frode, Underarkivar, Aabenraa.
Grut, Andreas, Grosserer, Birkerød.
Gronvald, F. C., Direktør.
Gronvold, P. R., Kontorchef.
Haase, P., Forlagsboghandler.
Haderslev Centralbibliotek, Haderslev.
Hahn-Thomsen, C., cand. pharm.
Halvorsen, C. F. S., Ritmester, Korsør.
Harbou, Dommerfuldmægtig, Aarhus.
Harries, O., Dommerfuldmægtig, Svendborg.
Hartmann, Hjalmar, Generalkonsul.

Hauch-Fausbøll, Th., Direktør.
Heilskov, Chr., Bibliotekar.
Helms, G., Overretssagfører.
Hennig, Paul, Sekretær.
Hennings, C. W. C., Vicekonsul.
Herlufsholms Skoles Bibliotek, Næstved.
Hetsch, Stephan, Overretssagfører.
Hjorth-Nielsen, H., Arkivar.
Holck, Harald, Fuldmægtig i Statsministeriet.
Holm, H. C., Postkontrolør, Herning.
Hornemann, G., fhv. Landsarkivar.
Hostrup, Aage, Vicedirektør.
Hostrup-Schultz, J. V. A. E., Kaptajn.
Howden-Rønnenkamp, P. C., Kammerherre, Hofjægermester, Næsbyholm pr. Glumsø.
Hvass, H. H., Dommer, Aarhus.
Hvidt, L. N., Dispachør.
Hærens Arkiv.
Hørring, J., Landsdommer, Viborg.
Ingemann, B., Frue, Rungsted.
von Irgens-Bergh, G. O. A., Oberst, Aarhus.
Jacobsen, C. R.
Jacobsen, Fritz, Stabslæge, Kgl. Livlæge.
Jensen, C. A., mag. art., Museumsinspektør.
Jonassen, A., Boghandlermedhjælper.
Juel Hansen, E., Sparekasseassistent, Odense.
Jørgensen, C., Bankdirektør, Aalborg.
Kalundborg Centralbibliotek, Kalundborg.
Kjerulf, A., Redaktør.
Kjølby, A., Lærer, Svaneke.
Klitgaard, C., Postmester, Hjørring.
Knudsen, P. C., Lærer, Aalborg.
Koch, Poul, stud. art.
Kolding Bibliotek, Kolding.
Københavns Kommunes Folkebibliotek.
Kornerup, Bjørn, Dr. theol., Underarkivar i Rigsarkivet.
Krag, C. M. G. R., Kammerherre, Etatsraad.
Krak's Forlag.
Kvindelig Læseforening.
Køster, O., Lærer, Kolding.
Laage-Petersen, Frk.
Landsarkivet for Fyn, Odense.
Landsarkivet for Jylland, Viborg.
Landsarkivet for Sjælland.
Lange, N. D. V., Frk., mag. art., Arkivregistrator.
Lange, M., Urmager.
Langkilde, C. V., Bibliotekar.
Lassen-Landorph, A., Overretssagfører, Randers.
Lehmann, J., Dr. phil.
Lemche, Gyrithe, Frue, Forfatterinde.
Levin, Anna, Frue.
Linde, O., Landsretssagfører.
Linvald, A., mag. art., Raadstuearkivar.
Lissau, L., Justitsraadinde.
Lomholt, A., Lektor, Viborg.
Luja, A., Hovedkasserer.
Lyngby Bibliotek, Lyngby.
Lynge, H., Boghandler.
Magius, A., Postmester, Raadmand.
Malling, H., Overretssagfører.
Malling, O., Fabrikbestyrer.
Maribo Stiftsmuseum, Maribo.
Marquard, E., Arkivar i Rigsarkivet.
Marquardsen, Tømremester, Aarhus.

- Marstrand, W.*, Ingeniør.
Meyer, Karsten, Højesteretssagfører.
Moltke, Else, Grevinde.
Moltkeske Bibliotek, Det grevelige.
Monberg, Erik S., Grosserer.
v. Munthe af Morgenstjerne, B. O. A., Kammerjunker, Ekspeditions-
 sekretær.
Müller, Wanda, Frue.
Møns Folkebibliotek, Stege.
Møller, T. S., Justitsraad, Sagfører, Randers.
Mørkeberg, H. H., Sagfører
Nationalhistoriske Museum paa Frederiksborg Slot, Det, Hillerød.
Nationalmuseets 2. Afdeling.
Neergaard, C. O., Museumsinspektør.
Neitendam, R., Teaterhistoriker.
Nissen, C. E., Direktør.
Nobel, O. K., Konsul.
Nordjydske Landsbibliotek, Det, Aalborg.
Nordsjællands Centralbibliotek, Helsingør.
Norrie, Gordon, Dr. med., Stabslæge.
Nutzhorn, Fr., Magister, Klampenborg.
Nygaard, G., Redaktionssekretær.
Nygård, S., Arkivar i Rigsarkivet.
Nystrøm, Eiler, Dr. phil., Underarkivar i Rigsarkivet.
Ogaard, H., Genealog.
Olrik, H. G., Kontorchef.
Olsen, Axel, Overretssagfører.
Ordenskapillets Sekretariat.
Ostermann, H. P. S., Sognepræst, Greve, Taastrup.
Ottesen, C., Forstander.
Petersen, Carl S., Dr. phil., Overbibliotekar.
Petersen, P. J. H., fhv. Apoteker.
Petresch-Christensen, C., cand. jur., Kgl. Fuldmægtig.
Pontoppidan, A., Kammerjunker, Kaptajn, Klampenborg.
Post- og Telegrafbiblioteket.
Prytz, H., Politivadokat.
Qvist, Folmer, Gentofte.
Qvist, C., Murermester, Horsens.
Raadhusbiblioteket.
Rahbek, O., Apoteker, Hammershøj.
Ramsing, H. U., Generalmajor.
Rehling-Qvistgaard, P. C., fhv. Forpagter, Nyraad St.
Repsdorph, H., Overretssagfører.
Richelieu, A. du Plessis, Kammerherre, Viceadmiral, Kokkedal.
Ridiger, H. P., fhv. Kontorchef.
Rigsarkivet.
Rigsdagens Bibliotek.
Rode, E., Overretssagfører.
Roede, H. C., cand. jur., Underarkivar i Rigsarkivet.
Rosenørn, F. C., Kammerjunker, fhv. Intendant.
Rosenørn-Lehn, F. M. Baron, Kammerherre, Hofjægmester, Oreby-
 gaard, Sakskøbing.
Rugaard, D., cand. phil.
Rump, C. D., Højesteretsdommer, Gentofte.
Rye, H. J. O., Kammerjunker, Kaptajn, Hellerup.
Rønne, Flemming, cand. pharm.
Rørsig, P. M., Lærer, Hallund, Brønderslev.
Saxkøbing og Omegns Folkebogsamling, Saxkøbing.
Schottländer, Louis, Grosserer.
Schou, H. H., Direktør.
Schulin-Zeuthen, Enkegrevinde, Fredensborg.
Schæffer, Aage, cand. pharm.
Schøller, C. E. A., Hofjægmester, Margaard, Farstrup.
Seerup, Asger, Politivadokat.

Sehested, J., Hofjægermester.
Silkeborg Bibliotek, Silkeborg.
Sjællands Stiftsbibliotek, Roskilde.
Skive Folkebibliotek, Skive.
Sommer, F. O. W., Kontorchef.
Sommer, O., Sognepræst, Serup, Lemvig.
Sortfeldt, S., C., Førstelærer, Skjoldborg, Vildsund.
Sorø Skoles Bibliotek, Sorø.
Sprechler, H. W., Direktør, Premierløjtnant.
von Spreckelsen, E., Frue, Randers.
Statens Lærerhøjskole.
Statsbiblioteket, Aarhus.
Stein, Johs., Højesteretssagfører.
Studenterforeningen.
Suhr, H., Frue.
Sundbo, Arne, Overretssagfører.
Swane, J., cand. jur., Kgl. Fuldmægtig.
Svendborg By og Amts Bibliotek, Svendborg.
Sønderborg Bibliotek, Sønderborg.
Sønderjydske Landsbibliotek, Del, Aabenraa.
Sørensen, Paul, cand. phil.
Tegner, L. F., Direktør.
Thaulow, Th., Kammerjunker, Kaptajn.
Thiset, Olivia, Frue, Klampenborg.
Thomsen, C. J. T., Overretssagfører, Aarhus.
Topsoe-Jensen, Th. A., Kontreadmiral.
Udenrigsministeriet.
Uldall, K., Museumsinspektør.
Varder, Inger, Frk., Kolding.
Vejle By og Amts Bibliotek, Vejle.
Vemmetofte Klosters Bibliotek, Faxe.
Viborg Centralbibliotek, Viborg.
Vogel-Jørgensen, T., Redaktør.
Weberg, O., Ingeniør.
Weilbach, Fr., Forfatter, fhv. Adjunkt, Snekkersten.
Werner, Johs., Overretssagfører.
Werner, Hans, mag. art.
Willemoës, A., Kammerherre, Oberst.
With, Johs., Præst, Gedser.
Woel, Caj M., Boghandler.
Wolff, O., Ingeniør.
Wright, A. C., cand. jur., Politifuldmægtig, Nykøbing Falster.
Zahrtmann, H. C., Assistent ved Post- og Telegrafvæsenet.
Zimmermann, Frk.

Medlemmer paa Island.

Fontenay, F. le Sage de, Danmarks Minister, Reykjavik.
Islands Landsbibliotek, Reykjavik.

Medlemmer i Norge.*)

Aall, C., Kammerherre, Ulefoss.
Aas, N. R., Distriktslæge, Ytre Enebak.
Bergens Museums Bibliotek, Bergen.
Bergens offentlige Bibliotek, Bergen.
Bull, Th., Grosserer.
Bull, Francis, Professor.
Castberg, A. St., Infanterikaptajn.

*) Hvor ingen Bopæl er angivet, er denne Oslo.

Daae, Anders, Apoteker, Skjervøy.
Deichmanske Bibliotek, Del.
Drammens Folkebibliotek.
Engelstad, Bjarne, Kaptajn, Generalsekretær, Bækkelaget.
Finne-Grønn, S. H., Arkivar.
Frederiksstads Folkebibliotek, Frederiksstad.
Gløersen, Jørgen, Ingeniør, Hönefoss.
Gram, Harald M., Hövik St.
Guhnfeldt, O. A., Læge, Vinderen.
Hals, N., Arkivar.
Heiberg, G. F., Godsejer, Amble i Sogn.
Heiberg, J. V., Raadmand.
Hemsen, Jens, Disponent.
Holst, J. C., Ingeniør.
Horn, K., Frk., Bibliotekar.
Huitfeldt, Carl, Redaktionssekretær.
Irgens, Aage, cand. oecon., Bankinspektør.
Jansen, Einar, Arkivar.
Juel, A., Overretssagfører, Drammen.
Koth, Halvdan, Professor, Lysaker.
Kolsrud, Oluf, Professor.
Kommunebiblioteket, Stavanger.
Lunde, Gulbrand, Dr., Direktør, Stavanger.
Mathiesen, Jørgen, Godsejer, Eidsvold.
Meidell, S. S., cand. jur., Direktør, Vinderen.
Middtun, Ruth, Frue.
Munthe, C. M., Bureauchef.
Neumann, H. H., Provst, Böverbru.
Ribensen, N. C. G., Minister, Utnes, Arendal.
Riiber, Thaulow P., Overretssagfører, Sogn i Vestre Aker.
Rynning, Carsten, Departementssekretær.
Rønne, Cato Krag, Arbejdsleder, Hakadal.
Sandberg, J., Generalsekretær.
Sandberg, Chr. Juell., Oberst.
Schjöth, Emil, Dr. phil., Bestun.
Schmidt, Ellen, Frk.
Skjelderup, Arthur, Højesteretsadvokat.
Sollied, Olaf, Overlæge, Bergen.
Sollied, P. R., Ingeniør.
Solberg, Georg, Fylkesbetjent, Drammen.
Statsarkivet, Bergen.
Statsarkivet, Hamar.
Statsarkivet, Oslo.
Statsarkivet, Nidaros.
Svendsen, Chr., Kontorchef, Notodden.
Tank, Gunnar, cand. jur., Arkivkonsulent, V. Eker pr. Oslo.
Trondhjems Folkebibliotek, Nidaros.
Universitetsbiblioteket. (2 Ekspl.).
Valentinsen, Chr., Skibsreder, Haugesund.
Videnskabselskabet, Biblioteket ved, Nidaros.
Wiesener, A. M., Bibliotekar, Bergen.

Medlemmer i det øvrige Udland.

Balle, Frue, Stockholm.
Bull, Jens, Legationsraad, Berlin.
Einkaufsstelle des Börsenvereins, Leipzig.
Gibbins, Signe, Frue, Winnemucca, Nevada, U. S. A.
Göteborg Stadsbibliotek, Göteborg.
Hennings, Lina, Frue, Bremen.
Hjortaa, H. Chr., Redaktør, Minneapolis, Minn., U. S. A.
Hoegh-Guldberg, Fritz, Kaptajn, Bruxelles.
Klincksieck, C., Paris.

Landesbibliotek, Kiel.
Lundequistska Bokhandel, Upsala.
von Marchtaler, Hildegard, Frue, Hamburg.
Paus, Chr., Kammerherre, Herrestad Herregaard, Mariefred, Sverige.
Schiöpffe, C. F., Plantagebestyrer, Bang Nara, Siam.
Stockholms kgl. Bibliotek, Stockholm.
Stockholm Stads Bibliotek, Stockholm.
Swartz, Erik C:son. Redaktør, Stockholm.
Universitetsbiblioteket, Lund.
University of Minnesota Library, Minneapolis, U. S. A.
Widtsoe, John K., Dr. phil., Missionspræsident, Liverpool.

REGISTER.

Af **H. Hjorth-Nielsen.**

Personerne anføres som Hovedregel paa deres Slægtsnavn, et saadant, der ikke er opstaaet alene ved at sætte »sen« til Faderens Fornavn, en **Skik**, der for Landboernes Vedkommende varer til ca. 1828, jfr. Forordn. af 30. Maj s. A. Føres et saadant Slægtsnavn ikke, anbringes Vedkommende paa Fadersnavnet, eller bliver eventuelt at udelade, naar de ikke i Teksten er nærmere bestemte.

Desuden udelades de Personers Navne, hvorom intet af videre Betydning siges i Teksten, f. Eks. Førere for Hærafdelinger, Konger og Fyrster, i hvis Tjeneste de i Teksten nævnte Personer staar, Forfattere, hvis Værker citeres osv.

Hvad den nyere Tid angaar — Grænsen kan vel sættes ved ca. 1700 — nævnes Hustruerne paa deres Pigenavn og paa det Navn, de faar ved Giftermaalet.

For den ældre Tids Vedkommende sættes de kun paa Pigenavn; er dette ikke noget egentligt Slægtsnavn, bliver det at udelade.

Er Navnene latiniserede, bibeholdes denne Form i Registret, medmindre Teksten oplyser, hvorledes de skal gengives paa Dansk.

Nævnes en Person flere Gange paa samme Side, antydes det, hvor saadant anses fornødent, i Registret ved et mindre Tal foroven, tilhøjre for Sidetallet.

Fyrster sættes paa deres Navn, ikke paa Landets, medmindre dette anses mest praktisk, da tillige derpaa.

Sammensatte Efternavne, f. Eks. Lente-Adler, sættes paa første Dels Begyndelsesbogstav, altsaa i det nævnte Tilfælde paa L.

Partikler, som von, de, des, de la, zum osv. ses der bort fra; Eks.: des Vignes sættes under V.

Begynder Efternavnet med le eller la, sættes det under L. Er Partiklen, f. Eks. du, smeltet saaledes sammen med Navnet, at et nyt Ord er dannet, f. Eks. Dupuy, anbringes Navnet paa Partiklens Begyndelsesbogstav, her altsaa D.

Lokaliteter og Institutioner, hvorom Teksten har Bemærkninger af særlig Betydning, er optagne i Registret.

Aaboe, Peder, Sgpr. 90.	Aalborg, Hans 157 ² . — Jens Thom-
Aabye, Anna Augusta Soph. 38 f. —	sen 111.
Anna Matthisia Margr. 38. —	Aarestrup, Caroline Emilie 171. —
Anne 38 f. — Apolonia 38. —	Emil 164 f. 171 173 f.
Dines Lerche 38. — Joh.e Marie	Abel, Peder 112.
3 38 f. — Lars 1. — Lars 22	Abraham, Possementmager 156.
27 f. 38 f. 40. — Thomas Lau-	Achton, Barb. 56. — Christ. Hen.sen
ritzzen 1—45.	52 56. — Christiana 56. — Hen-
Aagaard, Anna Mathea 161. — Chri-	ning 56. — Henning Christ.sen
stine Poulsdtr. 77. — Niels Eb-	52. — Kirst. 56. — Mette 56.
sen 108. — Niels Henr.sen, Hører	Adeler, Frid. Chr., Etatsraad 87. —
85.	Henr. Math. 199.

- Affue, Karen 157.
 Ahlefeldt, Cai, Amtsforvalter 51. — Carl, Overhofm. 102. — Maria Anna 51 55.
 Ahrends, Anna Cath. 78. — Hans Friedr. 78. — Joh. Chr. 78. — Johann Chr. 78. — J. F., Sgpr. 78. — Peter Hein 78. — Wie-wecke 78.
 af Aldenburg, Louise Charl., Comtesse 199.
 Almstrup, Usse Jensdtr. 89.
 Alst, Chr., Kom.kapt. 87².
 Alstad, Oliver 148.
 Altenburg, Ant. Aug., Grevinde 98 f.
 Anchersen, Ancher, Bisk. 89 98² 110. — Søren 10 14 f. 18.
 And.dtr., Helvig 79. — Mette 47.
 And.sen, And., Brbr. 63. — Laur. 11. — Laur., Sgpr. 113. — Laur. 215.
 Andresen, Andreas 61. — Chr. 61.
 Angell, Stiftsprovst 139.
 Apitz, Konditor 116.
 Arctander, Frands Nielsen 81 109.
 Arenfeldt, Anne Sophie 222. — Dor. Soph. 222. — Jørgen t. Rugaard 75. — Jørgen, Lieutn. 222:
 Arentz, Niels Peter 141.
 Arnfeld, Otte 105.
 Ascanius, Saxo Hendr., Sgpr. 95 109.
 Assels, Gravers Chr.sen 114.
 Assens, Jens Simonsen, Sgpr. 82.
 Axelsen, Oluf, Degn 96 105.
 Bach, Ped. Nielsen, Degn 99.
 Bache, Niels 82.
 Badsker, Hans 72.
 Bagge, Cath. 199. — Leonh. 199. — Oluf, Sgpr. 221. — Søren 103 f. 107².
 Bagger, Jesper 158. — Oluf 158. — Oluf P.sen, Sgpr. 84.
 Baggesen, Christen 107.
 Balle, Nic. Ed., Biskop 47 179.
 Balling, Anders And.sen 105.
 Baltzersen, Rolf, Klokkestøber 93.
 Bamberg, Hans Laur.sen, Degn 97.
 Bang, Stud. 182. — Gabriel Andersen 223. — Hans 156. — Jens, Sgpr. 82. — Kirstine 86.
 Banner, Eiler 89. — Søren, Rdmd. 97².
 Baranowsky, Major 25.
 Bartholin, Albert 114. — Caspar, Gen.prok. 85. — Caspar, Prof. 106. — Else Magd. 85. — Erasm. 106 110.
 Bartskaer, Didrik, Rdmd.(?) 159.
 Basse, Anna Cath. 225. — Carolina Andrea 225. — Dor. Fried. 225. — Hans Nielsen 225. — Louise 225. — Niels, Sgpr. 225.
 Bay, Margr. Hdtr. 100.
 Bayerholm, se Beyerholm.
 Bech, Eleon. Jens. 65. — Henr. Thom.sen 101 f. — Ida Mar. 65. — Jac. Jørg.sen 65.
 Becher, Jac. Gottfr. 95. — Lisb. 95.
 Begtrup, Johan, Sgpr. 104.
 Bejer, Anan. Ped.sen 103 f.
 Below, Idę Maria 109. — Johanna 105.
 Benkestok, Brynh. 71. — Trond 71.
 Benzon, Peder. Canc.r. 84 98.
 Berg, Alex., Rdmd. 95 f. — Gerda, Sangerinde 131. — Jesper, Møller 24.
 Bergendal, Laur., Sgpr. 94.
 Bering, Anna Cathr. 58. — Frantz 53. — Laur. 214. — Matth. 92. — Mette 54 58. — Peder, Provst 110. — Vita 53. — Vitus Mathiesen 54.
 Berner Schilden Holsten, Alex. Gustav 221.
 Berthelsen, Hans 111. — Laur., Degn 105. — Peder, Degn 83 106.
 Beyerholm, Anders Eduardsen 221. — Elieser 221.
 Bie, Thom. P.sen, Lektor 98 106.
 Bielke, Chr.(?) 199. — Chr., Adm. 96. — Chr.f. 199. — Louise Charl. 199.
 Biering, Christ. Magd. 61.
 Bilde, Albert 109.
 Bilenberg, Eggert, Sgpr. 93.
 Bille, Henr. 92. — Otto, Kornet 198. — Sten, Lieutn. 199.
 Biroh, Dav. Seidelin 205 207.
 Bircherod, Anna 42. — Chr. Brod. 84. — Chr. Carl 106. — Christ. Charl. 88 f. — Dorothe. 91 106. — Frid. Chr. 104 110. — Hans 27. — Jacob 77. — Jens, Bisp 81 115. — Joh., Prof. 88 106. — Sille 84. — Thom. Brod. 6 f. 10 —12 15 42.

- Bjergby, Ove Chr.sen 214.
 Bjørnsen, Lorentz, Sgpr. 222.
 Bjørnson, Bjørnstj. 143.
 Blasin, Gertrud 199. — Joh. Henr. 199.
 Blichfeld, Henr. 109. — Mogens 90. — Niels, Sgpr. 90. — Søren 16 29.
 Bloch, Jac. Laur.sen, Degn 104. — Hans, Stiftsprovst 16. — Jens, Sgpr. 104.
 Block, Jens 109.
 Blome, Sl. 75.
 Blydtmann, Fru 125.
 Blyenhafft, Giert, Vantmager 157.
 Blymester, Chr., Mag. 94. — Chr. 92 109.
 Bolten, Henr., Baron 186. — Sophie Fr. 186.
 Bonixen, Vagtmester 15.
 Borch, Hans Thom.sen 102. — Margr. Laur.dtr. 211.
 Borck, Claus 102.
 Bording, Ane Kirst. 91.
 Borg, Adam 17.
 Borkhorst, And. Jac.sen, Sgpr. 82² 97 f. 99. — Mour. Jac.sen 102.
 Bornemann, Hendr., Bisk. 84. — I. Helv. Margr. 84. — Oluf, Canc.r. 111.
 Borrichius, Andr., Rektor 99.
 Boson, Paul, Hofretsassessor 22.
 Boyesen, Frid., Sgpr. 84.
 Braëm, Anna Margr. 110. — Gødert, Etatsr. 104.
 Braës, Didr., Canc.r. 91 100.
 van Brandenborgh, Pasche 158.
 Brandt, Nicolai 11. — Peder 11. — Pet., Geh.r. 95 97 105.
 Brandtlund, Ellen Margr. 190.
 Brasche, Morten, Vognmand 158.
 Brasen, Anders 113. — Dor. Maria. 113.
 v. Breitenow, Geh.r. 87.
 Bremer, Andr. 56. — Anna Cathr. 55. — Chr., Mag. 95². — Dorthe 56. — Jørgen 56. — Jørg. Vilh. 56. — Lorentz Ed. 55. — Peter 51 f. 55 68.
 Bremmer, Chr., Sgpr. 95.
 Breth, Laur. Olufsen 106.
 Brinckmann, Else 78. — Joseph 78.
 Brix, Lafridtz 81.
 Broberg, Mette Mar. 85.
 Broch, Hans, Sor.skr.(?) 223.
 Brockenhuus, Sivert 91.
 Brun, Gregers, Sgpr. 90. — Gyde Hansdtr. 213. — Jac., Sgpr. 100. — Mads, Hører 100. — Peder Jac.sen 111.
 Brunov, Ingeb. Cath. 96. — Johs. Jac.sen, Sgpr. 93. — Søren, Bgmstr. 96.
 Bruun, Slotsforv. 225. — Bert. Frandsen 105. — Christen 106. — Hans Iversen 213. — Maren Jac.dtr. 104. — O., Byfgd. 178. — Peder Urb.sen, Sgpr. 93.
 Brøndlund, Jens Ped.sen, Sgpr. 90. — Peder And.sen, Sgpr. 81 86.
 Brønsdorf, Margr. Pedersdtr. 209.
 Buchoff, Anna Gise 223.
 Buchwald, Gottfr., Krigsass. 123.
 v. Buchwaldt, Anna J. C. J. 186. — Detlev Chr. 186.
 Buck, Chr. Fr. 222.
 Bugge, Karen Henr.dtr. 113 f.
 Buhl, Hans 204 207.
 Bull, Joh. Randulff 185. — Meta Joh.e 185.
 Buntsen, Andr. 174.
 Busk, Frid., Sgpr. 93 96.
 Bygler, Ulrica Jos. Th. 138.
 Byssing, Anna Soph. 84.
 Bødtcher, Ludv. Ad.(?) 173.
 Bøe, Julius 139 147.
 Bøg, Just, Sgpr. 98.
 Calundan, Hans P.sen 89.
 Calvile, Stephan 208.
 Canariis, Anna Mar. 62. — Fredr. Nic. Mar. 64. — Joh. Nic. 62. — Petra Jac. 62 64.
 Carlberg, Fridthjof 136 f. — Jenny 137.
 Carlsen, Anna Margr. 63. — Lars 63.
 Carisius, Peder, Resident 49.
 Carstensen, Georg 124.
 Casterup, Jørgen, Procurator 24.
 Cetti, Francesco, Artist 132 f. 137 139.
 Charlotte, Prinsesse 200—07.
 Cheldorph, And. Jac.sen 52.
 Chemnitz de Stromberg, Mar. E. 97.
 Christensen, Agnes Joh.e 66. — Anders, Degn 92. — Carl Wilh. Jesp. 66. — Chr., Præst 52. — Laur. 192. — Mads 51. — Mouritz, By-skriver 157 158². — Peter 199. — Seneca 110.

- Christian VIII 200—207.
 Cicignon, Erica Christ. 59. — Erikka Christ. 59. — Joh. Fr. 59.
 Claudius, Magd. Aug. 57.
 Clausen, Mag. 78. — Jacob 29. — (??) Mathis, Guldsmid 156.
 Clementin, Ped. Ped.sen 113.
 Clerk, Joh. Ad. 92. — Sophia 92.
 Cohen, Julius, Musikhdl. 123—125.
 Colbiørnsen, Sl. 183—188. — Andrea 188. — Ane Edv. Joh.e 186. — Ane Edv. Joh.e 186. — Anette M. Chr. 187 f. — Anette Vilh. 188. — Angel. Wigant. 186. — Anne Dor. 186. — Anna Dor. 187. — Anna Jac. Car. Joh.e 186. — Birgit Carla 188. — Bodil Anna Chr.e 188. — Bodil Kirst. 188. — Carl. Chr. P. M. 188. — Carla Dor. 188. — Carol. 185. — Caroline 187. — Carol. Sophie 188. — Chr. 183 f. 186. — Chr., Ass. i Fm. 187 f. — Christiane Carol. 186. — Christiany 188. — Chr.e Marie 187. — Dan. Chr. 187. — Dorothea 188. — Edv. Røring 185. — Engelke Margr. 185 f. — Fred. Bernt 187. — Gerh. 187 f. — Gerh. Fr. Vilh. 188. — Gidske Johanne 184. — Hans Chr. 185 f. — Hans P. Kr. 188. — Helene 184. — Inge Andrea 188. — Jac. Edv. 183² f. 185. — Jac. Edv., Gen.konsul 185 187. — Jac. Edv., Kmjkr. 187. — Jac. Edv. (Barn) 187. — Joh. Chr. 188. — Joh.e Cathr. 184. — Kirstine 184 f. — Louise 187 f. — Maren Olivia 186. — Marie 184 f. — Marie Gen. 185 187. — Marie Ros. 187. — Meta Joh.e 185. — Peder 184. — Ragnh. Kirst. 188. — Vilh. 187. — Wilh. Lis. 186 f.
 Corbey, Conr. 199.
 Cornelisen, Poul 51.
 Cort, Dr. 158.
 v. Cramohn, Sl. 43. — Geronomine Henriette 20 f. — Jørgen Heidenreich 21 f. 38.
 Crawford, Edw. 123. — Maja 123.
 Crøvi de la Roche, Karen 87.
 Cøler, Peder, Mag. 85.
 Dahl, Ane Joh.e 190. — Peder 190.
 Daldorph, Chr. 54. — Margr. Kirst. 54.
 Dalesdatter, Sigrid 71.
 v. Dalwig, Anna Emilie 83.
 Damb, Jens 156.
 Damstrøm, Joh.e Marie 211.
 Danckwart, Gotfr. 198.
 Daniel, Jens, Degn 98.
 Dankelsdatter, Bodil 89².
 Danneskjold, Ulr. Ant. 102.
 Davidsdatter, Cath. 82.
 Davier, Carl Gottl. 199.
 v. d. Decken, Dietr. Gerh. 198.
 Degen, Gidske Joh.e 184. — Heinrich 184.
 Deichmann, Barth., Superint. 90 f.
 v. Dewitz, F. J. 194. — Margrete 20.
 Diderichsen, Ane 190. — C. H. 190.
 Dinesen, Anders, Assessor 179—82.
 Djørup, Sl. 73.
 Dohring, Joh. 198.
 Drechsel, Jul. Ferd. 42.
 Drøs, Herm. Joch.sen 102.
 Due, Anne 85 96. — Bernt, Canc.r. 85². — Jørgen Skeel 97².
 Dunker, Bernhard, Advok. 122.
 Duvenschjöld, Peter, Kyrassér 15.
 Dyring, Anna 188. — Carla Dorothea 188. — Chr. Marius 188.
 Døren, se Dohring.
 Eckersberg 140.
 Ediger, Laurents, Skrædder 46. — Thomas, Bager 46.
 Edinger, Sl. 46—70 222. — Adolph. Nic. 64. — Agnes Anna 67. — Alhed 51. — Alhed Soph. 53 57. — Anna Cathr. 50 70. — Anna Cathr. 52. — Anna Cathr. 52. — Anna Christ. 47. — Anna Dor. 54 57. — Anna Elis. 64 f. — Anna Kirst. 65 f. — Anna Marie 47 53. — Anne Marie 67. — Astrid Elis. L. 66 f. — Baltzer 47 50 70. — Barb. 55 60. — Barb. Mar. 53. — Bened. Cec. 67. — Caroline Henr. 64. — Charl. Frid. 51. — Charl. Frid. 54 f. 60. — Chr. Wilh. 55. — Ede, Baadsmid. 47. — Ellen 52. — Ellen Elis. 53. — Ellen Elis. 59. — Ellen Margr. L. 66 f. — Else Margr. 51 53 68. — Else Margr. 58 61 f. — Erik Nic. Carl 67. — Franc. Jane 62. — Franc. Janna 59 62. — Fred.

- Ludv. 67. — Gorm 67. — Hed. Christ. 64 f. — Henriette 62. — Ingeb. 54 57. — Ingeb. Margr. 57 60. — Inger 66 f. — Inger Elis. 58. — Inger Margr. 58. — Jane Franc. Mar. 64. — Joh. Fr., Skrædderm. 47. — Joh. Vilh. 48 f. 50 70. — Johs., Raadm. 53 f. 57. — Johs. Brod. 52. — Jørg. Vilh. 53. — Kirsten Hedv. 67. — Lor., Prof. 46 49 51 70. — Lor. Key 55. — Margr. Elis. 62 f. — Margr. Kirst. 54. — Maria Anna 51 55. — Martinus 50 70. — Mette 54 58. — Mette Margr. 57. — Mette Vilh. 51 f. 55. — Nap. Bon. 62. — Nicolai, Vinhandler 46 48 70. — Nic., Provst 47² 51 55. — Nic., Tolder 47 50. — Nic. Can. 64 f. 66. — Nicolaus 55. — Peter Nic. 57. — Pet. Vilh. 57. — Petra Fr. 65 67. — Petra Jac. 62 64. — Poul Abr. L. 62. — Poul Abr. Lehn 62 64. — Poul Abr. L. 66. — Poul Dav. Fog 66 f. — Poulina Abr. Henr. 62. — Sim., Fassbinder 47. — Soph. Am. 54 59². — Uldrich Fr. 54 58. — Vigant 53. — Wilh. 47 50 f. 53. — Vilh. 57. — Wilh., Major 58. — Wilh. (Barn) 62. — Vitus 58. — Witus, Landinsp. 59 62. — Vitus P. Abr. L. 64 f.
- Edinger-Jensen, Fam. 47.
- Egede, Carl 65. — Gertr. Hedv. 67. — Jul. Cec. H. M. K. 65. — Morten C. H. 65 f. 67. — Petra Fr. 65 67. — Poul Carl 67.
- Eggers, Povel 81.
- Eggert, Bundtmager 156.
- Ehlers, Etr. 93. — Otto Chr. 12 28.
- Eilschov, Peder 44.
- Elertz, Eiler Jac.sen 81.
- Eliasøn, Jacob, Degn 83.
- Ellenberger, Henr. Andr. 199.
- Elling, Catharinus, Komponist 126. — Hans 114. — Jens 114. — Jens Christensen 215.
- Engelbreth, Inger Christ. Fr. 64.
- Engelbretsdr., Gertrud 85.
- Ennetarff, And. P.sen 156.
- Erichsdr., Mette 52.
- Eriohsen, Jens 91. — Jens, Bgmstr. 89. — Mette 91. — Niels, Dr. med. 85.
- Ernst, Conr. 110. — Joh. Bartr. 114.
- Erslev, Jac. 119 123.
- Eschricht, Dan. Fr. 203 207.
- Esemann, Esmann, Hermann 198.
- Eyls (Eylau), Ant. Günthør 197.
- Faber, Mette Ap. Jac.dtr. 60. — Niels Christensen, Procurator 11.
- Fabricius, Christen Smid 114.
- Fabritius, Sl. 74. — Frid., Stads-
guardein 74. — Frid., Stads-
hauptmd. 74. — Jul. Marie 75.
— Ludv. Fr. Jul. 74. — Olga
Marie 75.
- Falbe, Just.r. 205. — Anna Cath. 185. — Chr. Tuxen 203 207. — Engelke Charl. 205 207. — Engelke Margr. 185. — Joh. Chr. 185.
- Falck, Ernst Ludv. 199.
- Falster, Jørgen Jørgensen 112.
- Farnilius, Fuglefænger, 157.
- Fasting, Sl. 73. — Gert 73. — Hans 73. — I. M. 73.
- Fewkes, Herbert, Mekaniker 149 153 f. — Rosa 139 148 f.
- Find, Chr. Jensen, Degn 84 97.
- Findsdatter, Cathr. 54.
- Fischer, Ob. 185. — Marie Gen. 185 187. — Rosalia 185.
- Foersom, Ellen Margr. 190.
- Fog, Carl Dav. 64. — Hed. Christ. 64 f. — Inger Christ. Fr. 64.
- Fogh, Jørgen, Bgmstr. 87. — Marcus, Byfoged 24. — Marie Dort. 65. — Wolfg. Chr. 221.
- Forbus, Jørgen 16 f.
- Forsberg, jfr. Cetti.
- Forsberg-Cetti, Engel Marg. 132. — Franc. 132.
- Fos, Karen 108.
- Foss, Charl. Frid. 50. — Clara 50. — Hans 110. — Ingeb. 86 89. — Laur., Dr. med. 112 209. — Magd. 110. — Peder 110. — Peder Dav.sen, Tolder 50. — Søster 114.
- Fox, Anders 156.
- Frandsen, Chr. 208.
- de Frankenau, Georg Fr. 97 112.
- v. Friccius, Friederich Carl 220.

PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFT

5DE AARGANG
(NIENDE RÆKKE 3. BIND)
1930

UDGIVET AF
SAMFUNDET FOR DANSK GENEALOGI
OG PERSONALHISTORIE

I KOMMISSION HOS J. H. SCHULTZ ^{A/S}
KJØBENHAVN 1931

Redigeret af Samfundets Skriftudvalg
ved
H. HJORTH-NIELSEN.

TRYKT I UNIVERSITETSBOGTRYKKERIET
(J. H. SCHULTZ A/S)

- Friccius v. Schilden, jfr. Schilden.
 Fridenreich, Janus 106. — Jul. Frid.,
 Provisor 89.
 Friderici, Marie Elisab. 225.
 Fries, Niels Hansen 221.
 Friis, Stiftsbef.md. 82. — Bagge,
 Sgpr. 95. — Charl. Am. 60. —
 Charl. Frid. 54 f. 60. — Christ.
 Herm.dtr. 55. — Christ. Margr.
 60. — Hans, Rebslager 156. —
 Jens, Bgmstr. 26. — Jens 113.
 — Jesper Knudsen 110. — Joh.
 Fredr. 55 60². — Nic., Greve 94.
 — Niels 111. — Peder Arrildsen
 55. — Peter Wilh. 60. — Sara
 Hed. 55.
 Fris, Marten, Hjulmand 157.
 Frølich, Ulr. Eleon. 58.
 Fuchs, Joh. Ludv. 199.
 Fuiren, Führen, Fyren, Did., Baron
 93 109. — Hendrich d. u. 158.
 — Kiersten 156. — Kirstine 109.
 Funch, Hans Chr.sen 114. — Johan,
 Vinhandler 47 49.
 Fyn, Hans Pov.sen, Sgpr. 95.
 Fyren, se Fuiren.
 Fædder, Barb. 56. — Jørg. H.sen
 56. — Maren 56.
 Førslev, And. Math.sen 88.
 Først, Clara 50.
 v. Gabel, Frid., Statholder 88.
 Gade, N. W. 189.
 Gadebusch, Gabr. Pet., Papirmager
 43.
 Gadou, Joach. Tob. 198.
 Galde, Niels 75.
 Galthen, Niels 113.
 Gehe, Vært 140.
 Geismar, Bernt 197.
 Gemynthe, Agnes Joh. 66.
 Gerner, Henrik, Bisk. 90 f. — Karen
 Henr.dtr. 93. — Olve 107. —
 Peder 94.
 v. Gersdorff, Ritmester 14.
 Gersdorff, Fridr. 104.
 Giessing, Chr.f., Sgpr. 83.
 Gillin, Ludvig, Artist 125 f.
 v. Ginckel, Magd. 110.
 Giødesen, Hans, Sgpr. 90.
 Gjedde, Fr., Stiftamtmand 8.
 Gjærn, Niels Erichsøn 81.
 Glud, Povl 112.
 Glørfelt, Postmester 28.
 Goiske, Peder, Sgpr. 86 89.
 Gonzager, Joh.e 110.
 Gottberg, Chr. 198.
 Grabou, Jørg. Henr. 198.
 Grabow, Soph. Hedv. 100.
 Gram, Erich Mog.sen 102.
 Grave, Chr., Sgpr. 84. — Erik, Bi-
 skop 84.
 Griffenfeldt 82. — Charl. Am. 112.
 Griflow, Corn. 52.
 Grill, Abraham, Postkommissær 28.
 Grimberg, Carl Nic. 99. — Niels,
 Dr. 99.
 Grimm, Otto, Musiker 133.
 Groth, Apot. 122.
 Grove, Nordahl 120.
 Grubbe, Margr. 106.
 Grum, jfr. Mortensen.
 Grum, Anne Poulsdtr. 210. — Hans
 Poulsen 209. — Morten 78.
 Grum(b), Povel Jensen 78.
 Grundtvig, IsaaK 177. — Jac. Biørn
 178—82. — N. F. S. 176—182.
 — Niels 177. — Ninne Christine
 180.
 Grüner, Elias 26. — Peter, Køkken-
 skr. 79.
 Grønneberg, Kbmd. 123 126. —
 Harald 140. — Hulda 123 126
 140 f. 146 f.
 Gyberg, Chr. 222.
 Gyldenkrøn, Chr., Baron 84.
 Gyldenløve, Chr. 89 97 112. — Ulr.
 Frid. 98 f.
 de Gyldenpalm, Anna Cathr. Hage-
 rup 185.
 Gyldensparre, Alb. 89. — Charl.
 Am. 89.
 Günther, Andreas 81.
 Hagedorn, Ehlert Nic. 198.
 Hagen, Beata Cathr. 60.
 v. Hagen, Frandtzt 101.
 Hahne, Jørg., Dr. 83².
 Hald, Christen Pedersen, Degn 87.
 — Peder 159.
 Halduor, Peder 159.
 Hals, Gundel And.dtr. 86. — Jens
 Andersen 112 f.
 v. Hamb, Herman 156.
 Hamilton, Alexander H. 187. — Marie
 Rosal. 187.
 Hammer, Jørgen 111.
 Hansdtr., Anna Cathr. 55. — Anne
 209 f. — Anne Kirst. 114. —
 Karen 106.

- Hansen, Anders, Procurator 31—37.
 — Bendix 30 32 34. — Christen 211. — Edvard 124. — Hans paa Skærupgd. 192. — Hans 190. — Jørgen, Sgpr. 222. — Lucas 105. — Maren 65. — Marie 184 f. — Mogens, Sgpr. 210. — Niels 30 32. — Oluf, Etr. 87. — Reinholdt 157. — Sophie 160 162 164 f. 166 170 f. 173 f.
- Happé, Clara, Artist 132.
- Harboe, Hans Mich sen, Kap. 88. — Jens, Geh.r. 102² 109.
 v. Harmz, Peter 39.
- Harreskou, Olga Marie 75.
- Hassell, Carol. 185.
- Hattorf, Anna Rosine 220.
 v. Haven, Chr. 23.
- Haverlund, Jens Jac.sen, Sgpr. 93.
- Haverslev, Hans Laur.sen, Degn 110.
- Hay, Joh. Otto 197.
- Haydn, Artist 130.
- Hedegaard, Chr. Ditl., Dr. jur. 39.
- Hee, Jens 26 f.
- Heering, Chr. 199.
- Hegelund, Dorte Pedersdtr. 210. — Peder, Bisp 210. — Ped. H.sen, Sgpr. 93.
- Heger, Carl, Bibl. 200 203 f. — Christiane 203. — Kamma 200.
- Heinrich, Birg. 186. — Joh. Fr. 186. — Sophie Fr. 186.
- Heisch, Ellen 48 69 f. — Baltser, Remmesnider 48.
- Helt, Chr. 85. — Rebecca 85.
- de Hemmer, Anna 110. — Chrf. 108. — Karen 84.
- Henriksdtr., Kirsten 109.
- Herbst, Lucia 220.
- Herfort, Hans Henr. 60. — Ludv. Nic. H.sen 60. — Maria Anna 60. — Mette Ap. 60.
- Hermandsen, Giert 156.
- de Hertogen, Kbm.d. 220.
- Hertz, Henrik 174.
- Hesemand, Hans 158.
- Hessel, Mads, Sgpr. 90.
 v. d. Hest, Johan 158.
- Hiardemaal, Melch. 87 96 111.
- Hierild, Henr. N.sen 108 f.
- Hierman, Niels Mich.sen 115.
- Hillerslev, Oluf Nielsen 109.
- Himmelstrup, Justitsraad 30.
- Hiort, Ing. Margr. 54.
- Hindtze, Arb.karl 156.
- Hjortsberg, Skuespillerinde 136.
- Hoff, Peder 198.
- Hoffmand, Margr. 114.
- Hoffmann, Hans 76. — Kirst. Rasm.dtr. 56.
- Hofgaard, Gerh. 184. — Kirstine 184 f. — Margr. 184.
- Hofman, Maren 99. — Peder, Assess. 99.
- Holck, Erica Christ. 59. — Flem., Greve 98. — Frid. Chr. 112.
- Holm, Anna Emilie 124 f. 126 f. 129 f. 131 133 135 f. — Ellen Maria 186.
- Holmboe, Niels, Sgpr. 90.
- Holmer, Sara Cathr. 55.
 v. Holst, Adolph Hans 94.
- Holstein, Ulr. Ad., Storkansler 94.
- Holsten-Charisius, Adam Christoph 220. — Magdalene 220.
- Horn, Fr., Højesteretsadvokat 22.
- Hornsyld, Jens 204 207.
- Horsens, Anders Olufsen 223.
 v. d. Horst, Peter H. 198.
- Hosum, Anna 111. — Margr. 108. — Oluf 108.
- Hostrup, Peder, Mag. 10.
- Hou, Anders Nielsen 113.
- Huesingh, Pouell 158.
- Huitfeldt, Frederikke Juliane 220.
- Humble, Anne Chr.dtr. 214.
- Hurtigkarl, Anna Christ. 47.
- Hutfeld, Anne Jesp.dtr. 113.
- Huus, Helle 52.
- Hvas, Mads Mortensen 1.
- Hvid, Abraham, Kap. 98 100. — Anne Kirst. 100. — Laur. Sv.sen, Byfgd. 100.
- Hvidt, Charlotte 174.
- Hviid, Jens Arreboe 206 f.
- Hæckell, Gerdt 70.
- Høpfner-Petersen, Skuespiller 135.
- Hørup, Dorthe Iversdtr. 56.
- Høyer, Mouritz 27.
- Ibsen, Frandtz 156.
- Ild, Samuel Jensen, Sgpr. 82.
- Ivarson, Trond 71.
- Jacobsen, Gross. 188. — Andr., Bgmstr. 100. — Colbiørn 183. — Dorothea 188. — Hertha 65. — Jac. Chr. 120. — Marie Dort. 65. — Niels 65. — Vogn 114.
- Jacobæa, Ingeborg 106 108.

- Jacobæus, Holger, Dr. 98.
 Jantzen, Adam, Sgpr. 221. — Chr. Ehr Gott 222. — Gotthilf Lebe-
 recht 222.
 Jelstrup, Jac. Hansen 105.
 Jensdtr., Mette 89.
 Jensen, Anders, Provst 88. — An-
 dreas, Fotograf 138. — Hedv.
 Antoin., se Madigan Elvira. —
 I. F., Dr. jur. 217. — Mads
 190 f. — Maria Anna 60. — Ma-
 rie 65. — Math., Sgpr. 55 60.
 — Mouridtz 106. — Niels, Degn
 92. — Rosa Andr. Th. 138 146
 153. — Ulrica Jos. Th. 138.
 Jessøn, Thom., Bgmstr. 84.
 Jespersen, Procurator 38. — Tyge
 til Mattrup 91.
 Johansen, Anna Mar. P.dtr. 62.
 Jonas, Chr. Ludv. 197.
 Jones, Elisab. 63.
 Journack, Rosalia 185.
 Juel, Frid. 96. — Jens, Baron 97.
 — Niels 110.
 Juël-Christensen, Astrid E. L. 66 f.
 — Ove Laur. Gødvad, Grosserer
 47 66 f.
 Juncker, Anders 157.
 Junghans, Bagge, Conrekt. 95.
 Juul, Baron 39. — Fred., Ritmester
 85. — Gregers, Oberst 96. —
 Jens, Frih. 91.
 Jürgensen, Fritz 119.
 Jørgensen, Jeppe 44. — Jørgen,
 Skrædder 11. — Lauge 16. —
 Otte 106.
 Kaalund, Just.r. 78. — Else Sørens-
 dtr. 78.
 Kaas, Anne Helv. 86. — Erich
 86.
 Kahl, Mette Nielsdtr. 112.
 v. Kalben, Conr. 199.
 Kall, Hans 104. — Niels 105.
 Kalou, Magd. 89 95.
 Kampmand, Jens Block 108.
 Karmarck, Jens Nielsen 105.
 Karstens, Jørgen 8.
 Kayser, Hans Burch. 199. — Margr.
 Dorth. 199.
 Kellermann, Joh.e Nielsdtr. 184.
 Kiergaard, Hans Jør.sen 91.
 Kiersing, Johannes 221. — Rasmus
 Hansen 221.
 Kierulf, Maren Sør.dtr. 93.
 Kietz, Elis. 63. — Janne Mar. 63.
 — Joh. Albr. 63. — Will. Gottfr.
 Jac. 63.
 Kingo, Thomas 1 2 113 f.
 Kirketorp, Niels Svendsen 83.
 Kitting, Sveder Poulsen 209.
 Kiær, Sidsel Chr.dtr. 49.
 Kiærby (el. Søby), Rasm. P.sen,
 Sgpr. 91.
 Kiærgaard, Hans Jørg.sen 90.
 Klein, Adolph. Nic. 64. — Elisa 64.
 — Fredr. Nic. Mar. 64. — Henr.,
 Sgpr. 85 90 93. — Louise 64. —
 Peter, Amtsforv. 90 f. 106. —
 Peter Can. 64. — Peter Helv.
 64.
 Kleis, Jens Sør.sen 102.
 Kleppinck, Oberstinde 23.
 v. Klingenberg, Paul, Etr. 87.
 Klotaken, Hieron. 112.
 Knackergaard, Gertr. Marie 212.
 Knub, Jens, Amtsforv. 86. — Nico-
 laus 222.
 Knuth, Adam Levin 81 84.
 Koch, Hab. Jac.sen, Sgpr. 85 111.
 Kock, Kiersten 158. — Peder Syv
 111.
 Koefoed, Absal. Hansen 53. — Alh.
 Soph. 53. — Anna Margr. 57. —
 Anna Maria 53. — Conr. Wig.
 53 57. — Frantz 57. — Magd.
 Aug. 57. — Wilh. Elis. 57.
 Koren, Kr., Rigsarkivar 141 f. 143.
 Kortoe, Emil 139.
 Kraase, Laur., Sgpr. 92.
 Krabbe, Anna Sophia 94 99. —
 Barb. Olufsdtr. 75. — Iver 113.
 — Sophie Dorothea 20. — Tage
 20.
 Kraft, O. 179.
 Krag, Dorothea 97. — Fred. Louise
 44. — Friderich, Baron 89 112.
 — Karen 111. — Lars, Katekt
 44. — Margaretha Kirsebom 223.
 — Peder 11.
 Krag-Juel-Vind-Friis, Fr. 185. —
 Jens Carl 185.
 Kragelund, Ped. Ibsen 84.
 Kral, Morten 157 f.
 Krase, Knud 156.
 Kreyer, Cathr. Elis. 54.
 Kriech, Elisab. 47 49 f.
 Kruckow, Andreas, Tolder 51 56.
 Kruse, Anno 75. — Jørgen 209 f.

- Kröger, Samuel Goth., Postkommis-
sær 28. — Simon 79.
- Krøger, Joh. 79.
- Kühl, Claus, Kateket 44.
- Kræsen, el. Kræsing, Jørgen 51.
- Kukauský, Chr. 197.
- Kølichen, Thyre Beata 90 f.
- Lambrecht, Gen.fabrikør 192.
- Landorph, Barbara 49 51. — Broder
114. — Hans Br.sen 49. — Hen-
ning 115.
- Landsberg, Gerh. Conr., Oberstl. 88.
- Lang, Knud, Byfgd. 92. — Rasm.,
Sgpr. 86.
- Lange, Chr. 105 107. — Hans, Vice-
landsd. 85 89.
- Langebech, Frid. 92².
- Langebek, Jac., Sgpr. 86 92².
- Langeland, Dines Hansen, Sgpr. 224.
— Jacob 117.
- Langius, Chr. Wilh.sen 97.
- Langsted, Preben, Procurator 31.
- Larsen, Bodil Kirst. 188.
- Lassen, Mag. 78. — Bendix, Com-
raad 84. — Jens, Canc.r. 100. —
Jens Hansen 194. — Laur.,
Rdmd. 99² f. — Lyder, Sgpr. 91
114. — Thøger 110.
- Lasson, Anna Margrete 23. — Chr.,
Canc.r. 23.
- Laub, Anna Dor. 54 57. — Hieron.
54. — Hieron., Sgpr. 204 207. —
Joh.a Just. 54.
- Laurentin, Anna Cath. 225.
- Lauridsen, Anders 214. — Anna
Cathr. Hansdtr. 88. — Hans 192.
— Hans, Organist 88 109. —
Henr. 114. — Jørgen, Degn 107.
— Laur., Degn 107. — Niels,
Herer 101. — Søren, Kap. 110.
- Leegaard, Chr., Etr. 224. — Magd.
Soph. 224.
- Leegardt, Oberst 99. — Ulr. Frid. 99.
- Leermann, Ananias, Sgpr. 89.
- Leers, Math. 51.
- Lehe, Hans 25.
- Lehn, Sl. 46. — Abraham d. æ. 51
54. — Abr. d. yngre 54 59. —
Cathr. Elis. 54. — Cathr. Margr.
59. — Erikka Christ. 59. —
Ingeb. Dor. 59². — Johan, Vin-
handler 46. — Joh. Wilh. 59. —
Poul Abr. 59. — Sophia Am. 54
59². — Soph. Am. 59².
- v. Lehsten, Wolff Friedr. 115.
- Lælius, Chr. Mort.sen, Bgmstr. 86.
— Fridr. 107 f.
- Leinwig, Hans Sørensen 52. — Ma-
ren Pedersdtr. 211. — Søren
Chr.sen 52.
- Lennert, Jul. Hedv. Eras. 66.
- Lente, Joh. Hugo 198.
- Lerche, Adam Caspar 3 25 39. —
Appolonie 25. — Christian, Kap-
tajn 20. — Dines, Bgmstr. 3. —
Jac. 44. — Joh.e Marie 3 38 f.
— Poul Dinesen, Præst 45.
- Lerke, Peder 81 f.
- Leschle, Anna Eleon. 82. — Anne
Sabine 82.
- Lesser, Secr. 113.
- Leth, Christopher Henning Hansen
1. — Gidske Eriksdtr. 183.
- v. Lewenklay, Barb. Hel. 83.
- Levetzau, Margrete 20.
- Levetzov, Theod. 100.
- Levy, Bernhard 135. — Ludovica
135.
- v. Lexmond, Birg. 186.
- Lieber, Jost, Blegmand 156.
- Liime, Hans, Sgpr. 89.
- Linholt, Anna Jespersdtr. 1.
- Linker, Georg, Resident 88.
- Liliencron, Andr. Paul., Canc.r. 92.
- Linde, Anna Marg. 106. — Christen
106.
- Lindegaard, Anna Dor. 113.
- Lintrup, Søren 107.
- Lip, Corn. Olufsen 100.
- Lodberg, Jac. 81 101 103. — Chri-
sten Jensen, Bisk. 13.
- Lohmann, Johs., Artist 129 f. 135.
- Lomborg, Matth. Cl.sen, Sgpr. 93.
- Lomholt, Sl. 189—95. — Anne
Madsdtr. 190 194. — Hans Jen-
sen d. a. 190 f. 194 f. — Hans
Jensen d. y. 189 194. — Mads
Nielsen 190 f. 193 f. 195. — Mads
Pedersen 190 194 f. — Søren
189.
- Lorck 174.
- Lorentzen, Jacob 222.
- Loriok, Thomas 157.
- Lucasdtr., Mette 105.
- Ludewigs, Anna 51.
- Luja, Karen 111. — Laur. 7 9
42.
- Lumholt, -holtz, se Lomholt.

- Lumholtz, Bogh. 194. — Ane 190. — Ane Joh.e 190. — Anne Joh.e 190 192. — Anne Margr. 194. — Bodil 190. — Ellen Margr. 190. — Joh.e Lucia 190 193. — Joh.e Lucie 194. — Lauge 190 192. — Mads 190. — Mathias 192. — Nicolai, Biskop 192. — Niels 190 f 192 f.
- Lund, Anders Nielsen 101. — Anna 188. — Chr., Etr. 103. — Emilie Ang. Cec. 66. — Hans Hansen, Oversk. 192. — Hans Ped.sen, Sgpr. 95. — Inger 66 f. — Joh.e Lucie 194. — Knud Ludv. 66. — Simon 224. — Wibecke 103.
- Lunge, Michel 104 107. — Niels 107. — Sør. N.sen 100.
- Luxdorph, Bolle, Oversekr. 81. — Peder 101.
- Lyder, Pottemager 157.
- v. d. Lühе, Overhofmesterinde 184.
- Lyngby, And. Nielsen 105 113.
- Lynge, Jac. P.sen, Præst 51. — Søren 193.
- Lütken, Anne 38. — Otto Diederich 38.
- Maack, Berent 186. — Ellen Maria 186. — Wilh. Lis. 186 f.
- v. d. Maase, Fred. Herm. Rostgaard 186. — Maren Oliv. 186.
- Mackeprang, Boghdl. 125.
- Madelung, Lauritz Wilh. 65. — Maren 65. — Marie Em. 65. — Peter Wilh. 65.
- Madigan, Artist 127 137. — Elvira 127 137.
- Madsen, Christen, Kap. 100. — Louise 124. — Niels, Sandemand 190 f. 195.
- Malling, Mich. Mich.sen 100.
- Mandixen, Mour. 93.
- Marckvat, Chr. 78.
- de la Mare, Sl. 43. — Geronomine Henriette 20 f. — Sophie Dorothea 20.
- Marselis, Const., Baron 84.
- Marsuigh, Jens 157.
- Martfelt, Aug., Bgmstr. 39.
- Mathiesen, Peter 198.
- Matthiesen, Konsist.notar 117.
- Mavor, Corfitz Ernst 101.
- Mechlenburg, Anna Cathr. 52. — Niels 52.
- Meding, Andr. 62. — Andr. Gottl. 63. — Anna Margr. 63. — Carl Ad. 63. — Chr. Hen. 63. — Jac. Elis. 63. — Jane 62. — Janne Mar. 63. — Joh. Jac. 62 f. — Joh. Jac. 63. — Margr. Elis. 62 f. — Paulina 63. — Tyge Andr. 63. — Vilh. Aug. 63. — Vita Vilh. 63.
- Mehrn, Jac. Nielsen 52.
- Mejer Reinhold, Etr. 95 f.
- Meller, Joh. 51.
- Mensinga, Vintapper 139.
- Mentzer, Felix Chr. 96.
- Meulengracht, Jac., Sgpr. 93. — Jørgen 89. — Karen 102². — Margr. 95.
- Meyer, Hans, Etr. 223. — Ingeborg 223. — Johan 223.
- Michelbecker, Anna Maria 53. — Else Margr. 51 53 68. — Wigand 49 51.
- Michelsen, Chr., Statsmin. 143. — Jacob 156. — Jens 85. — Oluf 109.
- Moesberg, Palle Hansen 103.
- Mogensen, Mads 82.
- Mommsen, Theodor, Prof. 216—19. v. Monjou, Frk. 220.
- Monrad, Anna Cathr. 58. — Anna Cathr. 62. — Bol. 58. — Elias 62. — Else Margr. 58 62. — Fr. 58. — Fredr. 62. — Hans Didr. 58 62.
- Moreau, Envoyé 113.
- Mortensen, Christoph 198. — Paul, Bisp 209 f.
- Morville, Gert, Mag. 98.
- Moss, Margr. 184.
- Moth, Geh.r. 81. — Am. Margr. 84. — Math., Geh.r. 84.
- Motzfheldt, Peter, Rdmd. 103. — Peter, Major 88 103.
- Mouridtzdr., Dorot. 106 f.
- Mouridzzen, Hans, Hører 101.
- Mouritzen, Joh.e Cathr. 184. — Morten Engelbr. 184.
- Mourier, Sl. 73. — Moise 73.
- Mule, Anna 42. — Barb. Nielsdtr. 112. — Claus 109. — Elisabeth 78. — Erik 42. — Pernille 10.
- Mulenius, Hans Pedersen 110.
- Mumme, Chr. 102 112. — Maren Thomasdtr. 214.

- Munch, Else 55. — Jens 156. — Laur. 222.
 Munch, Hans, Bisk. 83. — Hans 158. — Laur., Gen.maj. 102 104.
 Muncke, Joh.a 58.
 Mund(t), Henr. Rosenvinge 198.
 Mundelstrup, Jens, Rektor 94 f.
 Munderloe, Alexander 99. — Anth. 100.
 Munk, Erik, Adm. 72.
 Murmand, Christen 157. — Hendrich 157.
 Mus, Mariche Jørg.dtr. 102.
 Must, Jacob 106.
 Muus, Anthoni, Sgpr. 93 105. — Chr., Biskop 3 41 101 103.
 Müffelmann, Alvilde 160—75. — Thora 162.
 Mygind, Kapellan 29. — Berthel, Sgpr. 88.
 Mühlheim, Hans Wulff 101 103.
 Mylius, P. B. 54.
 Müller, Chr.Rud.Biskop 2. — Johan 115.
 Møldrup, Birg. Jørgensdtr. 214.
 Møller, cand. theol. 173. — Abild 224. — Carl Chr., Komponist 123. — Ditlev, Sgpr. 110. — Hans, Bedemand 16 f. — Hans Peter, Møller 224. — Ina 65. — Johs. Goth. 65. — Marie 65. — Mette Jørgensdtr. 30—32 34 44. — Petrus Chr. 221.
 Mørch, Mogens 10.
 Mørck, Buold 156.
 Nansen, Hans 51. — Hans, Amtmd. 91. — Sophia 55.
 Nathan, Em., Artist 134.
 Naur, Elias, Prof. 8 10 42 49. — Pernille 10.
 Nebsager, Eskild EL 49.
 Neergaard, D. 207. — Engel Marg. 132.
 Nepomucky, Musiker 133.
 Neuendam, Melhdl. 118.
 de Neufville, se de la Roquette.
 Neumann, Peder, Violinist 131. — Wald., Musiker 135.
 Nielsdtr., Anne 214. — Anna Magd. 63. — Anne 113. — Anne 190 194. — Edele 88². — Dorthe 89. — Karen 115. — Kirsten(?) 190 194.
 Nielsen, Anders, Procurator 11. — Andreas, Rytter 15. — Anna Elis. 64 f. — Anna Petra Hel. 65. — Axel Chr. Peroh 64 f. — Axel Poul Chr. 65. — Fredr. 64. — Fredr. Axel 65. — Gunde, Sgpr. 100 f. — Hel. Kirst. Hans. 64. — Hertha 65. — Holg. Ad. Nic. 65. — Ida Mar. 65. — Ina 65. — Knud, Degn 94. — Lauge 190 f. 192. — Lauritz, Dr. 144. — Marie Em. 65. — Niels 125. — Niels til Enderupl. 115. — Peder, Degn 98.
 Nilsson, Kristina 130.
 Nissen, Anna Agatha 61. — Christ. Magd. 61. — Else Margr. 58 61 f. — Joh. 61. — Mette 61. — Peter d. æ. 58. — Peter d. y. 58 61. — Peter 61. — Peter 61. — Ulrich Fr. 61. — Ulr. Frid. 61.
 Nold, Chr. 108.
 Norby, Pehr Bengtson 117. — (Ronander), Thomas P. 117. — Søren 117.
 Norman, Victor 135.
 Nors, Kjeld And.sen, Stud. 88.
 Nybbe, Peder 156.
 Nyborg, Christen 103.
 de Nye, Florenz 199.
 Nørager, Chr., Raadmand 30—32, 37 f. 44. — Jacob 44.
 Nørkjær, Hans Laursen 190 192.
 Obeling, Anna Nielsdtr. 111.
 Oehlschlæger, Adam 204. — Christiane 203.
 v. Oldenburg, Ad. Georg 197. — Joach. Didr. 197.
 Olsdorff, Alb. Christensen 112.
 Olsen, Margr. 65.
 Olszen, Hans 222.
 Olufsdatter, Inger 210.
 Olufsen, Anders, Bgmstr. 210. — Evert, Degn 98 f. — Jens, Sgpr. 209.
 Olzensen, Serg. 197.
 v. Oppen, K. R. A. 220.
 v. Oppen-Schilden, Ad. Rud. Wilh. 220 f.
 v. d. Osten, Dor. Magd. 58. — Ingeb. Margr. 57 60. — Jac. Fr. 58. — Joh. Fr. 60. — Joh. Fr., Kopist 61. — Mathias 69. — Otto Fr. 58 60. — Ulr. Eleon. 58. — Ulr. Eleon. 61. .
 Ostenfeldt, Erik, Sgpr. 85.

- Otte, Guldsmid 156.
 Ottedtr., Margr. 112.
 Ottosen, Hans, Kannik 210.
 v. Oyenhausen, Marie Elis. 197.
 Paarup, Severin 198.
 Pachs, Holger 82 111. — Henrica Elis. 111.
 v. Pagelsen, Hans Aug. 99.
 Paludan, Maren Hansdtr. 56. — Søren, Mag. 96² 106.
 Pandrup, Peder, Sgpr. 86.
 Parsberg, Gudde 111.
 Parup, se Paarup.
 Paulsen, Lorents 70.
 Paustian, Hulda Wilh. Ant. 118. — Ludv. M. 118 f.
 Pavolofsky, Anna Christ. 47.
 Pedersdtr., Anna 51. — Anne 106. — Christence 85. — Dor. 96. — Mette 54.
 Pedersen, Anna Hedv. Ed. 67. — Ellen M. L. 66 f. — Erik, Forpagter 213 f. — Henning Ed. 67. — Inger Margr. Ed. 67. — Jens, Bartskeer 208. — Jens, Degn 98. — Jul. Hedv. Eras. 66. — Math. 66. — Otto Chr. 66 f. — Peder 209. — Poul Math. Ed. 67.
 Pedersøn, Jens, Lagmand 71 f.
 Perch, Hel. Kirst. Hans. 64.
 Person, Hans paa Andenes 72.
 Persøn, Jens til Tjøtta 72.
 Petersen, Urtekr. 173. — Caroline 187. — Carsten 223. — Eiler, Major 38. — Eleon. Jens. 65. — J. Magn. 121. — Lars, Gdmd. 188. — Lovise 62. — Theodor, Arkæolog 151.
 Petit, Charles 173. — Emil 173.
 Pettersen, Hjalmar 144. — Jonas Kirsebom 223.
 Pieters, se Petersen.
 Pilegaard, Jens, Procurator 29 f.
 Piper, Joh.e 184. — Johanne Cathr. 184. — Pet. Chr. 184.
 Pipper, Key Henr. 94 108.
 v. Plessen, Chr. Siegr. 86 f. 102 104. — Sam. Chrfl. 87.
 Podebusk, Mour. 100. — Ursula Mar. 100.
 v. Poell, Agneta Amalia 20 28. — Gustav Ehrenreich 20. — Sophia Dorothea 20 28.
 Pogwisch, Amtmand 88.
 Pontoppidan, Abild 224. — Børge Dinesen, Sgpr. 224. — Charl. Am. 224. — Chr. Joch., Kartograf 225. — Jørg. Dinesen 224. — Ludv., Sgpr. 100. — Magd. Soph. 224. — Mar. Elis. 225. — Mette Din.dtr. 224. — Pern. Din.dtr. 224.
 de la Pottrie, Jacq. Duval 198.
 Povlsdtr., Anne 190 f. 192 194.
 Poulsen, Povelsen, Povlsen, And., Kap. 93. — Clem., Sgpr. 91 99. — Corn., Sgpr. 51. — Laur. 113. — Peder 192.
 v. Preen, Ide Lorenzdtr. 75. — Lor. Cort 75.
 Prentzler, Otte 112.
 Printzler, Frid., Sgpr. 93. — Gedske Jensdtr. 99. — Jens, Sgpr. 97.
 Pritzbuier, Stiftamtmand 26.
 Putbusch, se Podebusk.
 von Poyecht, Johan 158.
 Qvislin, Laur., Sgpr. 92 f.
 Raabe, Engelhard 198.
 Rafn, Jens 158. — Jens, Plidtzkarl 158. — Niels 108. — Oluf, Skolapper 158.
 Rahbek, Kamma 200.
 Ramus, Apolonia 38. — Chr. 13 29. — Jacob, Provst 39. — Magd. Cathr. Chr.dtr. 55. — Melchior 19 38 f.
 Randers, Jens, Kedelsmed 158.
 Randulf, Bente 86.
 Rantzau, Chr. 198. — Chr., Stiftamtmand 26. — Henr. Siegr. 139. — Margr. 84.
 Rasch, Claus, Præsident 2.
 Rasmusdatter, Joh.e 190 f.
 Rasmussen, Andr., Sproglærer 116. — Hans 106. — Jens 55. — Laur.e Elis. 116. — Matth., Landcom. 101.
 Ratlow, Ide 94.
 Ravn, Cath. 91. — Jul. Cec. H. M. K. 65.
 Rebach, Jacob 16.
 Rebstrup, Ingeborg 54 57. — Niels Sørsen 54.
 Reenberg, Claus Chr., Sgpr. 86² 94 98. — Frandt 111. — Jens, Rektor 96. — Peder, Bgmstr. 86 91. — Ped. Clsen, Sgpr. 85 f.
 Reetz, Holger, Etr. 87. — Knud 111.

- Reitzer, Stephan, Prof. 97².
 Revenfeldt, Conr. 109.
 Reventlow, Anna Marg. 82. — Christ. Sophia 94. — Conrad, Storkansler 82 109. — Ditl. 101.
 Rhode, Joh. 198.
 Rhodius, Johan 213. — Jørgen, Rektor 95.
 Rhumann, Arnold, Mag. 89. — Bodil Wulfg.dtr. 52.
 Rhuus, Chr., Bgmstr. 87 96 111.
 Riber, Jacob, Underfoged 30—34.
 Rimsøe, Hans 83.
 Risom, Jens Larsen 191.
 Rodrigvetz, Carol 112. — Maria Sibylla 112.
 v. Roepstorff, Claus Ulr. 199.
 Ronander, Anna 147. — Anna Emilie 124—127 129—131 133 135 f. — C. W., Organist 147. — Carl Fr. 116 118. — Hulda Wilh. Ant. 118. — Jacobine Poul. 116 118—20 122 124 f. — Jens 117. — Jens, Sgpr. 117. — Joachim 117. — Johan 116 f. — Jøns 117. — Laurine Elis. 116. — Rosa 139 148 f. 154. — Rosa Andr. Th. 138 146 153. — Thomas, Guldsm. 117. — (Norby), Thomas P. 117. — Victor 116—154. — Victor 147.
 Rondal, se Rouendal.
 de la Roquette de Neufville, Kapt. 199.
 Rosenberg, Sl. 208—15. — Baadsm. 215. — Anne Dorteia 211. — Anne Frandsdtr. 213. — Anne Hansdtr. 212. — Anne (Katr. Dort.) 212. — Anne Nielsdtr. 209. — Barbara 208. — Barb. Nielsdtr. 209. — Barb. Pedersdtr. 209. — Birg. Joh.e 212. — Cecilie 213. — Christen 214. — Christen Humble 215. — Dorteia Margr. 211. — Elsebe 214. — Engel Lucie 215. — Frands (Barn) 212. — Frands Hansen 210 f. — Frands Nielsen 209 f. — Frands Nielsen 213. — Gertr. Marie 212. — Gyde 213. — Hans, Bartskeer 208. — Hans Chr. 212. — Hans Frandsen, Lect. theol. 210. — Hans Frandsen, Sgpr. 211. — Hans Hansen 208. — Hans Hansen 211. — Hans Tøgersen 214. — Joh.e M. 211. — Jørgen Hansen 214. — Karen Tøgersdtr. 214. — Karen Thøgersdtr. 215. — Laurids Borch 212. — Laur. Thøgersen 215. — Laurs 212. — Lene Hansdtr. 212. — Maren 211. — Maren 215. — Mette 213. — Mette Marie 211. — Niels (Jens) Hansen 208. — Otte Jensen, Raadmd. 91. — Peder Hansen, Rektor 212 f. — Peder Hansen 212. — Pernille Kirst. 212. — Sveder 215. — Thøger Christensen 215. — Thøger Svedersen 215. — Tøger Nielsen 214.
 Rosencreutz, Hans, Etr. 87².
 Rosendal, Tobias 157.
 Rosengreen, Louise 187 f.
 Rosenkilde 173.
 Rosenkrantz, Anne Christ. 113. — Christian, Amtmand 14 f. — Fred. Louise 44. — Iver 104. — Jens 113. — Justina Cath. 83. — Mette Margr. 112.
 Rosenmeyer, Peder 106.
 Rosenstand, Bod. Margr. 86 89. — Peder 108.
 Rosenvinge, Else Kristine 10.
 Rosenørn, Chr. 84. — Peder 110.
 Rosing, Hans, Biskop 83 f. 86.
 Rosted, Mandix 182.
 Rostgaard, Frid. 109.
 Rostvig, Hans Finsson 71.
 Rothe, Anne Ros. 63.
 Rouendal, Hans 198.
 de Roujoux 134.
 Ruerstorff, Lieutn. 198.
 Ryberg, Engelke Charl. 205 207. — Joh. Chr. 207.
 Rydquist, Joh. Carl 134.
 Ryegaard, Dorteia Margr. 211. — Sør. Chr.sen 211.
 Rygh, Karl, Arkæolog 142.
 Ryssing, Rasm. 84.
 Rødegaard, Niels Knudsen 23.
 Røepstorff, Carl Henrik Ad. 203 207.
 Røer, Adam, Lædergarver 156.
 Rømer, Ole 1 85.
 Rønne, Alb. 190 193. — Bodil 190 193. — Bone Falck 192 f.
 Rørdam, Holger 175.
 Røring, Anna Dor. 183. — Edv. P. 183. — Gidske 183.

- Samsbuigh, Niels, Tømmermand 156.
 Sandberg, Anne Cathr. 224. — Hans
 Larsen, Klokker 223 f. — Niels
 224. — Ole Nilsen, Pr. 223 f.
 Sandbjerg, Helv. 91.
 Sandroe, Gabriel 104.
 Sars, Ernst 143.
 Sass, Niels, Kap. 44.
 Saxtorph, Joh. Sylv. 204 207.
 Schaaning, Bendt, Vognmd. 158.
 Schaarup, Charl. Am. 224. — Jørgen,
 Kap. 224.
 Schacht, Matth., Rektor 92.
 Schack, Hans, Greve 82.
 v. Schack, Hans, Ritm. 197.
 Schade, Bod. Soph. 108. — Gust.
 Wilh. 199. — Hans, Resid. 113 f.
 — Peder, Mag. 89 114.
 Schaldemose, Math. Chr. 204 207.
 Schalsdorff, Jens Jensen 224.
 Schammelsen, Christian 156. — Jens
 158.
 Schandorph, Holger, Mag. 82 92.
 Scharffenberg, Dor. Magd. 58. —
 Joh. Just. 54.
 Schass, Samuel 218.
 Schild, Gerd, Organist 220. — Lu-
 dolf, Organist 220. — Melchior,
 Organist 220.
 Schilden, v. Schilden, Anna Henri-
 ette 220. — Christian Friedr.
 Friccius 220. — Emilie Friccius
 220. — Friedrich Bodo 220. —
 Fridr. Juliane 220. — Hans Hein-
 rich Friccius 220. — Heinrich
 Andr. 220. — Jakob. Chrif. 220.
 — Johann Erich 220. — Joh.
 Friedr. Wilh. 220. — Magdalene
 Friccius 220. — Rosalie Friccius
 220.
 v. Schilden-Huitfeldt, Hans Heinr.
 220.
 v. Schinckel, Lars 199.
 Schløff, Hans 214.
 Schmettau, Am. Ulr. Fr. 186.
 Schmidt, Chrif. Otto, Hører 90 100.
 Schmith, Joh. Eiler, Mag. 95.
 Schmäling 201.
 Schnell, Hans Henr. 208.
 Schotte, Hans, Hattemager 158.
 Schou, Christopher, Vinhandler 39.
 — Oluf Olufsen 11.
 Schousbo, Hans Nielsen, Sgpr. 211.
 — Maren 211.
 Schow, Anne Ros. 63. — Carl 63.
 — Jac. Elis. 63. — Niels I. sen 63.
 Schrader, Joh. 55. — Sara Hede-
 v. 55. — Soph. 55.
 Schrøder, Artist 125. — Mich. Otil.
 61.
 v. Schubart, General 14.
 Schubart, Korporal 15.
 Schultheiss, Artist 132.
 Schumacher, Cath. 87. — Pet., se
 Griffenfeldt.
 Schupp, Chr. 54.
 Schwane, Thomas 98.
 Schwartz, Georg (Friedr.) 199.
 Schwertfeger, Fredr. 198.
 Schüele, Schuele, Apollonia 76. —
 Hans 76. — Leonhardt 76. —
 Sixt. 76.
 Schüle, Barbara 76. — Leonh. 76.
 Schülein, Hans 76. — Melchior 76.
 Schülen, Apollonia 76. — Hanss 76.
 Schülin (eller Schülein), Johs. 76.
 Schütte, A. Th. 207.
 Schytte, Anne Chr. 224. — Knud
 Nielsen, Sgpr. 223 f.
 Schönaich-Carolath, Emil 221.
 Seerup, Jul. Marie 75. — Jørgen,
 Rektor 212. — Matthias 18. —
 Niels Jørg. sen 213.
 Sehestedt, Geheimeraadinde 39. —
 Christian, Stiftamtmand 14. —
 Chrif., Oversekr. 93. — Kield Krag
 111.
 Seidelin, Ivar 206 f. — Ivar Jacob
 205 207. — Jac. 83. — Valentin
 Peter, Provst 200—207.
 Selboe, Jens Chr. 204 207.
 Selgensdtr., Maren 94 108.
 Selmer, Byfoged 29 f.
 Sengeløse, Peder N. sen, Sgpr. 81.
 Serup, Jørg., Prof. 97.
 Simonsdtr., Cathr. 56.
 Sinding, Jac., Sgpr. 86.
 Siuf, Oluf Hansen 100.
 Skade, Kirsten 88.
 Skallerup, Barbara Hansdtr. 208.
 Skeel, And., Kapt. 103. — Birg. 88.
 — Christen, Sgpr. 85. — Christen
 Ot. sen 86. — Chrif. 83. — Jørg. 82.
 Skive, Anders, Sgpr. 94.
 Skjolderbånd, Sl. 71 f. — Jens Pers-
 søn til Bro 71 f.
 Skou, Rasm. Jac. sen 93.
 Skyt, Lars, Foged 71.

- Skytte, Christen, Sgpr. 95. — Wi-
becke 95.
- Snedsted, Povel Jensen 111 114.
- Snid, Jens 156.
- Sollensløf, Elseb. Joh.dtr. 102.
- Sommer, Bol. 58. — Chr. O. 222.
— Joh.a 58. — Otto 58. — Pe-
der 112.
- Sommerfelt, Rektor 154.
- Sparre, Svend, Sgpr. 104.
- Spielderup, Jac. Olufsen 103.
- Spliid, Jens, Sgpr. 104.
- Stabell, Elisa 64. — H. K., Prof.
152.
- Stalheim, jfr. Grønneberg.
- Stampe, Franc. Janna 59 62. —
Henr., Sgpr. 95. — Karen 59.
— Lisbeth 95 f. — Oluf 59.
- Steckler, Lieutn. 199.
- Steen, Hans 156.
- Steenberg, Else 78. — Thom. 78. —
Thom. Kingo 77 f.
- Steensens, Charl. Am. 115. — Joch.
Chrf. 115.
- Steffensen, Anne Marie 123.
- Stenløse, Otthe Jørgsen, Sgpr. 83.
- Stellwagen, Lieutn. 199.
- Stiegler, Oscar 138.
- Stierncrantz, Postkommissær 28.
- Steurch, Lorendtz, Oberst 83.
- Stibolt, Johannes 222.
- Stockenstrupp, Anders, Kvart.mstr.
222. — Iøran 222.
- Stockfleth, Sl. 73 76. — Stiftamtmand
21. — Chrf. 74. — Eggert 73 f.
— Will. Walker 74.
- Stork, Hans 109.
- Storm, M. 173.
- Stoud, Ludv., Biskop 85.
- Stub, Ambrosius 21 44. — Bertel
Iversen 56².
- v. Støicken, Abig. Mar. 105.
- Suhm, Amtsforv. 113. — Peter Fr.
151.
- Suhr, Bernt, Sgpr. 88.
- Svane, Hans, Bisk. 71.
- Svendsen, Christen 113.
- Syv, Peder 102.
- Søby (eller Kiærby), Rasmus, Sgpr.
91.
- Søebøtke, Hans Jac. 101.
- Søndbjerg, se Sandberg.
- Søndbjerg, Oluf Nielsen 223.
- Sørensdatte, Anna 56.
- Sørensen, Anker, Sgpr. 89. — Asta,
Artist 130. — Michel, Arbejds-
karl 47. — Søren d. æ. 56.
- Tanche, Elsebe Joh.e 96. — Hans,
Sgpr. 96. — Laur. Hansen 90 103.
- Tausen, Kirstin 51 68.
- Tegner, Adolph 153. — Anne Marie
122. — Chr. Mart. 118 123 138
141 147. — Fedor Ferd. 122 126
140 146 f. — Fr. Chr. 118. — Hans
118. — Hulda 122 f. 126 140
146 f. — Is. Wilh. 118 120 123
135 153. — Jacobine Paul. 116
118 f. 120 122 124 f. — Maja 123.
- Teilgaard, Rasm. 107².
- Tersling, Hans 184. — Kirst. 184.
- Thaarup, Lorentz 124.
- Thaulow, Grosserer 143.
- Thestrup, Frantz, Rektor 2. — Ka-
ren 59.
- Thisted, Gunde Thøgersen 104.
- Thoermer, Tegner 173.
- Thomassen, Henr. 109. — Peder,
Degn 109.
- Thomsen, Birg. 52. — Christen 20.
— Chr., Konf.r. 121 f. 150 203
207. — Friedr. 197. — Jens,
Bgmstr. 52. — Margr. 197. —
Tøger 104.
- Thorkelin, Emilie Ang. Cec. 66.
- Thormøhlen, Jørgen 51.
- Thornæs, O. K., Redaktør 148.
- Thorson, Johan 113.
- Thott, Knud, Geh.r. 87 f. 100 103.
- Thuesen, Jac., Degn 84.
- Thøgersdatte, Karen 208.
- Tichou, Jens 54. — Margr. Kirst.
54.
- Tisdorph, Rebecca Ludv.dtr. 52.
- Tistorph, Mich. Henr.sen, Sgpr. 95 f.
- Tivander, Knut, Skuespiller 138.
- Toldorph, Peter 114.
- Tommerup, Major 10. — Else Kri-
stine 10.
- Topp, Sig. Wilh., Pr. 96 105.
- Tordenskjold 54.
- Trampe, Anne Dor. 186. — Am.
Ul. Fr. 186. — Fr. Chrf. 186. —
Sophie Fr. 186.
- Trans, Oluf, Kap. 96.
- Trever, Marie 199. — Nic. 199.
- Trolle, Frantz 21 f, 24 39. — Frid.,
Baron 94 f.
- Trondhjem, Louise 64.

- Tunge, Mortten 156.
 Tversted, Palle Madsen 108.
 Ulfeld, Mogens 156.
 Ulfeldt, Margr. 110.
 Unger, Henr. 109. — Rud. 198.
 Urne, Chr. til Søgaard 94 99. —
 Chr. Jørgen 199. — Joh. 85.
 Ursin, Elsebe Magd. 112. — Niels,
 Sgpr. 85.
 Wad, G. L. 77.
 Wagner, Jac., Apot. 224. — Mette
 224.
 Wahlbom 136.
 Vallars, Kierstinne 156.
 de Vald, Claus 156. — Lisebeth 156.
 Walldbye, Christen 158.
 v. Wallmoden, Cathr. Margr. 59. —
 Chrf. G. 59². — Hans G. 59.
 Walter, Chr. 183.
 Wandel, Anne 94. — Anne Margr. 93.
 Wandel, Joh. Ernst 109.
 Wandet, Pov. Nielsen, Degn 92.
 Wang, Jens 112.
 Warberg, Jens 16.
 Ware, Søren, Mag. 85.
 Weber (Webow), Anna Cath. 78.
 Vedel, Anders Sør.sen 209.
 Wegerslev, Christen, Prov.forv. 95.
 Weiss, Hans Peter 198.
 Welhaven 173.
 Werckmester, Joh.e 111.
 Werliin, Julie 166.
 Wessel, Eylert 83 101.
 v. Westen, Peter, Apot. 95.
 Wiborg, Herredsfgd. 77. — Carl 77.
 — Rasmus, Prok. 77.
 Wibrand, Voldmester 157.
 Wichfeldt, Kammerherre 171.
 Wichmand, Jørgen 106. — Mette 106.
 Widberg, Laur. 110.
 Widtzleff, Søfren 158.
 Viedtzløf, Jens 158.
 v. Vieregge, Carl 198.
 Wilhjelm, Sl. 73.
 Wilholt, Povl Iversen 113 f.
 Willadsen, Peder, Biskop '89.
 Willumsdatter, Mette 49.
 Willumsen, Thekla 127.
 Wind, Fr., Stiftsbef.md. 82 103. —
 Heinrich, Violinist 133. — Nico-
 lai, Canc.r. 90.
 Winding, Barb. Mar. 101. — Peder,
 Asses. 101.
 Vinding, Rasm. 106 108.
 Windtz, Oberstlieutn. 21.
 Winicke, Gert, Sgpr. 102.
 Winther, Winter, Chr. Jensen 214 f.
 — Jens 108. — Chr., Digter 160
 —75. — Jens, Mag. 82. — Julie
 166.
 Wissing, Jens, Kammerraad 86.
 Witberg, Oberstlieutn. 83.
 With, Regimentskirurg 77. — G. C.,
 Prof. 77. — Jens Jensen 77.
 Withaer, Anna Sophie 199. — Hans
 Jac. 199.
 Vittinghof, Cath. 83.
 Wittrup, Chr. Madsen, Kap. 96.
 Wittstock, Livchir. 202.
 Wium, Else Thøg.dtr. 103 f. 107.
 Wodroff, Beata Catr. 60. — Charl.
 Am. 60. — Conrad Dan. 60². —
 Friderich, Overkrigskomm. 74. —
 Georg Albr. 60.
 Vogelius, Frandtzt Mich.sen 108. —
 Joh. Chrf. 222. — Mads Mog.sen
 89.
 Vognsdtr., Maren 114.
 Wold, Helene 184. — Niels Rud.
 Edv. 184.
 Wolfburg, Morten Caspar 29 41.
 Wolff, Maren Jer.dtr. 89.
 Wongers, Elline 156.
 Worm, Casten 115. — Chr. Vilh.-
 sen, Sgpr. 82. — Mich., Bgmstr.
 55. — Sara Hed. 55.
 Voss, Ludvig 162. — Thora 162.
 Wrede, Anna Maria 199. — Henr.
 199.
 Wulf, Hans Jer.sen 115. — Jerem.
 115.
 Wøldicke, Chrf. 221.
 Yde, Anna Kirst. 65 f. — Fredr.
 Vilh. 65. — Margr. 65.
 Zangenberg, Chr. 124.
 v. Zepelin, Joach. Henr. 197. —
 Marie Elis. 197. — Melchior
 Dietr. 197.
 Zinn, Fam. 119. — Regitze 119.
 Ølby, And. Sør.sen, Sgpr. 85.
 Ørting, Sør. H.sen 91.
 Østergaard, Anette M. Chr. 187 f.

INDHOLD

	Side
Indholdsfortegnelse til Personalhistorisk Tidsskrifts første 50 Bind. 1.	
Række 1.—9. Række II. 1880—1929. Ved Arkivar i Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsenet <i>H. Hjorth-Nielsen</i>	I—LII
Thomas Aabye. En Odense-rector paa Holbergs Tid. Af Adjunkt, cand. mag. <i>Hans H. Fussing</i>	1
Slægten Edinger. Af <i>Albert Fabritius</i>	46
Brynhilde Benkestok og Adelslægten „Skjolderbånd“. Af <i>Anton Espeland</i>	71
Anmeldelser	73
Smaa Meddelelser	75
Rettelser og Tilføjelser	77
Spørgsmaal og Svar	77
Samfundets Regnskab for 1929	80
Uddrag af Biskop Jens Bircherods Dagbøger 1658—1708. Ved Arkivar i Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsenet <i>H. Hjorth-Nielsen</i> (Sluttes)	81
Victor Rouander, 1847—1929. Et Levnedsbillede fra Artist- og Museumsverdenen. Af Bibliotekar, Dr. <i>Joh. D. Landmark</i>	116
To københavnske Mandtal fra 1622. Meddelt af Arkivar i Rigsarkivet <i>E. Marquard</i>	155
Breve fra Christian Winther til Alvilde Müffelmann. Med en Indledning af Forfatterinden Fru <i>Gyrithe Lemche</i>	160
Grundtvigs Sindssyggdom. Af Politilæge <i>Søren Hansen</i>	176
Bidrag til Slægten Colbiørnsens Genealogi i Danmark. Af kgl. Ordenshistoriograf, Dr. phil. <i>Louis Bobé</i>	183
Slægten Lomholt (Lomholt — Lumholt — Lumholtz) omkring Aar 1700. Ved fhv. Lektor <i>Adolf Lomholt</i>	189
De danske Auxiliærtroppers Tab af faldne Officerer i Slaget ved Høchstedt den 13. August 1704. Af Kammerjunker, Ekspeditionssekretær <i>O. v. Munthe af Morgenstjerne</i>	196
Breve til Provst Valentin Peter Seidelin fra Kong Christian VIII. og Prinsesse Charlotte. Ved kgl. Ordenshistoriograf, Dr. phil. <i>Louis Bobé</i>	200
En Slægt Rosenberg. Af Postmester <i>C. Klitgaard</i>	208
Theodor Mommsen. En Ansøgning. Meddelt af Arkivar i Rigsarkivet <i>E. Marquard</i>	216
Anmeldelse	220
Smaa Meddelelser	221
Spørgsmaal og Svar	223
Samfundets Anliggender	226
Fortegnelse over Medlemmerne af Samfundet for dansk Genealogi og Personalhistorie. (1. December 1930)	227
Register. Af Arkivar i Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsenet <i>H. Hjorth-Nielsen</i>	234

Medlemmer af Samfundet kan ved direkte Henvendelse til *Kraks Legats Kontor, Nytorv 17, Kjøbenhavn K.* erholde *Kraks Blaa Bog* for 11 Kr. (halv Bogladepris).

Samfundet ser sig ikke i Stand til at tilstille Bidragydere Særtryk. Hvis saadanne ønskes, maa Aftale træffes direkte med J. H. Schultz A/S Universitetsbogtrykkeri, Niels. Juels-gade 12, Kjøbenhavn K., inden 14 Dage efter Heftets Mod-tagelse.

KATALOG 36
PERSONALHISTORIE · GENEALOGI
SENDES FRANKO PAA FORLANGENDE
ALTID STORT LAGER AF PERSONALHISTORISK LITTERATUR
L. P. SKADHAUGE & SØN - ANTIKVARIAT
NØRREVOLDGADE 102 - KØBENHAVN K.
TELEFON BYEN 84 63

Medlemmer af Samfundet kan erhverve:

DR. K. CARØE:

DEN DANSKE LÆGESTAND I—V.

I. Doktorer og Licentiater 1479—1788.

II. Kirurger. 1738—1785.

III. Den danske Lægestand 1786—1838.

IV. Den danske Lægestand.

Supplementsbind til 7. Udg. (Læger, der har taget Eksamen efter 30. Januar 1838 og er døde inden 1. Januar 1901.)

V. Supplementsbind til I—IV.

for 8 Kr. Bind I—IV enkeltvis à 1 Kr. 50 Øre. Bind V 2 Kr.

Prisen for Ikke-Medlemmer er 12 Kr. Enkelte Bind 3 Kr.

HENRY BRUUN:

DANMARKS AMTSFORVALTERE 1660—1848

for 3 Kr. Prisen for Ikke-Medlemmer er 5 Kr.

FRITZ JÜRGENSEN WEST:

DE KONGELIGE AMTMÆND I HERTUGDØMMET

SLESVIG 1660—1864

for 1 Kr. 50 Øre. Prisen for Ikke-Medlemmer er 3 Kr.

samt

INDHOLDSFORTEGNELSE TIL PERSONALHISTORISK

TIDSSKRIFTS FØRSTE 50 BIND.

I. Række 1.—9. Række II 1880—1929

for 2 Kr. Prisen for Ikke-Medlemmer er 3 Kr.

Henvendelse sker til A/S J. H. Schultz Forlagsboghandel, Havne-gade 15, Kjøbenhavn K.

